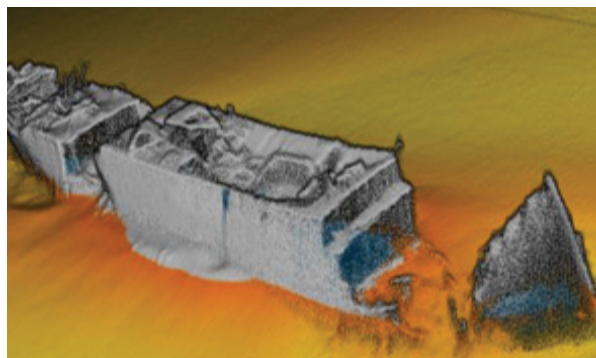

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL // 2015 »

Foras na Mara
Marine Institute

An Clár Ábhair

Réamhrá agus Struchtúr Eagrúcháin	1
Comhaltaí an Bhoird	2
Ráiteas an Chathaoirligh	4
Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh	6
Seirbhísí Corparáideacha	8
Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO)	12
Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteachta Bia	17
Seirbhísí Comhairleacha um Éiceachórais Iascaigh	20
Seirbhísí Aigéaneolaíochta agus Faisnéise	24
Nuálaíocht Phoiblí agus Tacaíocht Taighde	30
Riarachán Ginearálta	34

AGUISÍNÍ

Aguisín 1 - Cláir Taighde na Mara	36
Aguisín 2 - Rannpháirtíocht na hÉireann i nGairmeacha Fáis Ghoirm Horizon 2020 an Aontais Eorpaigh	40
Aguisín 3 - Foilseacháin Fhoras na Mara	44
Aguisín 4 - Foilseacháin agus Páipéir Eolaíochta	46
Aguisín 5 - Sonraí Áirimh do Chóras Bhuiríos Umhaill 2015	54
Aguisín 6 - Clár Árthai Taighde 2015	55
Aguisín 7 - Gníomhaíochtaí Taighde Eolaíochta Muiri (MSR) Eachtrannach in Uiscí na hÉireann in 2015	60
Aguisín 8 - Plean Straitéiseach Fhoras na Mara - Achoimre Feidhmiúcháin	61
Aguisín 9 - Ráiteas na Gaillimhe ar Chomhar an Aigéin Atlantaigh	64

GLUAIS NA NGIORRÚCHÁN	66
------------------------------	----

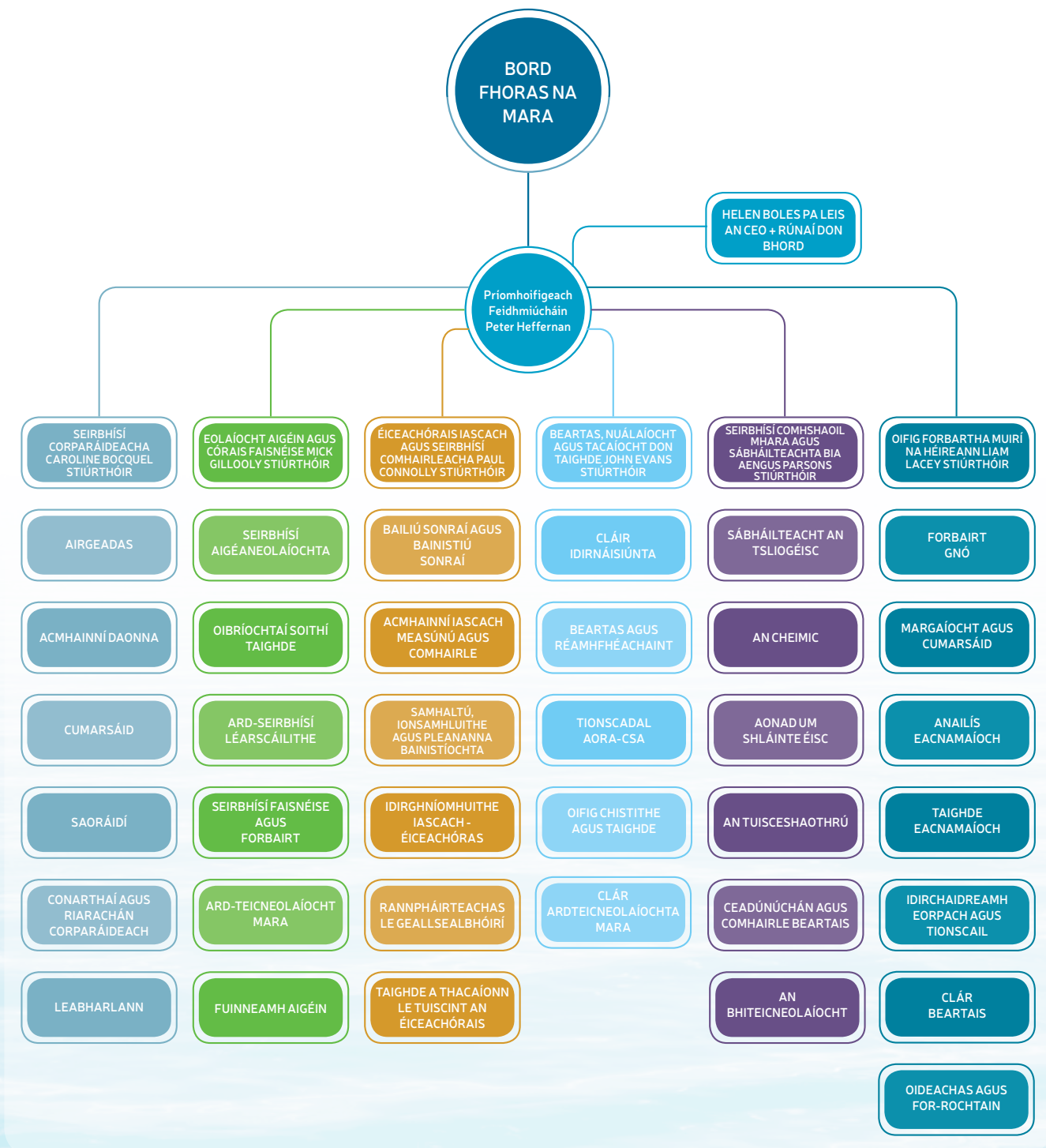
RÁITIS AIRGEADAIS

Is féidir leagan Gaeilge nó Béarla de Thuarascáil Bhliantúil
Fhoras na Mara a íoslódáil ó www.marine.ie

Foras na Mara
Marine Institute

Struchtúr Eagrúcháin Fhoras na Mara

Réamhrá agus Struchtúr Eagrúcháin

Is é Foras na Mara an ghníomhaireacht náisiúnta um thaighde, teicneolaíocht, forbairt agus nuálaíocht mhara. Tá sé de chuspóir againn cumas géilleagrach acmhainní mara na hÉireann a mheas agus a bhaint amach; forbairt inbhuanaithe an tionscail mara a chur chun cinn trí chláir straitéiseacha mhaoinithe agus trí sheirbhísí eolaíochta bunriachtanacha; agus acmhainní nádúrtha mara na hÉireann a chosaint trí thaighde agus trí mhonatóireacht a dhéanamh ar an gcomhshaol.

Tá acmhainn mhara thart ar 880,000 km² ag Éirinn faoin bhfarraige mhór, atá níos mó ná deich n-oiread a hachair thalún agus is ionann i agus ollacmhainn ghrinneall na farraige agus uisceach. Cuireann Foras na Mara forbairt inbhuanaithe na hacmhainne ollmhóire mara seo chun cinn trí thaighde, trí theicneolaíochtaí nua a chur i bhfeidhm, agus trí chomhairle inchreidte eolaíocht bhunaithe a sholáthar don tionscal, don Rialtas agus don Aontas Eorpach (AE).

Soláthraíonn an Foras seirbhísí bunriachtanacha um thaighde muirí, lena n-áirítear:

- Cláir náisiúnta chistithe do thaighde agus d'fhorbairt
- Measúnú na stoc éisc agus comhairle bainistíochta
- Seirbhísí sláinte éisc
- Monatóireacht ar shábháilteacht bhia mara
- Monatóireacht Comhshaoil
- Oibríochtaí ártach taighde
- Léarscáiliú ghrinneall na farraige
- Bainistíocht sonraí
- Seirbhísí forbartha muirí

Cuimsíonn Foras na Mara cúig réimse seirbhíse agus Oifig an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin. Áirítear ar na réimsí seirbhíse:

- Seirbhísí Corparáideacha
- Seirbhísí Aigéaneolaíochta agus Faisnéise
- Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteachta Bia
- Seirbhísí Comhairleacha um Éiceachórais lascaigh
- Oifig Forbartha Muirí na hÉireann
- Nuálaíocht Phoiblí agus Tacaíocht Taighde

Neartaítear an eagraíocht trí bhéim láidir a leagan ar rialachas corparáideach, iomláine agus iompar eiticiúil agus trí bhéim a leagan ar bhainistíocht stuama airgeadais, rud a bhí tábhachtach maidir le rath an Fhorais le linn tréimhse a bhí dúshlánach ó thaobh an gheilleagair de le linn 2015. Leagtar béim sa tuarascáil seo ar na bunspríocanna inghnóthaithe agus ar an dul chun cinn a rinneadh i leith ár bhfise i rith na bliana 2015.

Comhaltaí an Bhoird

An Dr John Killeen (2014-2019)

Innealtóir agus dúchasach de Chontae Ros Comáin é an Dr John Killeen, a ndearnadh Saorfhear Oinigh de Chathair na Gaillimhe de in 2012. I gcaitheamh a ghairme, d'oibrigh sé leis an Rialtas Áitiúil le cuideachta ilnáisiúnta thógála (a thóg tollán na Canála Móire i mBaile Átha Cliath i 1973) agus chaith sé seacht mbliana leis an bhfochuideachta Shell International. Bhí an Dr Killeen ina Uachtarán ar Innealtóirí Éireann ó 1995 go 1996 agus ba é Uachtarán bunaidh an Acadaimh Innealtóireachta in Éirinn ('The Academy of Engineering in Ireland') i 1996-1998. POF ar scor é de chuid Colas Group in Éirinn agus is stiúrthóir bainistíochta ar scor é de chuid Cold Chon Galway

Ltd. Ceapadh an Dr Killeen le Bord Ghrúpa Ospidéal an Iarthair/an Iarthuaiscirt in 2013 agus tá sé ag gníomhú faoi láthair mar Chathaoirleach Eatramhach. In 2009, ba é cathaoirleach imeacht Rás Aigéin Volvo i nGaillimh agus ba é uachtarán finale agus fhéile Rás Aigéin Volvo. Sháraigh an Rás Aigéin gach taifead freastail le haghaidh imeacht spóirt in Éirinn agus b'fhiú thart ar €80 milliún an t-imeacht i dtaobh ioncam turasóireachta agus gnó sa chathair. Tá an Dr Killeen ina Uachtarán ar Institiúid Cheannaireachta Timoney – carthanas a chuireann oiliúint Idirnáisiúnta cheannaireachta chun cinn le haghaidh POFanna Éireannacha.

An tOllamh Patricia Barker (2013-2018)

Comhalta i an tOllamh Patricia Barker d'Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn, tar éis gur bhain sí a cáiliocht amach i 1973. Chriochnaigh an tOllamh Barker MPhil i Staidéar Inscní i gColáiste na Tríonóide. D'fhorbair a PhD paraidim de nochtadh faisnéis airgeadais d'fhostaithe in eagraíochtaí. Rinne sí a hairteagail a sheirbheáil le Stokes Bros. & Pim i mBaile Átha Cliath agus d'oibrigh sí in Peat, Marwick Mitchell i Manchain. Bhí an tOll. Barker ina comhpháirtí ansin i gcleachtas cuntasaoíochta i Manchain ar feadh sé bliana agus d'oibrigh sí in Ollscoil Mhanchain mar phríomhléachtóir.

Ceapadh an tOllamh Barker ina léachtóir in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath (DCU) i 1980 agus bhain sí léachtóir sinsearach, Comh-Dhéin (Scoil an Ghnó) agus Leas-Uachtarán Ollscoil (Acadúil) DCU amach. D'oibrigh sí mar ollamh cuairte in ollscoileanna i Nua-Eabhrac, Bostún, Angers, an Mhaláiv, Dárasalám, Sydney agus Cape Town agus bhí sí ina scrúdaitheoir seachtarach d'ollscoileanna agus do chomhlachtaí gairmiúla. Chaith sí seal mar Chathaoirleach ar Choiste Cuntasaoíochta Institiúid na gCuntasóirí Cairte ar feadh ocht mbliana agus ar Chomhairle Institiúid na gCuntasóirí Cairte ar feadh ceithre bliana sna 1990idí. Comhalta den Chomhairle atá inti faoi láthair. Rinne sí ionadaíocht d'Éirinn ar an mBord um Chaighdeán Chuntasaoíochta i Londain ar feadh naoi mbliana. Bhí sé ina cathaoirleach

ar an sainghrúpa a thuairiscigh don Aontas Eorpach ar ról, struchtúr agus feidhmeanna Chúirt Iniúchóirí na hEorpa. Chaith sí roinnt sealanna dualgaís mar Mhaoirseoir Toghcháin don OSCE sa Bhoisnia agus an Heirseagaivéin, Republica Serpska, an Afraic Theas, an Chosaiv, an Chasacstáin agus an Bhealarúis.

D'oibrigh an tOll. Barker mar Fhairí ar Chearta Daonna in Iosrael agus sa Phalaistín. Bhí sí ina comhalta de Bhoird um Chúnamh Ban, Comhlachas Tithíochta Sonas, an Cór Náisiúnta Aireagail agus an tÚdarás um Ard-Oideachas (agus i na cathaoirleach ar an gCoiste Iniúchóireachta), agus bhí sí ina Cathaoirleach ar Sheirbhís Fuilaistriúcháin na hÉireann ar feadh trí bliana.

Tá an tOll. Barker ina Stiúrthóir ar Bhus Átha Cliath Teo. agus ar Ospidéal Thamhlachta faoi láthair agus is Cathaoirleach í ar Bhord Oideachais Chuntasóirí Cairte Éireann. Sa mhullach air sin, tá an tOll. Barker ina Cathaoirleach ar na Coistí Iniúchóireachta Inmheánaí d'Fhoras na Mara, Baile Átha Cliath agus Rehab. Comhairleoir agus oiliúnóir deonach atá inti faoi láthair le haghaidh Ionad Éigeandála um Éigniú Bhaile Átha Cliath. Scríobh sí leabhair maidir le Cuntasaoíocht Grúpa, Obair Sholúbtha sa Ghairm agus níos déanaí scríobh sí faoi mhná ar éirigh leo sa ghairm Chuntasaoíochta agus maidir le Rialachas Corparáideach agus Eitic Ghairmiúil.

An tUasal Donal Kelly (2013-2018)

Tá an tUas. Donal Kelly ina Stiúrthóir Bainistíochta le Fast Fish Ltd, gnó rathúil a dhiolann agus a sholáthraíonn iasc agus ola agus atá lonnaithe i mBaile Chaisleáin Bhéarra.

Bhí an tUas. Kelly ag fónamh ar Choiste Bainistíochta Celtic Sea Herring ar feadh 10 mbliana agus ar Choiste West Pelagic ar feadh 3 bliana.

D'fhóin an tUas. Kelly ar roinnt bord, san earnáil phríobháideach agus san earnáil dheonach. D'oibrigh sé go deonach ar son Phobal Chontae Chorcaí agus ar fhóiraim dheonacha, ar Bhord Forbartha Chontae Chorcaí agus ghníomhaigh sé mar Chathaoirleach ar CLG Bhaile Chaisleáin Bhéarra, agus ar Choiste Bainistíochta Chlub Gailf Bhaile Chaisleáin Bhéarra agus ar Chumann Forbartha Pobail Bhaile Chaisleáin Bhéarra.

An tUasal Francis Coyle (2010-Bealtaine 2015)

D'oibrigh an tUas. Francis Coyle le Comhairle Contae Dhún na nGall i bpoist éagsúla ó 1974 go 2010. Ó 2001, bhí sé ina Stiúrthóir Seirbhísí maidir le Pleanáil agus Forbairt Eacnamaíochta. D'oibrigh an tUas. Coyle le Comhairle Baile Leitir Ceanainn agus bhí sé ina Bhainisteoir ar Chomhairle Baile Bhéal Átha Seanaidh ó 2005 go 2010 freisin. Bhí an tUas. Coyle ina Oifigeach Idirchaidrimh Eorpaigh ar an gComhairle le Comhdháil na Réigiún Muirí Forimeallach (CPMR) ar feadh sé bliana déag.

Sa tréimhse idir 1995 agus 1999, rinne sé bainistiú ar mhaoiniú ilmhilliúin Síochána agus Athmhuintearais

na Comhairle agus bhí sé ina Rúnaí ar Thascfhórsa Dhún na nGall um Shíocháin agus Athmhuintearas. D'oibrigh an tUas. Coyle go dlúth leis an gCiste Idirnáisiúnta d'Éirinn freisin agus le meicníochtaí maoiniúcháin eile amhail Clár an AE maidir le Comhar Idir-Réigiúnach (INTERREG), agus PEACE III chun forbairt a dhéanamh a thionscadail ilghnéitheacha phobail agus athbheochana a bhí ceaptha chun feabhas a chur ar bhailte agus ar shráidbhailte, i nDún na nGall agus ar bhonn trasteorann araon. Is iar-Stiúrthóir é le Cuideachta Aerfort Dhún na nGall Teo. agus tá sé i mbun bainistíocht agus comhordú tionscadal faoi láthair.

An tUasal Lorcán Ó Cinnéide (2010-Feabhra 2015)

Is é Lorcán Ó Cinnéide Rúnaí Náisiúnta Chumann Phróiseálaithe agus Onnmhaiseoirí Éisc na hÉireann (an IFPEA) agus comhalta Boird d'eagraíocht phróiseálaithe AIPCEE an AE faoi láthair. Ba chomhalta é ar bhord an Bhoird Achomhairc um Cheadúnais Dobharshaothraithe (an ALAB) agus ba chomhalta é de Choiste Comhairleach an Údaráis um Chosaint Iascaigh Mhara (an SFPA). Is Iar-Phríomhoifigeach Feidhmiúcháin é d'eagraíocht ionadaíoch iascaireachta, d'Eagras Táirgeoirí Éisc na hÉireann (an IFPO), agus ghlac sé páirt in go leor fóram agus struchtúir bhainistíochta a bhaineann leis an tionscal iascaireachta in Éirinn agus ar leibhéal an AE le scór bliain anuas. Anuas air sin, bhí baint aige i measúnú a dhéanamh ar na cláir éagsúla eolaíochta muirí thar ceann Choimisiún an AE.

Iar-úinéir ártach iascaireachta é agus tá céim bainte amach aige san Eacnamaíocht agus sa Pholaitíocht i gColáiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath. Cothaíonn sé réimse fairsing d'ábhair spéise a bhaineann le cúrsaí forbartha áitiúla, caomhnaithe agus craolacháin, ina measc Cathaoirleacht Chomhairle RTÉ Raidió na Gaeltachta, léiriúcháin teilifíse, agus feidhmiú mar Rúnaí Fhondúireacht na mBlascaodaí. Tá cónaí air ar leithinis an Daingin, Contae Chiarraí.

Seo dara téarma Lorcáin mar chomhalta Boird d'Fhoras na Mara agus is iar-Chathaoirleach é ar Choiste Iniúchóireachta an Fhorais é.

An tUasal David Owens (2012-2017)

Is é an tUasal David Owens (A.C.A) an Leas-Uachtarán Sinsearach faoi láthair ar Airgeadas agus Oibríochtaí do SolarWinds (NYSE: SWI). Sula ndeachaigh sé le SolarWinds, d'oibrigh an tUasal Owens le Red Hat, Inc., cuideachta bhogearraí fiontair, ar feadh breis agus

seacht mbliana, áit ar fhóin sé i dtosach báire mar Stiúrthóir Lóistíochta agus Táirgthe Dhomhanda agus ansin mar Stiúrthóir Airgeadais – EMEA. Tá an tUas. Owens cáilithe mar chuntasóir cairte le Ernst & Young agus is ball é d'Institiúid Chuntasóirí Cairte na hÉireann.

Ráiteas an Chathaoirligh

Lean Bord Foras na Mara ag díriú go tréan ar rialachas corparáideach i gcaitheamh 2015 agus bhí idirchaidreamh maith aige leis an bhfoireann bhainistíochta feidhmiúcháin nuair a bhí an t-athbhreithniú bliantúil agus nuashonrú Phlean Gnó Straitéiseach an Fhorais á nuashonrú.

Táimid an-bhródúil as an ról a chomhlíon Foras na Mara i rith 2015 maidir le héachtaí náisiúnta agus idirnáisiúnta agus comhpháirtíochtaí chun forbairt inbhuanaithe an gheilleagair mhuirí a chur chun cinn agus chun cur lenár dtuiscint ar an aigéan.

I Meitheamh, chuaigh foireann idirnáisiúnta de shaineolaithe léarscáilithe ghrinneall na farraige, faoi stiúir Thomas Furey, Foras na Mara, ar bord an árthaigh náisiúnta thaighde, an RV Celtic Explorer, chun traschrios den Aigéan Atlantach idir St. John's Newfoundland agus Gaillimh, Éire a léarscáiliú. Ba é seo an chéad suirbhé ar léarscáiliú ghrinneall na farraige a thit amach faoi Chomhghuaillíocht Taighde an Aigéin Atlantaigh (AORA), ar comhoibriú é idir an AE, SAM agus Ceanada. Tá príomhról á ghlacadh ag Foras na Mara sa chomhoibriú

seo mar an príomhchomhpháirtí i nGníomh Comhordaithe agus Tacaíochta AORA atá faoi chistiú Horizon 2020 an AE.

Thit an Chomhdháil bhliantúil *Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéin* i gCorcaigh mar chuid d'Fhéile na Mara (SeaFest) tionscnaimh a bhí ar siúl i Rinn an Scidigh in Iúil. D'fhreastail breis agus 570 toscaire ar an gcomhdháil agus mheall an Fhéile breis agus 10,000 cuairteoir. Cuireadh tús leis an bpleanáil d'Fhéile na Mara in 2016 agus táimid ag dréim go mór leis an imeacht a thabhairt chun na Gaillimhe in Iúil.

Agus aitheantas á thabhairt do rannchuidiú agus do cháilíocht fhoireann Foras na Mara, rinne an Bord, i dtiannta na foirne bainistíochta feidhmiúcháin, cuspóir de rannpháirtíocht fostaithe don bhliain 2015. Tugadh faoin suirbhé 'Áit Lontach le hOibriú Ann' ('A Great Place to Work') anuas ar iniúchadh ar chultúr, agus tugadh roinnt tionscnamh isteach a dhirigh ar fheabhas a chur ar rannpháirtíocht fostaithe. Cuireann an creidiúnú seo leis an réimse leathan de sheirbhísí eolaíochta saotharlannbhunaithe a bhfuil creidiúnú an INAB bainte amach acu.

Peter Heffernan, CEO Foras na Mara in éineacht le Coimisinéir an AE Karmenu Vella agus Craig McClean ó Oifig SAM don Taighde Aigéanach agus Atmosféarach ag an gComhdháil 'Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéan' a reáchtáladh ag Coláiste Náisiúnta Muirí na hÉireann i gCorcaigh, Iúil 2015.

An chéad suirbhé trasatlantach um léarscáiliú ghrinneall na farraige faoi AORA, faoi cheannaireacht Thomas Furey, Foras na Mara, in éineacht le Marcos Miguel, Pascoa Parreira IPMA, An Phortaingéil, Fabio Sacchetti, Foras na Mara agus Kirk Regular, Foras na Mara, Talamh an Éisc.

Rinne ár bhfoireann líon grúpaí oibre saineolaithe a stiúradh agus cur leo agus de réir mar a dhuid 2015 chun deiridh, chríochnaigh an Dr Paul Connolly, Stiúrthóir Sheirbhíse Éiceachórais agus Comhairleacha ag an bhForas téarma trí bliana agus ról mór le rá Uachtaráin ICES (an Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara) á chríochnú aige.

Choimeád Foras na Mara an creidiúnú Scothsheirbhíse ó Scothfhostaithe, ar caighdeán náisiúnta é atá bainte amach againn go leanúnach ó 2005 ar aghaidh. Léiríonn seo infheistíocht an Fhorais inár bhfoireann a chomhlíonann ról lárnach chun éifeachtúlacht ár ngó a uasmhéadú agus cumas eagraíochtúil a mhéadú.

Léiríonn na héachtaí seo idir thiomantas agus chumas na ndaoine a chomhdhéanann Foras na Mara agus ba mhaith

liom an deis seo a ghlacadh chun aitheantas a thabhairt don Dr Peter Heffernan agus d'fhoireann Fhoras na Mara i ngeall ar an méid a bhain siad amach i mbliana agus a ndúthracht i leith sármhaitheas a sholáthar sna seirbhíse a sholáthraíonn siad.

John Killeen.

An Dr John Killeen
Cathaoirleach, Foras na Mara

Tuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh

I rith 2015, rinneamar príomhthionscadail a sholáthar a bhain leis an mbonneagar náisiúnta taighde mhuirí, anuas ar éachtaí idirnáisiúnta comhoibritheacha i dtaighde muirí. Thugamar faoi deara suiteáil rathúil an chéad fhaireachlann aigéin in Éirinn i gCuan na Gaillimhe, agus cábla fomhuirí cumhachta agus sonraí ceithre chiliméadar ar fhad ón RV *Celtic Explorer* arna chur chun feidhme in Aibreán agus fráma foircinn chábla arna chur chun feidhme i Lúnasa ag ártach Choimisinéir Shoilse na hÉireann, an ILV *Granuaile*. Ollchéim chun cinn i mbonneagar taighde mhuirí na hÉireann is ea an comhoibriú seo idir an Foras, an SEAI, SmartBay Ireland, MaREI, UCC agus DCU. Cuirfidh sé feabhas ar ár gcumas chun cuideachtaí a mhealladh chun teicneolaíocht fuinneamh aigéin a fhorbairt agus a thástáil in Éirinn, a chuireann ar chumas forbróirí fuinneamh aigéin chun monatóireacht a dhéanamh ar conas a éiríonn lena bhfearais san aigéan, anuas ar rochtain uathúil fíor-ama a sholáthar chun monatóireacht a dhéanamh ar athruithe leanúnacha sa timpeallacht mhuirí.

Thosaíomar obair ar Ghníomh Comhordaithe agus Tacaíochta Chomhghuaillíocht Taighde an Aigéin Atlantaigh (AORA) de chuid Horizon 2020 an AE, ar tionscadal é atá á stiúradh ag Foras na Mara chun tacú le cur i bhfeidhm Ráiteas na Gaillimhe, a síníodh anseo i mBealtaine 2013. Rinneamar dul chun cinn suntasach i rith 2015, lena n-áirítear na chéad chéimeanna chun tacú le AORA chun léarscáiliú comhoibritheach a dhéanamh ar an Aigéan Atlantach.

D'oibríomar go dlúth leis an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara ar Chlár Oibríochtúil an Chiste nua Eorpaigh agus lascaigh Mhuirí (EMFF) d'Éirinn, go háirithe maidir le scéimeanna Bithéagsúlachta agus Bailithe Sonraí a fhorbairt. Ghlac Coimisiún an AE leis an EMFF i Nollaig 2015 agus leithdháileadh cistiú €36 milliún d'Fhoras na Mara don DCF nua go dtí 2020.

Choimeádamar béim thréan á leagan ar phríomhsheirbhísí eolaíochta a sholáthar, ina measc sábháilteacht bhia mara, comhairle eolaíochta agus theicniúil a sholáthar don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, tabhairt faoi réimse cláir mhonatóireachta chun tacú le reachtaíocht an AE, ina measc Creat-Treoir na Straitéise Mara,

Féachann foireann Fhoras na Mara ar an Dr. Margaret Rae, Foras na Mara, agus i ag minniú an taighde sa bhith-fhionnachtain mara do Phrionsa na Breataine Bige ar a chuairtsean chuig Foras na Mara mar ar bhuail sé leis an Dr. Peter Heffernan, CEO Foras na Mara agus leis An Taoiseach, Enda Kenny, Bealtaine 2015.

an Chreat-Treoir Uisce agus Clár Ilbhliantúil um Bailiú Sonraí an AE. Anuas air sin, thacaíomar le taighde muirí trinár n-oifig taighde agus cistithe agus rochtain a sholáthar ar na hÁrthaí Náisiúnta Taighde, an RV *Celtic Explorer* agus an RV *Celtic Voyager* tríd an gclár Am Loinge (Ship-Time).

Sheolamar Clár Comhaltachta a sholáthraíonn deiseanna oiliúna taighde d'eolaithe i ndisciplíní muirí agus gaolmhara a n-eascaíonn céimeanna Máistreachta agus PhD as. Seoladh clár Chomhaltacht Cullen, a ainmníodh i gcuimhne Anne Cullen (1958-2013), a chuir go mór le hobair Fhoras na Mara i gcaitheamh 35 bliain, ag Féile na Mara in Iúil.

Tugadh faoi uasghrádú mór ar an RV *Celtic Explorer* in Eanáir agus áiríodh leis córais

'Bhain an comhoibriú tairbhe as cistiú ó líon foinsí, ina measc Clár PRTLÍ an Údaráis um Ard-Oideachas; tacaíocht bonneagair Fhondúireacht Eolaíochta Éireann; Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann; an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara agus cistiú Fhoras na Mara.

Tugann Cathaoirleach Foras na Mara, an Dr. John Killeen agus an Dr. Peter Heffernan, CEO Foras na Mara an Stocleabhar bliantúil ar láimh don Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara, Simon Coveney. Áirítear leis na torthaí an chomhairle eolaíochta is déanaí i leith na stoc úd arna n-iascach ag cabhlach na hÉireann.

sonóra den chéad scoth chun léarscáiliú bataiméadrach a dhéanamh in uisce doimhne agus éadoimhne agus próifíleoir domhainmhara foghrinnill a shuiteáil.

Rinneamar cur i láthair ar ár gcuid oibre do Phrionsa na Breataine Bige agus don fhoireann óna Aonad Inbhuanaitheachta Idirnáisiúnta nuair a thug sé cuairt i mBealtaine. Chas an Prionsa Charles leis an Taoiseach, Enda Kenny, an tAire Simon Coveney, T.D., anuas ar go leor dár bhfoireann ar labhair sé leo faoin obair a rinne siad i dtaobh athrú aeráide ar an aigéan, iascaigh inbhuanaithe, bithfhionnachtain mhuiri agus comhoibriú idirnáisiúnta ar thaighde muiri.

Leanamar leis an tábhacht a bhaineann lenár n-acmhainn mhuiri a chur chun cinn trí Chlár Oideachais na dTaiscéalaithe do leanai bunscoile, agus ag roinnt imeachtaí for-rochtana i gcaitheamh na bliana, ina measc TeenTech Galway in Aibreán, agus ag Féile Eolaíochta agus Teicneolaíochta na Gaillimhe agus Féile Eolaíochta Mhaigh Eo i Samhain.

I Meitheamh, thugamar cuireadh do bhreis agus 150 dalta scoil ó chúig scoil i mBaile Átha Cliath, Corcaigh, Gaillimh, agus Maigh Eo ar bord an *Celtic Explorer* chun casadh lenár n-eolaithe agus foghlaim faoin mbeatha ar Ártach Náisiúnta Taighde. Bhí seo mar chuid de thionscadal FP7 'Muir na Sochaí' ('Sea for Society') de chuid an AE chun rannpháirtíocht ar shaincheisteanna sochaíocha a bhaineann leis an aigéan a chur chun cinn.

I rith Sheachtain na hEolaíochta i Samhain, chuireamar fáilte in Órán Mór roimh bhreis agus 300 dalta idirbhliana mar chuid d'Fhéile Eolaíochta agus Theicneolaíochta na Gaillimhe, agus tionscadal FP7 'Muir na Sochaí'. Chas siad lenár n-eolaithe agus lenár bhfoireann chun foghlaim faoin obair a dhéanaimid agus conas a imrionn eolaíocht na farraige tionchar ar ár saol

laethúil, mar shampla, an bia a ithimid, an t-aer a dhéanaimid a anáil, agus an t-uisce a ólaimid.

Chuireamar an *Stocleabhar* bliantúil i dtoll a chéile ina gcuimsítear an chomhairle eolaíochta is déanaí ar na stoic siúd a ndéanann cabhlach na hÉireann iascaireacht orthu. Soláthraíodh seo don Aire i Samhain agus ba phríomhghné é dá mheasúnú oiriúnachta a chuir sé faoi bhráid Choiste an Oireachtais um Thalmhaíocht agus Iascaigh i Nollaig 2015. Anuas air sin, dhirigh an idirbheartaíocht air ag Comhairle Airí an AE i Nollaig, a leag deiseanna iascaireachta amach don bhliain 2016.

I gcaitheamh na bliana, chuireamar ábhar fiseáin i dtoll a chéile chun ár n-obair agus tábhacht ár gcomhacmhainní muiri a chur i láthair lucht féachana níos leithne. Áiríodh leis seo Láithreán Tástála Fuinneamh Aigéin agus Faireachlann Aigéin Chuan na Gaillimhe agus an Suirbhé ar Léarscáiliú Trasatlantach Ghrinneall na Farraige agus is féidir é a fheiceáil ag <https://vimeo.com/marineinstitute>.

Gabhaim buíochas ó chroí le foireann Foras na Mara as ucht a dtiomantais agus a n-ardchaighdeáin chomhsheasmhaigh soláthair seirbhíse agus leis an mBord as ucht a dtiomantais agus a ndíocais chun na caighdeáin is airde i rialachas corparáideach a bhaint amach.

An Dr Peter Heffernan
Príomhfheidhmeannach

Seirbhísí Corparáideacha

Ráiteas an Stiúrthóra»

D'eascair dearcadh borrrtha agus soirbheachais as an bhfeabhsú de réir a chéile a bhí ag teacht ar an timpeallacht gheilleagrach anuas ar earcaíocht shuntasach in 2015. I gcaitheamh na bliana, diríodh ar luach ar airgead a uasmhéadú do pháirtithe leasmhara trí sheirbhís fhiór-fhreagrúil atá faoi stiúir custaiméirí agus béim leanúnach ar rialachas tréan corparáideach a sholáthar.

I measc bhuaicphointí 2015, bhí an méid a leanas:

- Coimeádadh Creidiúnú Scothsheirbhíse ó Scothfhostaithe (ETP) faoi Chaighdeán an Údaráis um Chaighdeáin Náisiúnta na hÉireann – ETP 1000:2012. Is é an ETP an t-aon scéim náisiúnta bainistíochta acmhainní daonna in Éirinn atá tiomanta do ról daoine agus an tionchar a imríonn siad ar ghnó. Bronnadh an t-ardghradam seo go leanúnach ó 2005 ar aghaidh ar Fhoras na Mara. Léiríonn sé infheistíocht an Fhorais inár bhfoireann a chomhlíonann ról lárnach chun éifeachtúlacht ár ngó a uasmhéadú agus cumas eagraíochtúil a mhéadú
- Rannpháirtíocht leis an bhfoireann trí thacú le torthaí an tsuirbhé *Áit Iontach le hOibriú Ann*, arb é a chuspóir chun meanma agus táirgiúlacht foirne a uasmhéadú
- Thuairiscigh comhlíonadh an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, lena n-áirítear iniúchtaí rialta inmheánacha na leibhéil uasta de dhearbhu agus de sholáthar dea-chleachtais
- Rinneadh tuairisciú ráithiúil bainistíochta riosca leis an gCoiste Iniúcháireachta Inmheánaí mar aon le hathbhreithniú ar an mbeartas riosca agus rinneadh athbhreithniú miosúil ar an gclár rioscaí. Trí na rioscaí atá romhainn a thuiscint agus iad a bhainistiú i gceart, cuirtear feabhas ar chumas an Fhorais chun cinntí níos fearr a dhéanamh, tabhairt faoi chuspóirí agus chun feidhmíocht a fheabhsú
- Forbairt leanúnach ár láithreáin ghréasáin, www.marine.ie, a chuir os cionn 110,000 cuairt i gcuntas i gcaitheamh na bliana. Athróidh an láithreán gréasáin an bealach a dhéanaimid idirghníomhú agus a

fheabhsóimid ár seirbhísí leis an tacaíocht a thugann réimse seirbhísí ar líne agus rochtain fhurasta ar ghutháin phóca

- Ní raibh aon timpistí suntasacha le sonrú agus níor thit ach ocht mionteagmhas amach i ngeall ar dhíriú seasta ar chleachtais sláinte agus sábháilteachta. Tugtar tús áite do chur chun cinn na sláinte agus na sábháilteachta agus d'fhoilláine fostaithe chun ionad oibre atá sábháilte agus sláintiúil a choimeád
- Lean tionscnaimh choigilte fuinnimh ar aghaidh ónar eascair clár mionsonraithe a chur i bhfeidhm i rith na bliana.

An tUasal Caroline Bocquel
Stiúrthóir: Seirbhísí Corparáideacha

Daltaí ó Choláiste na Coiribe, Gaillimh ag fionnachtain an tábhacht a bhaineann le léarscáiliú ghrinneall na farraige agus iad ag baint leasa as an gcéad bhosca gainimh Réaltachta Breisithe in Éirinn ag lá oscailte Foras na Mara don Idirbhliain i mí na Samhna 2015.

Acmhainní Daonna

Ba í folláine ár bhfoirne an príomhrud ar ar dhirigh an Fhoireann Acmhainní Daonna i rith 2015. Baineadh seo amach trí chlár éagsúla atá lárnach maidir le Plean Straitéiseach an Fhorais a sholáthar i gcultúr ardfheidhmíochta. Áiríodh leo seo Oiliúint agus Foghlaim ar feadh an tSaoil; Bainistíocht Feidhmíochta agus Forbairt; Sláinte, Sábháilteacht agus Folláine, Earcaíocht agus Coinneáil; uasghrádú ár gCórais Faisnéise Bainistíochta Acmhainní Daonna; an Clár Rannpháirtíochta Fostaithe, ina measc suirbhéireacht neamhspleácha a dhéanamh ar an bhfoireann agus diríu ar chumarsáid chomhoibritheach agus chuimsitheach.

Thit leibhéal suntasach de ghníomhaíocht earcaíochta agus roghnaithe amach i rith 2015. Líonadh seasca deis, ina measc croiphoist agus folúntais iarmhartacha anuas ar 25 post a cistíodh óm AE nó ar bhealach eile. Thacaíomar le tionscnaimh chun céimithe agus daoine ar an mBeochlár a fhorbairt trí chlár thaithí oibre caoga seachtain a sholáthar do dháréag Oiliúnaithe agus ochtar Intéirneach de chuid JobBridge. Bhí na socrúcháin seo i measc réimse de dhisciplíní eolaíochta, teicniúla agus riaracháin.

Anuas air sin, thugamar clár Sheachtain na hIdirbhliana isteach a chuir taithí oibre agus oiliúint ar fáil d'fhiche scoláire ó scoileanna sa phobal áitiúil agus ar fud na hÉireann.

Bhuntacaigh coimeád ár gCreidiúnaithe Scotsheirbhís ó Scothfhostaithe faoin Údarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann lenár n-iarrachtaí a chinntiú go léirítear ár n-éiteas agus ár luachanna inár ngníomhartha. Dhirigh ár gClár Foghlama agus Forbartha 2015 ar fhorbairt phearsanta agus bainistíochta, anuas ar fhorbairt gairme agus fostaithe a spreagadh chun faire chun cinn. Mar gheall go raibh rannpháirtíocht fostaithe ina príomhchuspóir, chuireamar clár i bhfeidhm chun tacú le fostaithe agus iad a spreagadh, bunaithe ar aiseolas ónár suirbhé Áit Lontach le hOibriú Ann 2015 ar an bhfoireann, agus ár nAthbhreithniú agus ár nTuarascáil Iniúchta ar Chultúr. Áiríodh leis an gclár oiliúint bhuntábhachtach agus éigeantach; infheistíocht i gclár Tríú Leibhéal; clár chóitseála a fhorbairt agus forbairt

Baineann oidi bunscoile leas as ceathramháin chun sonraí a bhailiú ar Thrá Gratton i rith na Ceardlainne Oiliúna d'Oidi do Thaiscéalaithe, Iúil 2015, arna réachtáil ag Foras na Mara agus Atlantaquaria na Gaillimhe.

phearsanta lena chinntiú go soláthraítear Tosaíochtaí an Chláir Oibre agus Plean Straitéiseach rollach trí bliana, as a n-eascaíonn infheistíocht os cionn €340,000 (4.4% den phárolla).

Thionóil an Coiste Sláinte agus Sábháilteachta seacht gcruinniú le hionadaithe ó gach láthair a sholáthair Clár Creidiúnaithe ETP. Críochnaíodh breis agus fiche a haon measúnú riosca agus tuairiscíocht ocht mionteagmhas i rith 2015. Thit cur chun cinn bliantúil na Sláinte, na Sábháilteachta agus Folláine Fostaithe amach gach mí ó Mheitheamh go Nollaig. Áiríodh leo seo ceardlanna ar aireachas; cothromaíocht saoil is oibre, laghdú struis, folláine mheabhrach, cothú, tiomáint shábháilte, garchabhair agus sábháilteacht dóiteáin.

Airgeadas

Leanann Foras na Mara ag cloí leis an gcód cleachtais um rialachas comhlachtaí Stáit. Tugadh faoi athbhreithniú neamhspleách in 2015 ar chomhlíonadh an Fhorais i dtaobh an chórais rialuithe inmheánacha atá i bhfeidhm, a dheimhnigh go bhfuil beartais agus nósanna imeachta cuimsitheacha ag an bhForas a chuimsíonn na príomhlimistéir rialachais agus rialaithe inmheánaigh agus tugadh ardtús áite do rialachas corparáideach ar fud na heagraíochta.

Tá réimse beartas agus nósanna imeachta ag Foras na Mara a chuimsíonn rialachas ina ndéantar athbhreithniú agus nuashonrú bliantúil ar an gcóras rialuithe inmheánacha. Tá feachtas ghinearálta ann ar an ngá atá le córas tréan rialaithe inmheánaigh, a mbuntacaíonn feabhsúcháin leanúnacha i dteicneolaíocht faisnéise le cuid de.

Faoi mhaoirseacht an Choiste Iniúcháireachta Inmheánaí, dhearbhaigh na trí iniúchadh inmheánacha faoinar tugadh i rith na bliana ardchaighdeán rialachais an Fhorais agus chinntigh siad go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh á choimeád agus á oibriú. I measc na n-iniúchtaí, bhí an Cód Cleachtais agus Athbhreithniú ar Shláindáil TF agus an Plean Straitéiseach. Gníomhaíodh i leith na moltaí iniúcháireachta inmheánaí go léir agus

tuairiscíodh iad don Choiste Iniúcháireachta Inmheánaí agus le bord Foras na Mara. Chas an Coiste Iniúcháireachta Inmheánaí ar a chéile sé huaire agus chas siad leis an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, chomh maith, chun plé a dhéanamh ar an deimhniúchán iniúcháireachta a fuarthas don bhliain 2013 agus 2014. Léirítear sa Phlean Iniúcháireachta Inmheánaí don tréimhse 2015-2016 na rioscaí a sainithníodh i gclár rioscaí Foras na Mara, riachtanais an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus an Choiste Iniúcháireachta Inmheánaí.

Cruthaíodh gur bealach éifeachtach agus éifeachtúil chun costais a laghdú agus chun coigilteas a ghiniúint é ceannach láraithe agus an Oifig um Sholáthar Rialtais a úsáid agus leanfar de seo isteach in 2016. Leanann éiteas agus díriú tréan ar sholáthar poiblí ar fud Foras na Mara. In 2015, eisíodh 46 tairiscint, ar foilsíodh trí cinn díobh in Irisleabhar Oifigiúil na gComhphobal Eorpach *Official Journal of the European Communities*. Anuas air sin, d'aistrigh Foras na Mara Árachais Dliteanais Fostóra agus Dliteanais Phoiblí chuig an nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát i rith 2015.

Tá sé mar bheartas Foras na Mara a chinntiú go n-íoctar gach sonrasc go pras laistigh de théarmaí an Achta um Íoc Pras Cuntas, 1997 agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála), 2012. Tá córais agus nósanna imeachta i bhfeidhm a chumasaíonn rianú a dhéanamh ar shonraisc agus lena chinntiú go ndéantar íocaíochtaí ar bhealach tráthúil agus éifeachtúil. Íocadh 83% de na sonraisc ar a raibh luach iomlán of €27m laistigh de chúig lá dhéag le soláthraithe de bhun Chinneadh Uimh. S29296 an Rialtais an 19 Bealtaine 2009.

Saoráidí

Leanann an fhoireann Saoráidí ag tacú leis an gcroifheidhm chun ár bhfoirgnimh agus ár mbonneagar a choimeád ar ardchaighdeán i measc na saoráidí uile, a chinntíonn go bhfeidhmíonn na hoifigí agus na saotharlanna gan fadhbanna a bheith ag teacht aníos agus sinn ag freastal ar riachtanais ár gcliant agus ár gcomhpháirtithe leasmhara inmheánacha agus seachtracha. Oibríonn an fhoireann ar bhonn tras-seirbhíse agus bíonn baint aici i Sláinte agus Sábháilteacht, Bainistíocht Saotharlainne, Caomhnú Fuinnimh, anuas ar oibriúcháir agus bainistiú laethúil seirbhísí, ar nós Fáiltiú, Stór, Cothabhála, Soláthair, Glantacháin, Slándála agus Lónadóireachta.

Ar cheann de na tionscadail shuntasacha in 2015 bhí eagrú agus bainistíocht oifig Bhaile Átha Cliath ó 80 Sráid Fhearchair go dtí Teach Pháirc Wilton. B'éard a bhain leis seo ná an fhoireann, an trealamh agus comhaid a aistriú go fisiciúil, anuas ar phleanáil agus rialú buiséadta a dhéanamh ar na hoifigí nua agus na seanoifigí agus ar throchlú.

Rinneadh ceithre chonradh déag a fhógairt, a mheasúnú agus a bhronnadh, as ar eascair éifeachtúlacht i limistéir ar nós glantacháin, iompraíochta, teileafónaíocht line seasta agus seirbhísí dramhaíola. I rith na bliana, láimhseáladh 10,855 glao gutháin isteach agus rinneadh 398 saincheist neamhsceidealaithe chothabhála a thabhairt chun solais agus a thabhairt chun réitigh.

Leanann an fhoireann le príomhthús áite a thabhairt do Chláir Phleanáilte Chothabhála Coiscith lena chinntiú go bhfeidhmíonn ár saoráidí den chéad scoth ar archaighdeáin oibriúcháin. Úsáidtear an Córas Bainistíochta Foirgnimh in Órán Mór chun éifeachtúlacht fuinnimh a bharrfheabhsú sa chás gur féidir, agus leantar ag díriú go príomha ar úsáid fuinnimh. Cruthóidh saoráid nua Bhaile Átha Cliath éifeachtúlacht fuinnimh in 2016 mar gheall gur saoráid í ag a bhfuil teicneolaíochtaí chun nósanna imeachta feabhsaithe oibriúcháin a chumasú.

Cumarsáid

Cuimsíonn an fhoireann Chumarsáide sainordú fairsing, ina measc caidreamh leis na meáin, cumarsáid ar líne, imeachtaí, oideachas agus for-rochtain agus seirbhísí leabharlainne. I measc na bpríomhimeachtaí lenar tacaíodh in 2015, bhí suiteáil cábla fomhuirí in Aibreán ar ghrinneall na farraige i gCuan na Gaillimhe don chéad fhaireachlann fomhuirí aigéin in Éirinn. Rinne an RV *Celtic Explorer* an cábla a shuiteáil, a dhéanann Faireachlann Aigéin Chuan na Gaillimhe agus an láithreán Tástála Fuinneamh Aigéin atá suite ar an gcladach sa Spidéal, a nascadh.

D'óstáil an láithreán gréasáin, www.marine.ie, a seoladh i Nollaig 2014, 198,288 seisiún, 110,201 cuairteoir uathúil agus de bhreis ar 500,000 amharc leathanaigh i gcaitheamh na bliana.

Leanamar le rannpháirtíocht leis na meáin shóisialta a fhorbairt ar ardáin, ar nós Facebook, LinkedIn agus Twitter agus ar ár mblag scientists@sea, <http://scientistsatsea.blogspot.ie/> áit ar féidir le heolaithe atá ar bord an RV *Celtic Explorer* agus an RV *Celtic Voyager* a n-eispéiris i leith an taighde ar muir a roinnt.

Tá de chuspóir Chlár Oideachais na dTaiscéalaithe, dár gcuid, litearthacht aigéin a fhorbairt i measc leanaí bunscoile, múinteoirí agus oideachasóirí in Éirinn, agus cuireann sé ar a gcumas tuiscint a fháil ar an tionchar a imríonn an t-aigéan orainn agus an tionchar a imrímid air. Trí oibriú lenár gcomhpháirtithe in Uisceadán Atlantach na Gaillimhe, Ionad Oideachais na Carraige Duibhe, an Lárionad Náisiúnta BEATHA MHARA ('SEA LIFE') i mBré agus le Saotharlann Lifetime i gCorcaigh, ghlac aon chéad agus daichead a hocht bunscoil páirt sa chlár in 2015, agus ghlac os cionn 4,500 dalta páirt ann. Thacaigh an Foras leis na clár trí chúrsaí oiliúna múinteoirí agus láithreán gréasáin acmhainní, www.explorers.ie, a chur ar fáil a sholáthraíonn pleananna ceachtanna agus réimse ábhair oideachasúla do mhúinteoirí bunscoile. Thug painéal de shaineolaithe idirnáisiúnta agus náisiúnta ó SAM, an Phortaingéil, an RA agus Éire faoi mheasúnú seachtrach ar an gclár a bhain rátáil 'an-mhaith' amach. Príomh-mholadh a bhí sa chlár a fhairsingiú go ndéanfai clár ar fud na tíre de in 2016.

Thacaíomar le roinnt imeachtaí i gcaitheamh na bliana, ina measc an dara Comhdháil bhliantúil *Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéin* agus Féile na Mara (SeaFest) 2015 i gCorcaigh i Meitheamh a mheall breis agus 10,000 cuairteoir i gcaitheamh trí lá.

Chuireamar roinnt laethanta oscailte ar bun i rith na bliana

Ba mar chuid den tionscadal Sea for Society FP7 a thug Aisling Deane ó Scoil Náisiúnta ag Foghlaim le Chéile Chorcaí cuairt ar RV an Celtic Explorer de chuid Fhoras na Mara i gCalafort na Gaillimhe le linn tionscnaimh feasachta aigéin.

agus d'fhreastail 300 dalta ar ár Lá Oscailte do Dhaltai na hIdirbhliana i Samhain; thug 150 dalta cuairt ar an RV *Celtic Explorer* i Meitheamh agus thug an líon céanna cuairt ar ár lárionad taighde i mBaile Uí Fhiacháin, Contae Mhaigh Eo. Anuas air sin, thacaíomar le TeenTech, Féile Eolaíochta agus Theicneolaíochta Mhaigh Eo agus Taispeántas Fhéile Eolaíochta agus Theicneolaíochta na Gaillimhe.

Thug cuairt Phrionsa na Breataine Bige an 19 Bealtaine an deis dúinn chun sárthaispeántas a dhéanamh d'obair an Fhorais do lucht féachana fairsing. I rith a chuairte, chas an Prionsa Charles leis an Taoiseach, Enda Kenny, an tAire Simon Coveney, Cathaoirleach Fhoras na Mara, an Dr John Killeen agus an Príomhfheidhmeannach, an Dr Peter Heffernan. Anuas air sin, labhair an Prionsa le go leor dár bhfoireann faoi thionchar an athraithe aeráide ar na haigéin, iascaigh inbhuanaithe, bithfhionnachtain mhuiri agus comhoibriú idirnáisiúnta ar thaighde muiri.

I rith 2015, chuireamar ábhar fiseáin i dtoll a chéile chun roinnt príomhthaighde agus príomhfhorbairtí bonneagair agus imeachtaí suimiúla eile a roinnt leis an bpobal. Ina measc seo, bhí fiseán ar chábla fomhuiri a shuiteáil i gCuan na Gaillimhe; fiseán gearr ar chuairt Phrionsa na Breataine Bige agus fiseán ar an gcéad suirbhé ar Léarscáiliú Ghrinneall na Farraige Trasatlantá riamh a thit amach faoi Chomhghuaillíocht Taighde an Aigéin Atlantaigh – comhoibriú idir SAM, Ceanada agus an Eoraip, faoinar tugadh ar an RV *Celtic Explorer*.

D'fhoilsíomar caoga a cúig scéal nuachta ar ár láithreán gréasáin, www.marine.ie, i rith 2015.

Seirbhísí Leabharlainne

Leanann an leabharlann le samhail inbhuanaithe rochtana a sholáthar d'fhoireann Fhoras na Mara ar fhoilseacháin taighde, a dhéanann gach suibscribhinn riachtanach irisleabhair a athnuachan agus a sholáthraíonn seirbhís idirleabharlainne iasachta. D'éirigh go maith leis an Stór Rochtana Oscailte (<http://oar.marine.ie/>) in 2015, a sholáthair rochtain saor in aisce ar líne ar théacs iomlán fhoilseacháin Fhoras na Mara agus na foirne. Faoi dheireadh 2015, sholáthair an Stór rochtain do nach mór aon mhíle foilseachán agus tugadh 14,775 cuairt air ó áiteanna ar fud na cruinne.

Leanann an leabharlann le caidreamh dlúth a choimeád le príomheagraíochtaí agus tá sí mar chomhalta de bhord RIAN, an tairseach náisiúnta a chumasaíonn cuardaigh i measc na bhfoilseachán Éireannach uile. Anuas air sin, suíonn an leabharlann ar bhord na gCoimrithe Eolaíocht Uisce agus lascach anuas ar an gCoiste Náisiúnta Stiúrtha um Beartas Rochtana Oscailte in Éirinn. Comhaltaí gníomhacha sinn de Chumann Idirnáisiúnta na Lárionad Eolaíochta agus Faisnéise Muiri, a rinne cur i láthair ar a chomhdháil bhliantúil in 2015, agus is é an t-ionadaí náisiúnta dá sciathán Eorpach. In 2015, chomhoibrigh leabharlannaí Oceanus le Rannóg Réigiúnach an Iarthair de Chumann Leabharlann na hÉireann chun cúrsa gréasáin ar líne 2.0 a chomhordú, a fhorbairt, a scríobh, a sholáthar agus a mhodhnú do ghairmithe faisnéise dar teideal Rudai 23.

Inrochtaineacht

Chloigh an Foras go hiomlán le forálacha an Achta um Michumas i rith 2015.

Oifig Forbartha Muirí na hÉireann

Ráiteas an Stiúrthóra»

Bhunaigh reacht i 1999 Oifig Forbartha Muirí na hÉireann (IMDO) agus tá sainordú leathan aige lena forbairt gnó, comhairle beartais agus oideachas. Mar thír a bhíonn i mbun trádála, braitheann Éire go mór ar an earnáil mhuirí. Leagtar béim air seo i staidéar geilleagrach ionchuir / aschuir a rinneadh le déanaí dar teideal *The Economic Impact of the Irish Bio-Economy*, a d'ullmhaigh Teagasc agus an tAonad Taighde Mhuirí Shoceacnamaíoch ag Ollscoil na hÉireann, Gaillimh. Leagtar béim sa staidéar ar an tábhacht a bhaineann leis an earnáil mhuirí agus aithnítear a bhunaithe atá sí inár ngeilleagar náisiúnta. Tá baint lárnach ag obair an IMDO le folláine, forbairt agus rath na hearnála tionscail seo lena mbaineann rithabhacht.

I gcaitheamh 2015, bhí baint mhór ag an IMDO sa mhéid a leanas:

- linfheistíocht a spreagadh san earnáil mhuirí ó fhoinsí dúchasacha agus idirnáisiúnta
- Comhairle beartais a chur i dtoll a chéile ar forbairt an tionscail
- Na caighdeáin is airde d'oideachas agus d'oiliúint sa tionscal a chur chun cinn
- Feasacht a chruthú ar dheiseanna gairme muirí in Éirinn, anuas ar iad siúd atá ar fáil do chéimithe agus do chleachtóirí Éireannacha sa gheilleagar muirí domhanda
- Tabhairt faoi anailís mhargaidh agus gheilleagrach chun tacú le cruthú beartas, forbairt gnó agus cinnteoireacht.

Tá cuspóirí agus sainordú an IMDO ailínithe go dlúth le plean comhtháite an Rialtais don tionscal muirí, *Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéin*, a lorgaíonn chun geilleagar muirí na hÉireann a fhairsingiú trí spriocanna sonracha OTI agus cruthaithe post a bhaint amach roimh dheireadh 2020. Ghlac an IMDO páirt dhíreach sa tionscnamh seo i gcaitheamh 2015, agus thug sé faoi mhisin trádála idirnáisiúnta; d'éascaigh sé cuairteanna do chliaint idirnáisiúnta agus chuir sé in iúl go héifeachtach, trí chainéil éagsúla mheán, go bhfuil Éire 'oscailte don ghnó' agus ina láthair an-iomaíoch agus an-mhealltach chun tabhairt faoi gach saghas de ghníomhaíocht mhuirí inti.

Buntacaíonn taighde geilleagrach le comhairle beartais agus foilseacháin ghaolmhara an IMDO faoina dtugtar laistigh den eagraíocht agus a gcuireann tuairimí an tionscail faisnéis ar fáil dóibh, a ghintear trí theagmháil leanúnach a dhéanamh le páirtithe leasmhara ábhartha. D'éirigh linn eagrán 2015 den *Irish Maritime Transport Economist (an IMTE)* a fhoilsiú a bhuíochas le comhoibriú phobal phoirt agus loingseoireachta na hÉireann agus tá sé ina thoradh ar an anailís gheilleagrach faoina dtugann an IMDO gach bliain sna hearnálacha tábhachtacha seo. Rinneadh cáipéis tagartha den IMTE dóibh siúd ar spéis leo forbairt an tionscail agus cuireann sé faisnéis ar fáil do bheartas agus do chleachtas araon sa tionscal. Tháinig ár dtaighde ar fhianaise gur bhliain rathúil eile a bhí in 2015 do phoirt agus cuideachtaí loingseoireachta na hÉireann, agus sháraigh an borradh bliantúil ar bhuilchrádáil agus ar thrádáil aonadaithe 7%. Réamhtháscaire iontaofa is ea borradh ar thrácht poirt i leith borradh geilleagrach agus is tuar dóchais seo i dtaobh téarnamh leanúnach gheilleagar na hÉireann.

Comhlíontar sainordú an IMDO in oideachas muirí trína rannpháirtíocht ar bhord comhairleach Choláiste Náisiúnta Muirí na hÉireann; tacú le hoiliúint a chur ar dhaltai Arm na hÉireann trí scéim ISEAS; cláir for-rochtana a sholáthar do dhaltai bunscoile agus meánscoile agus comhlachtaí oideachais a urrú a bhfuil baint acu in oiliúint a chur ar ghairmithe muirí.

Ní bheifí in ann obair an IMDO a dhéanamh murach tiomantas a fhoirne agus an tacaíocht a thugann an tionscal. Ba mhian linn an obair a rinne foireann an-tiomanta an IMDO i rith 2015 a aithint. A bhuíochas lena dtiomantas agus a ndúthracht, mhéadaigh an IMDO a ghníomhaíocht agus bhain sé an méid ba mhó de rannpháirtíocht amach le cliaint náisiúnta agus idirnáisiúnta a baineadh amach riamh. Anuas air sin, ba mhian linn aitheantas a thabhairt don tacaíocht luachmhar a thugann comhghleacaithe sa Roinn Iompair,

Turasóireachta agus Spóirt: comhoibriú gníomhaireachtaí eile forbartha agus tacaíocht ár n-ambasáidí thar lear, nach mbeadh an tionchar agus an t-aimsiú céanna ag an IMDO murach iad. Ní hamhras go mbeidh 2016 ina bhliain dhúshlánach agus spreagúil agus táimid ag tnúth lenár gcaidreamh a threisiú leis an bpobal forbartha agus lenár gcomhuaillmhian a bhaint amach a bhaineann le tionscal muirí níos treise agus níos beoga a chruthú.

Liam Lacey.

An tUasal Liam Lacey

Stiúrthóir: Oifig Forbartha Muirí na hÉireann

Aibhsíodh le foilsiú eagrán na bliana 2015 den Irish Maritime Transport Economist (IMTE) bliain rathúil eile do chalafoirt agus cuideachtaí loingis na hÉireann, leis an bhfás bliantúil sa bholchtrádáil agus sa trádáil aonadaithe ag sárú 7%.

Forbairt Gnó

Ba bhliain fhiór-ghnóthach 2015 ó pheirspictíocht forbartha gnó de. D'eascair gníomhaíocht mhéadaithe i ngach earnáil as an téarnamh suntasach i ngeilleagar na hÉireann agus an díriú níos géire ar bhorradh an tionscail mhuirí a shonraítear i straitéis *Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéin* de chuid an Rialtais. Ag freagairt don timpeallacht fheabhsaithe forbartha gnó seo, d'eagraigh an IMDO 8 misean idirnáisiúnta trádála chuig an Ríocht Aontaithe, an Ghearmáin, an Iorua, an Eilvéis, an Ghréig, na Stáit Aontaithe, Hong Cong agus Singeapór. I gcaitheamh na misean trádála chuig Hong Cong agus Singeapór, sheol an IMDO *Opportunities for the International Shipping Industry* dá chuid. Cruthaíonn an tuarascáil seo, a d'ullmhaigh KPMG agus Dillon Eustace, saineolaithe i gcánachas agus i ndlí muirí, faoi seach, cás an-áititheach d'Éirinn mar lárionad le haghaidh tráchtáil mhuirí. Tugann an tuarascáil na buntáistí taithí agus iomaíocha arb ann dóibh sa dlinse seo chun solais in airgeadas sócmhainní earraí ardphraghas díola, urrúsú agus iasachtaí struchtúracha. Anuas air sin, déantar argóint spreagthach sa tuarascáil maidir le cumas na hÉireann chun an rath a bhí ar an tionscal léasaithe aerárthaí a aithris san fhearann muirí.

Chuir gairmiúlacht agus comhoibriú chóir thaidhleoireachta na hÉireann sna tíortha ar thugamar cuairt orthu feabhas mór ar thionchar mhisin trádála idirnáisiúnta an IMDO. Ag oibriú i gcomhpháirt lenár dtaidhleoirí sa Ríocht Aontaithe, an Ghearmáin, an Ghréig, Hong Cong agus Singeapór, chuir an IMDO imeachtaí ar bun, d'éirigh leis rochtain a fháil ar pháirtithe leasmhara sinsearach a tionscail agus chruthaigh sé deiseanna chun teachtaireacht an-soiléir a sholáthar don phobal muirí idirnáisiúnta go bhfuil Éire 'oscailte don ghnó'.

Chun an clár forbartha gnó níos fairsinge a chur chun cinn, faoi mar a leagtar amach sa straitéis *Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéin*, chuir an IMDO, i gcomhoibriú lenár gcomhghleacaithe san Údarás Forbartha Tionscail,

Fiontraíocht Éireann, Bord Iascaigh Mhara agus Fáilte Éireann, fóram infheisteoirí ar bun ag Féile na Mara 2015. Rinneadh sárthaispeántas san imeacht seo, a mheall infheisteoirí ó gach earnáil den gheilleagar muirí, de thionscadail atá in ann borradh geilleagrach agus cruthú post a bhaint amach. Lena chois sin, d'óstáil an IMDO cuairteanna ó 21 cuideachta iasachta ar spéis leo infheistiú a dhéanamh in Éirinn agus d'fhreastail sé ar sheacht gcomhdháil idirnáisiúnta muirí inar poiblíodh na buntáistí a bhaineann le hÉirinn mar mhol le haghaidh tráchtáil mhuirí.

I dtaobh an tionscail mhuirí intíre, rinne an IMDO teagmháil dhlúth le cuideachtaí poirt; cuideachtaí loingseoireachta; cuideachtaí seirbhíse coimhdí; gnóthais seirbhíse gairmiúla agus comhlachtaí ionadaíocha. Rinne an IMDO cur i láthair ag Comhdháil Bhliantúil Fhóram Muirí na hÉireann i gCorcaigh; Cumann Dlí Mhuirí na hÉireann; Comhdháil Idirnáisiúnta na mBróicéirí Muiriompair agus imeachtaí éagsúla tionscail a chuireann an deis ar fáil chun iarrachtaí páirtithe leasmhara a threisiú chun an comhchuspóir a bhaint amach chun tionscal muirí na hÉireann a fhorbairt.

Tacaíonn an IMDO i gcónaí le coincheap Lárionad Seirbhíse Loingseoireachta Idirnáisiúnta a lorgaíonn chun Éire a bhunú mar mhol idirnáisiúnta loingseoireachta. Tá an cumas ag an Lárionad chun 3,500 post ardchaighdeán a chruthú in Éirinn agus chun infheistiocht sa tionscal muirí a chatalú. Aithníodh cumas an tionscadail i dtuarascáil Thascfhórsa Forbartha *Harnessing Our Ocean Wealth Development Task Force*, a foilsíodh in Iúil 2015.

Tá baint mhór ag an IMDO i gcónaí i dteachtaireacht a chuichóiriú agus a chur in iúl gur láthair idéalach i Éire le haghaidh gnó muirí, ag a bhfuil beartais shoiléire agus timpeallacht fháilteacht ghnó.

I gcaitheamh 2015, rinne an IMDO an méid a leanas:

- Rannpháirtíocht le gnóthais seirbhísi idirnáisiúnta gairmiúla a chomhlíonann ról rithábachtach chun comhairle a chur ar chliaint faoi shaincheisteanna dlínse, airgeadais, tráchtála agus dlíthiúla. Leanann an pobal seirbhísi gairmiúla bheith mar bhealach tábhachtach trínar féidir rochtain a fháil ar úinéirí loinge, cuideachtaí bainistíochta long agus infheisteoirí sa tionscal muirí
- Leanúint ag oibriú go dlúth le heagraíochtaí ballraíochta idirnáisiúnta (e.g. Cumainn Loingseoireachta, Institiúid na mBróicéirí Muiriompair Cairte, agus Cumainn Ghníomhairí Long) chun líonraí nua a chruthú sa tionscal muirí agus cur leis an tacaíocht a thugtar do thairiscint luacha na hÉireann timpeall an domhain
- Urraíocht a dhéanamh ar chomhlachtaí agus imeachtaí tionscail a roghnaíodh go cúramach, ina measc: Institiúid Bhróicéirí Muiriompair Cairte na hÉireann; Imeacht na nInfheisteoirí ag Féile na Mara 2015; Marine Money Hamburg; Marine Money Shingearpóir; Dámhachtainí Bliantúla Chumann Onnmhaireoirí na hÉireann; Fóram Muirí Capital Link London agus Fóram Muirí na hÉireann.

Anailís Gheilleagrach

Soláthraíonn an IMDO tráchtairacht rialta gheilleagrach thar ceann earnáil mhuirí na hÉireann. I gcaitheamh na bliana, eisíodh bullaitíní ráithiúla don mhargadh, anuas ar thuarascálacha agus aighneachtaí saincheaptha a chuaigh i ngleic le treochtaí a bhí ag teacht chun cinn sa tionscal. Eascraíonn foilsiú bliantúil an *Irish Maritime Transport Economist* (IMTE) as anailís gheilleagrach an IMDO, a scaiptear go fairsing go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta. Foilsíodh an 12ú heagrán den IMTE in 2015, a chuir le sraith thar a bheith luachmhar ama a dhéanann an borradh atá tagtha ar ár ngeilleagar muirí a rianú agus a chuireann an borradh sin i gcomhthéacs tosca uileghabhálacha maicreacnamaíocha.

Thaispeáin an anailís a rinneamar in 2015 gur lean earnáil mhuirí na hÉireann ag dul i méid go tréan agus, faoi dheireadh na bliana, bhain an t-innéacs iShip buaic seacht mbliana 977 pointe amach. Innéacs ilchodach is ea iShip a chuireann cúig shaghas tráchta le chéile i dtáscaire amháin de thréachur iomlán poirt. Cé go léiríonn an beart seo go leanann na méideanna iomlána poirt ag dul i mbun téarnaimh, tá an t-innéacs fós 65 pointe faoi bhun na buaice 1,042 pointe a sonraíodh roimh an chúlaithe gheilleagraigh a cuireadh i dtaifead in 2007. Í mBaile Átha Cliath ba mhó a bhí an borradh ar thrádáil aonadaithe le sonrú, agus tháinig méadú suntasach ar an mbulchracht i gCorcaigh (12%), Port Láirge (10%), agus Sionainn-Faing (9%). Aithnítear sa tuarascáil forlámhas ár bport Shraith 1 (Baile Átha Cliath, Corcaigh agus Sionainn-Faing) mar thairseacha trádála idirnáisiúnta agus cumasóirí borrra gheilleagraigh, ach sainaitnítear inti, chomh maith céanna, an rannchuidiú geilleagrach a dhéanann poirt níos lú le geilleagair áitiúla agus leis an gcuspóir a bhaineann le forbairt chothromaithe réigiúnach.

Ar leibhéal maicreacnamaíoch, bhí an borradh ar thrádáil dhomhanda beagán faoi chois in 2015 agus níor tháinig de mhéadú ach 2.4% ar thrádáil coimeádán. D'eascair méadú 7% ar thrádáil aonadaithe na hÉireann i dtaobh méide as

feidhmíocht gheilleagrach sách tréan na Stát Aontaithe agus na Ríochta Aontaithe, áfach, dhá cheann de na comhpháirtithe trádála is tábhachtaí de chuid na hÉireann agus as iomaíocht fheabhsaithe sna margai easpórtála i ngeall go raibh luach ní ba laige ar an Euro. Tá dlúth nasc idir an ráta borrra seo agus borradh OTI, a dheimhníonn go leanann geilleagar na hÉireann ag dul i mbun fáis ar luas níos tapúla ná mar a tugadh faoi deara i bhformhór na dtíortha forbartha.

Tacaíocht agus Forbairt Beartais

I gcomhlíonadh a shainordaithe, soláthraíonn an IMDO tacaíocht agus comhairle beartais don Aire agus don Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Is éard atá i gceist leis an bhfreagracht seo ná cruinnithe rialta margaidh; anailís gheilleagrach; idirchaidreamh a éascú idir an tionscal agus an Roinn, mar aon le tuarascálacha ad hoc a chur i dtoll a chéile ar shaincheisteanna sonracha a thagann chun solais ó thráth go chéile.

In 2015, chabhraigh an IMDO le beartas a fhorbairt trí rannpháirtíocht i roinnt tionscnamh. Bhí dlúthpháirt i gcónaí ag an IMDO i bpróiseas *Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéin* agus shocraigh sé roinnt imeachtaí tionscail a chur ar siúl ag Féile na Mara 2015. Ag oibriú go dlúth le comhghleacaithe i bhForas na Mara, rinne an IMDO aighneacht le Sainchomhairleoirí Geilleagracha Indecon, a rinne athbhreithniú ar thacaíochtaí agus dreasachtaí reatha cánach san earnáil mhuirí. Bunaithe ar shainchomhairliúchán fairsing leis an tionscal, rinne an IMDO moltaí a bhí dírithe ar bhorradh a mhúscailt sa tionscal muirí. Ar an gcuma chéanna, bhí baint ag an IMDO i ngrúpa oibre, a nderana Cruise Ireland agus Fáilte Éireann comhchathoirleacht air a rinne scrúdú ar conas is féidir an rannchuidiú a dhéan an tionscal cúrsála leis an ngeilleagar náisiúnta. Tionscnamh trasteorann é seo inar ghlac Turasóireacht Thuaisceart Éireann agus Port Bhéal Feirste páirt ann agus a bhfuil de chuspóir aige sciar an mhargaidh thurasóireachta atá ag an oileán a mhéadú.

Bhí an IMDO gníomhach i líon limistéar chun na huaimhanta a chur chun cinn a leagtar amach i mBeartas Náisiúnta na bPort tríd an méid a leanas a dhéanamh:

- Tacú le forbairt phoirt na hÉireann agus a dtuairimí a chur in iúl ar a bhforbairt i bhfóraim phoiblí, lena n-áirítear éisteacht ó bhéal de chuid an Bhoird Phleanála, comhdhálacha náisiúnta agus imeachtaí tionscail
- Dul i ngleic leis an ngá atá le taighde ar mhéadracht feidhmíochta port trí chomhalta taighde a cheapadh faoi Scéim Chomhaltachta Uí Chuilinn na hInstitiúide. Gabhfaidh an tionscadal taighde ar aghaidh ar feadh trí bliana agus cuirfidh sé faisnéis ar fáil do bheartas agus imreoidh sé tionchar ar bheartas maidir le cumas poirt amach anseo
- Clár oiliúna a sholáthar do stiúrthóirí poirt atá dírithe ar fheabhas a chur ar rialachas corparáideach agus cabhrú le stiúrthóirí cuideachtaí poirt chun cur amach a bheith acu ar a bhfreagrachtaí uathúla mar stiúrthóirí ar chomhlachtaí tábhachtacha stáit.

Ar deireadh, ó pheirspictíocht bheartais, cuireann an IMDO forbairt agus cur i bhfeidhm bheartas an AE chun cinn trí sheirbhís idirchaidrimh a sholáthar idir an tionscal agus cláir chistithe Eorpacha, ar nós Horizon 2020 (Waterborne); Clár Ten-T, agus Clár INTERREG. Ba bhliain an-rathúil 2015 do phoirt na hÉireann, agus bhain poirt Shraith 1 na hÉireann breis agus €40m amach chun tacú lena bhforbairt amach anseo.

Oideachas, Oiliúint agus For-Rochtain

Aithníonn gach ceann de na spriocanna forbartha a leagadh amach do thionscal muirí na hÉireann an tábhacht a bhaineann le hoideachas, oiliúint agus forbairt scileanna. Áirítear le sainchúram an IMDO dualgas chun tacú le hoideachas laistigh den earnáil mhuirí agus chun feachtas a mhéadú trína chur in iúl go héifeachtach do lucht féachana náisiúnta agus idirnáisiúnta go bhfuil Éire 'oscailte don ghnó' agus go gcuireann sí deiseanna ar fáil do chuideachtaí agus do dhaoine aonair chun tabhairt faoina n-uaimhianta faoi seach.

I dtabhairt faoi na cuspóirí seo, déanann an IMDO an méid a leanas:

- Páirt a ghlacadh ar bhord comhairleach Choláiste Náisiúnta Muirí na hÉireann agus cáilíocht a gcúrsaí agus a n-áiseanna a chur in iúl le cliaint ionchasacha
- Scéim Cúnaimh Oideachais do Mharaithe na hÉireann (ISEAS) a riar, a thacaíonn le hoiliúint a chur ar dhaltai ó Choláiste Náisiúnta Muirí na hÉireann. In 2015, íocadh breis agus €200,000 amach faoin scéim seo a cheadaigh do bhreis agus 80 dalta chun oiliúint chuí a aimsiú le cuideachtaí loingseoireachta móra le rá agus go n-éireoidh leo céim a bhaint amach ón gColáiste
- Teagmháil le leanai bunscoile trína chlár for-rochtana "Lean an Cabhlach" ("Follow the Fleet"), a chuireann ar a gcumas conairí aistir áirthe rannpháirteacha a leanúint trí uisce na hÉireann agus idirnáisiúnta. In 2015, d'úsáid os cionn 800 scoil an clár seo in 2015 agus d'aimsigh sé breis agus 25,000 dalta bunscoile
- Páirt a ghlacadh in imeachtaí for-rochtana na hIdirbhliana i bhForas na Mara agus i gColáiste Náisiúnta Muirí na hÉireann, a thugann aird ar an réimse fairsing gairmeacha ar féidir tabhairt fúthu sa tionscal muirí agus ar na conairí gairme inar éirigh le mairnéalaigh na hÉireann barr a ngairmeacha a bhaint amach. In 2015, rinne an IMDO teagmháil le breis agus 1,000 dalta san Idirbhliain
- Leanúint ag tacú le hoideachas trí ghníomhaíochtaí Institiúid na mBróicéirí Muiriompair Cairte a chistiú, a chuireann oiliúint ar na gairmithe a dhéanfaidh tiomáint ar chur chun cinn sa tionscal muirí
- A láithreán gréasáin a nuashonrú, agus láithreán níos inrochtana agus níos faisnéise faoi imeachtaí muirí a thiteann amach in Éirinn agus thar lear a dhéanamh de; deiseanna d'infheistíocht dhíreach eachtrach in Éirinn; deiseanna gairme sa tionscal muirí agus saincheisteanna topaiciúla a imríonn tionchar ar an tionscal. In 2015, tugadh breis agus 20,000 cuairt ar an láithreán gréasáin, agus tháinig an RA, SAM agus an Ghearmáin chun cinn i measc na n-úsáideoirí ba mhinice.

Trí pháirt a ghlacadh i dtionscnaimh ar nós iad siúd a liostaítear thuas, spreagann an IMDO athrú dearfach agus comhlíonann siad a sainchúram chun tacú le forbairt thionscal muirí na hÉireann. I gcaitheamh 2015, leag an IMDO béim ar leith ar thionscnaimh agus beartais a chuireann na hacmhainní ar fáil do bhorradh geilleagraich agus do chruthú post. Agus a ndearcthaí á gcruthú acu, rinne an IMDO idirchaidreamh leis an tionscal, grúpaí ionadaíocha agus comhairleoirí gairmiúla, agus ghlac siad páirt i mbreis agus 1,000 cruinniú forbartha gnó agus rinne siad cur i láthair breis agus 75 uair do ghrúpaí tionscail agus do lucht leanúna idirnáisiúnta.

Cumasóir borrrtha gheilleagraigh atá sa tionscal muirí. Déanann an rath a bhíonn air an rath a bhíonn ar an ngeilleagar náisiúnta a léiriú agus a chur chun cinn. Tá ról lárnach ag an IMDO sa tionscal rithabhachtach seo a mhonatóiriú, tacú leis agus a chur chun cinn agus caitear le 2015 mar bhliain ina ndearnadh dul chun cinn suntasach.

Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteachta Bia

Ráiteas an Stiúrtóra»

Díríonn obair na Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteachta Bia (MEFS) ar chosaint tomhaltóirí a chinntiú trí sheirbhísí monatóireachta agus tástála sábháilteachta bia mara; seirbhísí monatóireachta a sholáthar chun tacú le reachtaíocht agus le dualgais mhuirthimpeallachta, mar aon le seirbhísí comhairleacha a sholáthar chun tacú le forbairt inbhuanaithe agus le bainistíocht na muiirthimpeallachta.

Déantar an obair sin a sholáthar trí thri phríomhfheidhm, lena n-áirítear: monatóireacht, comhairle agus tacaíocht theicniúil, agus taighde.

I measc na monatóireachta a rinneamar, bhí an méid a leanas:

- Clár náisiúnta monatóireachta bitocsain sliogéisc
- Clár náisiúnta maidir le rialú iarmhair (gné bhia mara)
- Iniúchtaí agus monatóireacht a dhéanamh ar ghluaiseachtaí stoc éisc agus sliogéisc, mar a cheanglaítear faoi Threoir an AE maidir le Sláinte Éisc
- Clár náisiúnta Monatóireachta na Míolta Éisc
- Clár monatóireachta na Creat-Treorach Uisce (gnéithe maidir le huisci idirthréimhseacha agus cósta).

Mar thacaíocht leis na cláir seo, is é Foras na Mara an tsaotharlann náisiúnta tagartha le haghaidh galar a bhíonn ar shliogéisc, éisc eite agus ar chrústaigh; bitocsainí sliogéisc; éilleáin mhicribhitheolaíochta i measc sliogéisc agus substaintí áirithe ceimiceacha i dtáirgí dobarshaothraithe.

I measc na seirbhísí comhairleacha agus teicniúla a cuireadh do réimse Ranna/Gníomhaireachtaí, bhí an méid a leanas:

- An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (an RTBM)
- Tástálacha i leith Measúnú Oiriúnachta ar ghníomhaíocht iascaigh agus dobarshaothraithe i Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta (SACanna) agus i Limistéir faoi Chosaint Speisialta (SPAanna)

- Ceadúnú dobarshaothraithe
- Bainistiú Bánna Aonair
- An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara (an SFPA) agus Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (FSAI)
- Sábháilteacht Bhia
- An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil (an RCPRÁ)
- Creat-Treoir na Straitéise Mara (MSFD)
- Cinntí faoi léas/ceadúnú urthrá
- An Gníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (an GCC)
- Iarratais ar dhumpáil ar muir
- An Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Náidúrtha (an RCFAN)
- An Plean Forbartha Fuinnimh In-Athnuaite san Fharraige Amuigh a chur i bhfeidhm

Chinntigh coimeád agus fairsingiú ár ndeimhniúchán creidiúnaithe saotharlainne (ISO17025 agus ISO9001) d'obair oifig an Údarais Inniúil maidir le Sláinte Éisc ardchaighdeán leanúnach soláthair seirbhíse i gcaitheamh 2015.

Ar deireadh, bá phríomhghné in 2015 rannpháirtíocht ghníomhach i gcláir agus i dtionscadail taighde a thacaíonn lenár bpríomhróil mhonatóireachta agus chomhairleacha maidir leis an gcomhshaoil agus sábháilteacht bhia mara. Ba ghné ar leith shuntais an rath a bhí orainn i mbreis agus €0.6m i gcistiú Horizon 2020 a fháil chun tacú le dhá thionscadal taighde dobarshaothraithe.

An tUasal Aengus Parsons

Stiúrthóir: Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteachta Bia

Monatóireacht Sábháilteacht Sliogéisc

Déanann an Fhoireann um Shábháilteacht Sliogéisc monatóireacht ar bhitocsainí a dtagtar orthu sa timpeallacht nádúrtha, trí anailís cheimiceach a úsáid lena dtacaíonn monatóireacht ar fhiteaplanctón agus measúnachtaí bitheolaíocha móilíneacha chun láithreach na tocsaine agus na n-orgánach cúiseach a bhrath. Tugtar faoin obair seo i gcomhoibriú leis an Údarás um Chosaint Iascaigh Mhara (an SFPA), Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (FSAI) agus trí chomhoibriú tionscail mar chuid de na rialuithe náisiúnta oifigiúla maidir le sábháilteacht bhia mara. In 2015, seoladh 3,111 sampla sliogéisc ar aghaidh ar ar tugadh 11,250 tástáil anailíseach.

Cé gur tugadh an dúnadh fadálach ba dhéanaí i limistéir tháirgthe sliogéisc faoi deara in 2014 mar gheall ar láithreach na mbitocsainí nádúrtha seo, tugadh meánleibhéil de thocsaineacht faoi deara go déanach sa samhradh/san fhómhar agus ní raibh na leibhéil seo le sonrú ach teoranta don iardheisceart don chuid is mó.

Rinneadh anailís ar an líon ba mhó samplaí d'uisce mara riamh (4,200) i leith speicis thocsaineacha in 2015. Cuireadh tús le sampláil mhéadaithe fiteaplanctóin in 2014, agus leanadh ar aghaidh leis in 2015, agus d'eascair faisnéis bhreise líonmhar as sin, a chuireann ar chumas tuar níos cruinne a dhéanamh ar bhriseadh amach tocsaine. Anuas ar na sonraí tocsaine ó thástáil cheimiceach, cuirtear na sonraí seo i dtoll a chéile chun tuarascáil sheachtainiúil ar líne a chur i dtoll a chéile agus chun achoimriú a dhéanamh ar láithreach bhláthaithe algaigh dhiobhálaigh, agus tuar gearrthéarmach ar an dóchúlacht i leith athruithe ar stádas. Taispeántar anois sna tuarascálacha seo sonraí monatóireachta, faisnéis satailíte agus mhúnlaith, agus bhí an-ghlacadh leo i measc údarais rialála agus pháirtithe leasmhara an tionscail do bharshaothraithe.

Rinneadh monatóireacht mhíosúil ar leibhéil *E.coli* i measc sliogéisc i ngach limistéar táirgthe agus tugadh faoin athbhreithniú bliantúil ar na sonraí i gcomhar leis an SFPA ina dhiaidh sin chun aicmiú cuí a shannadh do gach limistéar. In 2015, chuireamar tús le seirbhís dhireach tástála tráchtála i dtaobh noraiviris (NoV) i measc oisrí. Is ábhar buartha tábhachtach sábháilteachta bia é seo agus soláthraíonn an tseirbhís tástála tacaíocht don tionscal ar mian leis dearbhú cáilíochta a sholáthar do chustaiméirí. Go háirithe, tacaíonn an tástáil le táirgeoirí Éireannacha a dhéanann easpórtáil chuig margai iogaire sa Chianoirtheathar.

Lean comhoibriú ar bun in 2015 faoin Meabhrán Tuisceana le hAcadamh Eolaíochtaí Iascaigh (CAFS) na Síne, a síníodh in 2012. Thit malartuithe amach idir Foras na Mara agus an CAFS a chuir feabhas ar chomhoibriú i limistéir na sábháilteachta bia agus na teicneolaíochta.

Monatóireacht ar Iarmhar agus ar Éilleáin i mBia Mara

Thug an fhoireann cheimice faoi ghné iasc éite a ndearnadh feirmeoireacht orthu de chuid Chlár Monatóireachta Iarmhair Náisiúnta 2015 le comhlíonadh reachtaíocht an Choimisiúin Eorpaigh a chinntiú agus lena chinntiú go bhfuil éisc ar a ndéantar feirmeoireacht oiriúnach le hithe. Tuairisceofar na torthaí in 2016. Foilsíodh torthaí 2014, i dtaobh os cionn 706 tástáil agus 1,494 tomhas, i dtaobh 2014 in 2015 agus léiríonn siad comhlíonadh iomlán na gcaighdeán Eorpach. Anuas air

sin, rinneadh tástáil ar shamplaí iascaigh ó thíortha neamh-AE a bailíodh ag ionaid iniúchta teorann i dtaobh iarmhar tréidliachta. Ina theannta sin, tugadh faoi mhonatóireacht ar leibhéil d'éilleáin chomhshaoil i measc sliogéisc agus éisc fhiáine Éireannacha thar ceann FSAI agus an SFPA.

Monatóireacht ar Fheirmeacha Iasc Eite

Foilsítear torthaí an chlár mhonatóireachta agus rialaithe míolta farraige go hiomlán gach bliain i sraith Bullaitíní *Irish Fisheries* Foras na Mara. Tá an Tuarascáil don bhliain 2015 (Bullaitín Irish Fisheries Uimhir 46) curtha ar fáil beo ar an láithreán gréasáin www.marine.ie agus tá sé scaipeaithe i bhfoirm chlóite ar pháirtithe leasmhara ó dheireadh mhí an Mhárta 2016.

D'éascaigh seiceálacha leanúnacha míolta farraige ar an bhfeirm luath-idirghabháil ón eascair rialú níos fearr ar mhiolta farraige, go ginearálta, i rith 2015. D'eascair leibhéil fheabhsaithe de mhiolta farraige ar an iomlán in Éirinn as cur chuige malartach a úsáid chun cur le fearachas agus le cóireálacha leighis, anuas ar rialáil dianmhaoirseacht réamhghníomhach rialála.

Thug an grúpa Benthic Ecology faoina athbhreithniú bliantúil ar thuarascálacha ó shaothróirí iasc éite a d'eascair ó shuirbhéanna beantacha chun scrúdú a dhéanamh ar dhálaí ghrinneall na farraige faoi bhun na gcásanna éisc i gcomhréir le Prótacail Mhonatóireachta Beantaí an RTBM. Ullmhaíonn an grúpa Benthos Ecology athbhreithniú gach bliain agus cuirtear seo faoi bhráid an RTBM.

Sláinte Éisc

Cuireadh imeachtaí suntasacha mortlaíochta i gcuntas a rinne difear d'oisrí an Aigéin Chiúin feadh an chósta theas agus i dtuaisceart na tíre a bhain le láithreach na paitigine baictéaraí *Vibrio aestuarianus*. D'eascair méadú mór as seo ar shampláil agus tástáil sliogéisc ar láithreach pataigine. Tástáladh os cionn 5,800 sampla, a ndearnadh an chuid ba mhó díobh mar fhreagairt ar na himeachtaí mortlaíochta agus mar chuid de thionscadal taighde ar *Vibrio aestuarianus* chomh maith.

Rinneadh tástáil i leith pataigine ar os cionn 3,500 iasc eite – bradáin an Atlantaigh go príomha, ach bhí breac dea-dhathach, ballach agus iasc garbh ina measc freisin. Rinneadh seo faoi chlár faireachais sláinte i ndiaidh gur seoladh samplaí diagnóiseacha ar aghaidh chuig an tsaotharlann, nó de thoradh trialacha scagtha ar tugadh fúthu ar son thionscal an do bharshaothraithe. Tá Éire fós saor ó ghalair liostaithe na n-iasc eite.

Monatóireacht Comhshaoil

Cuireadh clár reatha monatóireachta comhshaoil (2010-2015) na Creat-Treorach Uisce (CTU) in uisce idirchríosacha agus cósta (maidir le paraiméadair fhisiceimiceacha, substaintí tosaíochta agus truailléin eile, fiteaplanctón agus fána beantach) thar ceann an GCC agus an RCPRÁ i gcrích in 2015. Cuirfidh na torthaí le ceanglais náisiúnta tuairiscithe leis an gCoimisiún Eorpach, anuas ar thuarascálacha rialta 'staid an chomhshaoil' a fhoilsíonn an GCC. Rinne an RCPRÁ agus an GCC comhaontú ar an gcéad chóras eile de mhonatóireacht (2016-2020) agus tabharfaidh foireann atá bunaithe i bhForas na Mara agus tacaíocht sheachtrach ar conradh faoi.

In Eanáir, thug an MEFSS faoin suirbhé bliantúil comhshaoil geimhridh ar bord an RV *Celtic Voyager*, a rinne sampláil ag 301 stáisiún i Muir Éireann agus feadh an chósta theas agus iardheiscirt le cothaitheigh, carbón agus paraiméadar eile cháiliócht an uisce a thástáil. Anuas air sin, bailíodh samplaí (113) chun anailís a dhéanamh ar an bhfána beantach.

Comhairle agus Tacaíocht Theicniúil

Sholáthair an MEFSS comhairle don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara mar thacaíocht le ceadúnú dobharshaothraithe, ina measc an méid a leanas:

- Seacht dTástáil i leith Measúnú Oiriúnachta iomlána i leith Oiriúnachta le haghaidh SACanna agus SPAanna muiri ag Cuan agus oileáin Chill Chiaráin; SAC Chósta Thuaidh Inis Eoghain; SAC Cuan agus oileáin Ghaoth Dobhair; SAC Thrá an Choimin/Chuan Dhroim Chliabh (Cuan Shligigh); SPA Thrá Bhréige; SPA Chuan Dhroim Chliabh; SPA Thrá an Choimin. Cabhróidh seo le dul chun cinn a dhéanamh ar thart ar 155 cinneadh ceadúnaithe
- Comhairle a chur ar mhonatóireacht ar an daonra éan in dhá SPA (Dún Garbhán agus Cuan Dhún na nGall)
- Scagadh um Measúnú Tionchair Timpeallachta le haghaidh iarratas ar cheadúnais neamhshalmáinide agus tástáil i leith Measúnú Oiriúnachta le haghaidh iarratas ar cheadúnas i suíomhanna neamh-Natura.
- Comhairle a chur ar bhreis agus 120 iarratas ar cheadúnas dobharshaothraithe
- Prótacail theicniúla a fhorbairt do struchtúir dhobharshaothraithe
- Comhairle agus tacaíocht a sholáthar do choisti Bainistíochta Bána Aonair (SBM)

Thug an fhoireann um Shábháilteacht Sliogéisc comhairle ar shábháilteacht bhia mara don SFPa agus do FSAI maidir le rialuithe leanúnacha oifigiúla faoi na cláir mhonatóireachta le haghaidh bitocsaini sliogéisc agus aicmiú micribhitheolaíoch. Leanamar le tacaíocht a sholáthar d'údarais inniúla in Éirinn agus ar leibhéal Eorpach maidir le saincheisteanna sábháilteachta bia a bhain le sliogéisc dhébhlaoscacha. Go háirithe, ghlacamar páirt i ngrúpa teicniúil leanúnach de chuid an Údarais Eorpaigh um Shábháilteacht Bhia (an EFSA) atá dírithe ar thacaíocht a sholáthar do shuirbhé pleanáilte bonnline ar fud an AE chun láithreachta éilliú noraiviris (NoV) in oisrí a dheimhniú. Céim thábhachtach atá sa suirbhé seo i dtreo rialuithe Eorpacha rialála a bhunú.

I measc na limistéar eile inar dhirigh ár bhfeidhmeanna comhairleacha in 2015, bhí:

- Diúscairt ábhar dreideála ar muir – trí pháirt a ghlacadh i gCoiste Comhairleach an GCC maidir le Dumpáil ar Muir
- Iarratais ar léasanna/cheadúnais uirthrú – trí pháirt a ghlacadh ar Choiste Grinnfhiosrúcháin Cheadúnais Mhuiri an RCPRA
- Gnéithe comhshaoil de thaiscéalaocht agus táirgeadh hidreacarbóin amach ón gcósta – comhairle a chur ar an RCFAN agus ar an GCC
- Tacaíocht agus comhairle a sholáthar don RCFAN maidir le cur i bhfeidhm an Phlean Forbartha Fuinnimh In-Athnuaite san Fharraige Amuigh
- Ionchur i Measúnuithe Straitéiseacha Timpeallachta thar ceann an RTBM agus athbhreithniú a dhéanamh orthu.

Bronnadh os cionn €0.6 milliún mar chistiú do na tionscadail Fis 2020, Uirlisí do Mheasúnú agus Pleanáil na hInbhuanaitheachta Uiscshaothraithe (TAPAS) agus Cosc agus maolú aicídí débhlascach feirme (VIVALDI).

Go hidirnáisiúnta, leanann ár n-eolaithe le páirt a ghlacadh i bhfóraim eolaíochta agus theicniúla ar nós na Comhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéaladh na Mara (ICES) agus Coinbhinsiún Osló agus Pháras 1992 (OSPAR) – ar ábhair lenar áiríodh dobharshaothrú, sábháilteacht bhia, aigéadú aigéin, pleanáil spásúlachta mhuiri agus sláinte éisc.

An tÚdarás Inniúil maidir le Sláinte Éisc

Is é Foras na Mara an t-údarás inniúil chun Treoir 2006/88/CE ón gComhairle a chur i bhfeidhm, a dhéileáilann le sláinte ainmhithe dobharshaothraithe agus galair áirithe uisceacha a chosc agus a rialú. Stiúránn an tAonad um Shláinte Éisc obair chigirí tréidliachta an RTBM a oibríonn i réimse an dobharshaothraithe. In 2015, cuireadh 237 cigireacht i gcrích de réir na reachtaíochta; údaraiodh 1,987 gluaiseacht (iompórtálacha, easpórtálacha agus gluaiseachtaí inmheánacha) i leith ainmhithe uisceacha beo; agus eisíodh 10 nÚdarú Sláinte Éisc, rud a fhágann go bhfuil 469 gnólacht táirgthe dobharshaothraithe údaraithe sa tír faoi láthair.

Taighde

Lean ár bhfoireann dá rannpháirtíocht i gcláir thaighde arna gcistiú ag an Eoraip agus go náisiúnta, agus rinne siad taighde feidhmeach mar thaca le soláthar ár gclár monatóireachta agus ár seirbhísí comhairleacha.

I measc roinnt buaicphointí a bhí i gceist in 2015, tá an méid a leanas:

- Bhí an rath ar dhá thionscadal mhóra chomhoibritheacha taighde faoi Horizon 2020:
- TAPAS – Tionscadal 4 bliana, atá faoi stiúir Ollscoil Stirling, a fhorbróidh uirlisí d'fhorbairt inbhuanaithe an dobharshaothraithe (is é an luach a bhaineann leis seo don Foras €0.5m)
- VIVALDI – Comhoibriú 4 bliana, atá faoi stiúir IFREMER (an Fhrainc) a fhiosróidh réitigh imscrúdaitheacha chun an mhórphataigin a chosc, a rialú agus a mhaolú a imríonn tionchar ar speicis sliogéisc Eorpacha ar a ndéantar feirmeoireacht (is é an luach a bhaineann leis seo don Foras €0.1m)
- Comhpháirtíocht taighde atá faoi chistiú an GCC le hOllscoil Chathair Bhaile Átha Cliath chun imscrúdú a dhéanamh ar shampláil éighníomhach mar theicníc úrnua chun monatóireacht mhuiri a dhéanamh
- Trí Chomhaltacht nua Uí Chuilinn i limistéir aigéaneolaíoch bhitheolaíoch fiteaplanctóin thocsainigh, pleanáil spásúlachta muiri, micribhitheolaíocht sliogéisc.

Seirbhísí Comhairleacha um Éiceachórais lascaigh

Ráiteas an Stiúrtóra»

Soláthraíonn Seirbhísí Comhairleacha um Éiceachórais lascaigh comhairle eolaíochta a thacaíonn leis an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara (an RTBM) agus leis an gCoimisiún Eorpach i gcur i bhfeidhm an Chomhbheartais lascaigh agus treoracha áirithe comhshaoil (e.g. NATURA 2000, Creat-Treoir na Straitéise Mara (MSFD)).

Dhírigh an chuid ba mhó dár n-obair in 2015 ar an méid a leanas:

- Dualgais na hÉireann faoi Chreatlach um Bailiú Sonraí an AE (CBS) a sholáthar
- Tacú le forbairt pleananna bainistíochta iascaigh
- Seirbhísí a chur ar fáil d'fhóiraim náisiúnta agus idirnáisiúnta maidir leis na dualgais a bhaineann le cur i dtír (an toirmeasc ar éisc athchurtha)
- Tabhairt faoi thaighde a chuireann ár gcumas chun cinn chun an chomhairle a sholáthar a theastaíonn ón lucht déanta cinntí

Caitheadh go leor ama ar oibriú leis an RTBM ar Chlár Oibriochtúil an Chiste nua Eorpaigh agus lascaigh Mhuirí (EMFF) d'Éirinn, go háirithe maidir leis na scéimeanna Bithéagsúlachta agus Bailithe Sonraí a fhorbairt.

Leanann FEAS le breithniúcháin éiceachórais a chomhtháthú isteach ina chlár oibre eolaíochta.

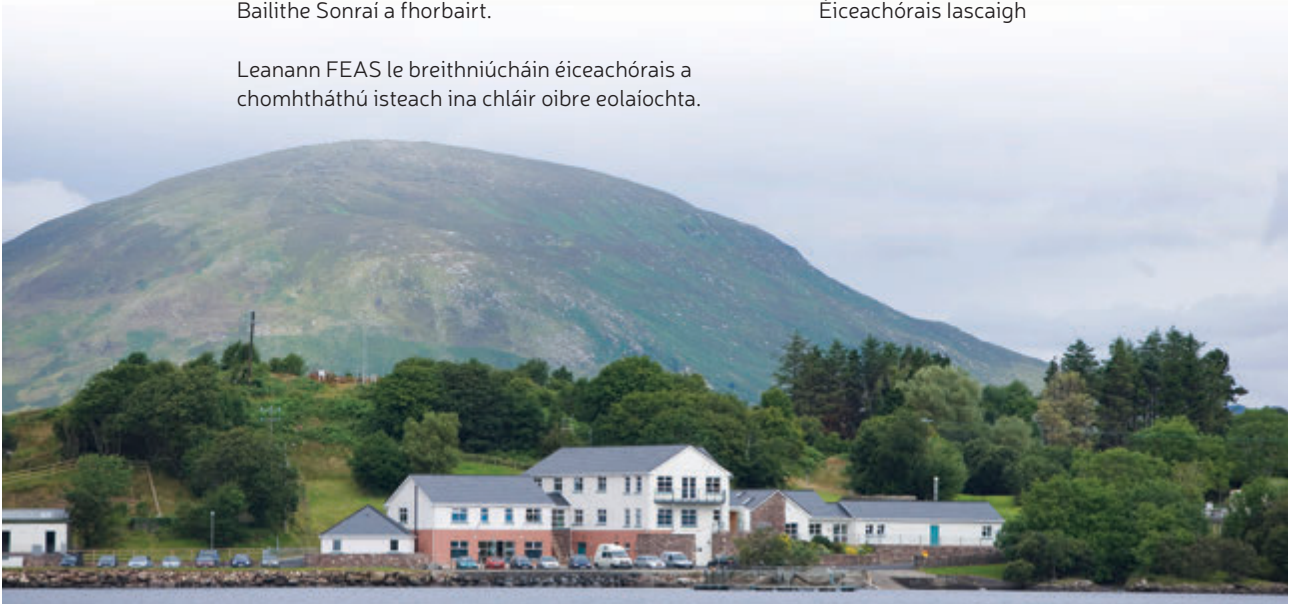
Ina measc seo, tá:

- Táscairí a fhorbairt don MSFD agus sonraí an CBS á n-úsáid
- Suirbhéanna á rthai taighde a bhunú agus a dhéanamh chun dearcthai bruscair, éan agus mamach a bhailiú, agus fearais bheantacha samplála a chomhtháthú mar chuid de na suirbhéanna
- Tabhairt faoi thaighde ar iomaíocht acmhainní idir róna agus éisc.

I rith na bliana, chomhlíon Córas Bainistíochta agus Forbartha Feidhmíochta an Fhorais príomhról chun spriocanna ár bplean chorparáidigh a nascadh le hobair fhoireann aonair FEAS. Baineann rithábacht le cumarsáid inmheánach foirne le soláthar éifeachtúil agus éifeachtach seirbhíse a chinntiú agus baineadh seo amach trí chruinnithe rialta foirne agus bainistíochta.

An Dr Paul Connolly

Stiúrthóir: Seirbhísí Comhairleacha um Éiceachórais lascaigh

Buaicphointí na bliana 2015

D'éirigh le FEASS tabhairt faoin gClár Náisiúnta CBS don bhliain 2015, agus ghlac Coimisiún an AE le Tuarascáil Bhliantúil 2014 an CBS. Ghlac an Coimisiún leis an EMFF agus leithdháileadh cistiú €40.7 milliún ar Fhoras na Mara don CBS nua go dtí 2020.

D'oibrigh FEAS go dlúth leis an RTBM chun pleananna um éisc athchurtha a fhorbairt sula dtabharfaí isteach beartas an Dualgaís Cur i dtír d'éisc ghrinnill in 2016.

Príomhsholáthar seirbhíse don RTBM is ea an *Stocleabhar* bliantúil ina gcuimsítear an chomhairle eolaíochta is déanaí ar stoic éisc a shaothraíonn cabhlach na hÉireann. Soláthraíodh seo don Aire i Samhain agus ba phríomhghné é dá mheasúnú oiriúnachta a chuir sé faoi bhráid Choiste an Oireachtais um Thalmhaíocht agus Iascaigh i Nollaig. Anuas air sin, bhí an *Stocleabhar* i gceartlár idirbheartaíocht Chomhairle Airi an AE a bhí ar siúl i Nollaig a leag deiseanna iascaireachta amach don bhliain 2016.

Chríochnaigh FEAS athbhreithniú rathúil ar phlean bainistíochta fadtéarmach scadáin na Mara Ceilti agus d'oibrigh sé go dlúth le hOllscoil na hÉireann, Baile Átha Cliath agus leis an tionscal chun teicnící nua seiceamhaithe ghéinitigh ar féidir iad a chur i bhfeidhm chun stoic mheasctha scadáin a dheighilt amach óna chéile.

D'oibrigh foireann FEAS go dlúth le hIascaigh Intire na hÉireann (IIÉ) maidir leis an mBuanchoiste Eolaíochta maidir le bradáin agus, tríd an ngrúpa, soláthair siad an chomhairle eolaíochta do na stoic thábhachtacha seo. Anuas air sin, d'oibrigh an fhoireann go dlúth le IFI agus thacaigh siad leis an an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha (an RCFAN) ag cruinniú bliantúil NASCO.

D'oibrigh FEAS go dlúth leis an tSeirbhís Pháirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (an SPNF) chun dréachtliosta a chur i dtoll a chéile le haghaidh seasca a hocht speiceas siorca agus roic atá i mbaol agus a dtagtar orthu in uisce na hÉireann.

Bhunaigh an RTBM an Fóram Iascaigh Réigiúnaigh agus Náisiúnta Chladaigh, soláthair FEAS tacaíocht eolaíochta do na grúpaí nua páirtithe leasmhara seo.

I dtaca le Creat-Treoir na Straitéise Mara (MSFD), d'oibrigh an fhoireann go dlúth le Seirbhís Muintirimpeallachta agus Sábháilteachta Bia. Chríochnaigh FEAS na clár mhonatóireachta iascaigh a thacaíonn le cur i bhfeidhm an MSFD. Príomhghné den obair seo a bhí i luach a chur le clár reatha iascaigh trí chaitheamh le sonraí measúnaithe stoc éisc ar bhealach éagsúil, ionas gur féidir iad a úsáid san MSFD.

Gné rithábhachtach dár gcuid oibre is ea suirbhéanna ar áirtheaigh taighde. In 2015, tugadh faoi 13 suirbhé, as ar eascair 219 lá mara agus 1,198 lá eolaíochta ar muir. Is ionann na suirbhéanna seo agus ceangaltas suntasach acmhainní ag Foras na Mara agus is cuid rithábhachtach iad dár n-obair mhonatóireachta. Aithnítear FEAS mar shaineolaí idirnáisiúnta i limistéar na suirbhéanna teilifíse faoi uisce le haghaidh *Cloicheán*. Rinne an Fhrainc an RV *Celtic Voyager* agus saineolas na foirne a chairtfhostú chun tabhairt faoi suirbhéanna ar a stoic i mBá na Bioscáine. Anuas air sin, d'iarr an Íoslainn ar thacaíocht theicniúil FEAS chun tabhairt faoi suirbhéanna in 2016.

Sa mhullach air sin, bhailigh ár gclár suirbhé áirtheaigh taighde sonraí faoi bhrúscar, agus dearcthaí éan agus mamach trí chomhpháirtíocht a bhunú le Cairde Éanlaith Éireann agus an Grúpa Éireannach maidir le Míolta Móra agus Deilfeanna.

Ar a bharr sin uile, d'oibrigh foireann FEAS ar áirtheaigh iascaireachta tráchtála agus caitheadh 644 lá ar muir, ar an iomlán, ar thurais a dhirigh ar éisc athchurtha agus obair thurgnamhach chun saincheisteanna a mheasúnú a bhaineann leis an dualgas chun gabháil a chur i dtír.

Baineann gné lárnach le comhoibriú idirnáisiúnta le hobair FEAS. Is iad na príomhfhóiraim a úsáidtear:

- An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaocht na Mara (ICES)
- An Coiste Eolaíochta, Theicniúil agus Eacnamaíochta um Iascaigh (STECF)
- Coimisiún Bradán an Atlantaigh Thuaidh (NASCO)
- An Coimisiún Idirnáisiúnta um Chaomhnú Tuinníní Atlantacha (ICCAT)

Anuas air sin, ghlac foireann FEAS páirt in 125 cruinniú idirnáisiúnta eolaíochta. Dhirigh siad seo ar rialú cáilíochta sonraí; measúnú stoic; comhairle a chur i dtoll a chéile; measúnú a dhéanamh ar phleananna bainistíochta; pleanáil suirbhé agus modheolaíochtaí comhairle.

I Samhain, chríochnaigh Stiúrthóir FEAS téarma trí bliana mar Uachtarán ICES. I measc na bpríomhéachtaí, bhí glacadh le Plean Straitéiseach nua ICES; plean aonair aontaithe um chur i bhfeidhm; samhail ghnó a fhorbairt do ICES agus formáid nua do chruinnithe an Bhiúró (an Bord) agus an Chomhairle (Balltiortha).

Creat um Bailiú Sonraí

Fuair Foras na Mara cistiú €40.7m milliún faoin gCiste Eorpach agus Iascaigh Mhuiri chun dualgaís na hÉireann a chur i bhfeidhm faoin gCreat um Bailiú Sonraí i gcaitheamh na tréimhse 2014-2020. Tacaíonn an creat seo leis an eolaíocht a theastaíonn chun tabhairt faoin gComhbheartas Iascaigh agus is cuid lárnach é dár gclár oibre. Bhronn an RTBM an fhreagracht ar Fhoras na Mara chun tabhairt faoi na clár éagsúla a theastaíonn chun dualgaís CBS na hÉireann a chomhlíonadh, ina measc bailiú agus anailís sonraí, bainistíocht sonraí agus comhairle eolaíochta a thabhairt. Sheolamar Tuarascáil Bhliantúil CBS 2014 agus Clár nua Náisiúnta an Chreata um Bailiú Sonraí 2016 d'Éirinn chuig an gCoimisiún. Cuimsíodh sa chlár seo clár cuimsitheach suirbhé áirtheaigh taighde; sampláil poirt ar chur i dtír; sampláil mara ar éisc aischurtha; próifílí aoise ar na príomhstoic; anailís ar shonraí lógleabhair an AE agus ar mhapaíl gníomhaíochtaí áirtheaigh iascaireachta ó Chórais Monatóireachta Áirtheaigh. Tugadh faoi 115 turas breathnóireachta um shampláil mhara ar bord áirtheaigh iascaireachta Éireannacha san iomlán, agus bhí 657 lá eolaithe ar muir de thoradh sin. Tugann na turais seo teagmháil dhíreach ar an láthair leis an tionscal iascaireachta, atá rithábhachtach don fhoireann. Tomhaiseadh 567,783 iasc, ar an iomlán, agus bailíodh sonraí moirfeolaíochta ó 51,721 iasc agus sliogiasc agus rinneadh deimhniú aoise ar 45,000 díobh seo i measc gach clár eolaíochta chun sonraí a sholáthar do na samhlacha a úsáidtear nuair a dhéantar measúnuithe ar stoic idirnáisiúnta ag ICES. Bunchlocha ár n-ionchur chuig measúnú stoic idirnáisiúnta iad bunachair sonraí STOCKMAN agus DISCARD agus sholáthair siad fiosrúcháin agus aschuir

éifeachtúla agus éifeachtacha shonraí. Gné bhuntábhachtach den chreat um bailiú sonraí is ea sonraí oifigiúla eolaíochta a sheirbhísiú. In 2015, d'fhreagraíomar do 21 glao ar shonraí, a thacaigh le riachtanais sonraí úsáideoir deiridh ICES, OSPAR, Ionad Comhpháirteach Taighde an AE agus le cruinniú comhordaithe réigiúnaigh CBS an Atlantaigh Thoir Thuaidh. D'oibríomar go dlúth leis an Údarás um Chosaint Iascaigh Mhara (an SFPA) agus le Seirbhís Chabhlaigh na hÉireann chun sonraí faoin gCóras Monatóireachta Árthai agus sonraí *Stocleabhair* a fháil do chuspóirí measúnaithe stoic. D'oibrigh Foras na Mara go dlúth, chomh maith, le Bord Iascaigh Mhara (BIM), atá freagrach as comhábhair gheilleagracha an CBS a sholáthar.

Chun tacú le cur i bhfeidhm an MSFD ag Éirinn, d'athbhreithnigh agus chuaigh FEAS i ngleic le fiosrúcháin an chomhairliúcháin phoiblí a bhain le hiascaigh i dtaobh an chlár náisiúnta mhonatóireachta. Chabhraigh FEAS leis an gclár náisiúnta de bhearta a fhorbairt a scaipeadh le haghaidh comhairliúcháin poiblí i bhfómhar 2015. Bhí dlúthbhaint ag FEAS i measúnú eolaíochta a dhéanamh ar chritéir a bhain le cúrsaí iascaigh mar chuid d'athbhreithniú ICES ar chinneadh coimisiúnaithe an MSFD. D'oibrigh FEAS leis an bhFrainc agus an Ríocht Aontaithe i dtionscadal piolótach ICES chun comhthionscnaimh mhonatóireachta agus táscairí iascaigh a fhorbairt chun an MSFD a chur i bhfeidhm sna Mara Ceilteacha.

Suirbhéanna Árthai Taighde

Tugann FEAS faoi réimse fairsing de shuirbhéanna ar an RV *Celtic Explorer*, an RV *Celtic Voyager* agus ar árthai cairte iascaireachta tráchtála. Is gné thábhachtach iad seo dár gclár bhliantúla oibre faoin CBS.

In 2015, tugadh faoi 13 shuirbhé in uisce Éireannacha, as ar eascair 184 lá mara agus 1,061 lá eolaithe. Dhirigh na clár suirbhéanna fuaimiúla ar mheasúnú a dhéanamh ar acmhainní an fhaoitin ghóir, an torcéisc agus an scadán. Is acmhainn rithábhachtach iad cloicheáin do thionscal iascaireachta na hÉireann agus b'ionchur príomha an clár suirbhé teilifíse fomhuirí i dtaobh measúnú a dhéanamh ar an acmhainn seo, ar fiú de bhreis ar €80m milliún i do thionscal na hÉireann. Tugadh faoi shuirbhé na hÉireann ar iasc grinnill i gcaitheamh tréimhse 42 lá i Samhain-Nollaig agus rinne sé suirbhé ar stoic éisc sa Mhuir Cheilteach agus amach ó chósta thiar agus thiar thuaidh na hÉireann. Tá an suirbhé seo nasctha le suirbhéanna faoinar thug an RA, an Fhrainc agus an Spáinn chun iomhá fhairsing de stoic éisc an Atlantaigh thoir thuaidh a chruthú. Bhain comhpháirtithe idirnáisiúnta le gach suirbhé taighde a bhí i gceist agus comhordaíodh iad trí ICES, a chinntíonn go ndéantar na prótacail agus na modheolaíochtaí a úsáidtear a chaighdeánú. Baineadh úsáid as na sonraí as na suirbhéanna i measúnuithe stoic idirnáisiúnta a bhí ina mbonn eolais faoi chomhairle eolaíochta ar dheiseanna iascaireachta le haghaidh 2016.

Thug FEAS faoi dhá shuirbhé a chistigh an tionscal. Tugadh faoi shuirbhé piolótach i bhFeabhra chun scrúdú a dhéanamh ar sceitheadh uibheacha ronnach san Atlantach Thoir Thuaidh. Bhí seo mar chuid de thionscadal ní ab fhairsinge ar chuir an tionscal tús leis ina raibh baint ag an Danmhairg, Albain, an Ísiltír agus Éire, chun scrúdú a dhéanamh ar athruithe a tháinig le déanaí ar iompar sceite uibheacha ronnach agus conas a d'fhéadfadh coigeartuithe a bheith ag teastáil uathu seo ar chumhdach séasúrtha shuirbhéanna ar uibheacha ronnach ICES a dhéantar a chomhordaítear

Gráinne Ní Chonchuir, FEAS, ag sórtáil salán i rith Suirbhé Fuaime don Scadán sa Mhuir Cheilteach ar bord an RV Celtic Explorer, Deireadh Fómhair 2015.

go hidirnáisiúnta. Tugadh faoi shuirbhé fuaimiúil a chomhchistigh Foras na Mara/an tionscal ar bord ártach tráchtála in Iúil chun measúnú a dhéanamh ar bhithmhais stoc torcéisc an Atlantaigh Thoir Thuaidh. Tugadh faoin gclár suirbhé seo i gcomhoibriú leis an tionscal ar árthai tráchtála ó 2011 i leith agus déanfar é a chomhtháthú isteach i suirbhé an CBS ó 2016 ar aghaidh.

Anuas air sin, d'fhorbair FEAS dhá shuirbhé nua le haghaidh láimhinigh agus sciolteáin a chisteofar faoin CBS in 2016. Direoidh an dá shuirbhé ar shonraí a sholáthar a chuirfidh feabhas ar chomhairle eolaíochta ar na stoic luachmhara láimhinigh agus sciolteáin in uisce Éireannacha.

Idirghníomhaíocht Páirtithe Leasmhara

Bhí cruinnithe rialta ar siúl le tionscal na hiascaireachta tríd an bhfóram atá ag Comhpháirtíocht Taighde Eolaíochta Iascaigh na hÉireann agus ag na Comhairlí Comhairleacha Réigiúnacha, go háirithe Comhairle Chomhairleach Réigiúnach Uisce an Iarthuaiscirt agus an Chomhairle Chomhairleach Réigiúnach Pheiligeach. Bhunaigh an tAire Comhpháirtíocht Eolaíochta Taighde Iascaigh na hÉireann in 2008 agus casann sí ar a chéile gach ráithe.

Chuaigh na cruinnithe a tionóladh i mbliana i ngleic leis an méid a leanas:

- ábhair fhéideartha taighde
- meicníochtaí cistithe do shuirbhéanna
- Creat-Treoir na Straitéise Mara
- NATURA
- Doinean Mara
- cur i bhfeidhm an dualgais um chur i dtír
- sampláil iasc athchurtha
- riocht na stoc
- modhanna measúnaithe
- Uastoradh Inbhuanaithe mar sprioc
- saincheistean geilleagracha
- torthaí na trialach ar threalamh BIM
- Limistéir Chosanta Mhuirí
- Pleananna comhairle agus bainistíochta ICES

Anuas air sin, sholáthair eolaithe FEAS príomh-ionchuir do Choiste Comhairleach Bainistíochta Scadán na Mara Ceilti. Bhí cruinnithe ráithiúla ar siúl leis na heagraíochtaí neamhrialtasacha comhshaoil agus i measc na gceistean a ndeachthas i ngleic leo, bhí Uastoradh Inbhuanaithe, athchóiriú an Chomhbheartais Iascaigh, riocht na stoc, mar aon le comhairle eolaíochta le haghaidh 2016.

Comhairle Eolaíochta

Ghlac ár n-eolaithe páirt i mbreis agus 125 cruinniú idirnáisiúnta sainghrúpa de chuid an AE, ICES agus an STECF. Fuair cuid mhaith de na cruinnithe seo cistiú faoin gCreat um Bailiú Sonraí agus dhéileáil siad le croighnó an mheasúnaithe agus na comhairle stoic. Anuas air sin, pléadh na príomh-shaincheistean eolaíochta eile a bhain le cur i bhfeidhm an Chomhbheartais Iascaigh, NATURA 2000 agus Chreat-Treoir na Straitéise Mara ag na cruinnithe sin.

I measc na bpríomhábhar a ndeachthas i ngleic leo, bhí:

- ionstraimí fuaimiúla a chalabrú in eolaíocht iascaigh
- táscairí don MSFD
- Pointí tagartha Uastoraidh Inbhuanaithe le haghaidh stoic éisc
- riochtaí cósta na ronnach
- pleananna bainistíochta bolmáin Atlantaigh
- measúnú stoic agus comhairle a dhréachtú
- an Rialachán um Bailiú Sonraí a chur i bhfeidhm
- plean um éisc athchurtha an AE agus tionchar na hiascaireachta ar an éiceachóras.

Ina theannta sin, thug an fhoireann comhairle eolaíochta ar stádas stoic chladaigh tríd an *Stocleabhar Sliogéisc*. Bhunaigh an RTBM an Fóram nua Iascaigh Réigiúnaigh agus Náisiúnta Chladaigh agus sholáthraíomar tacaíocht eolaíochta do na grúpaí nua páirtithe leasmhara seo. Forbraíodh comhairle maidir le Bradáin agus Eascanna i gcomhar le Iascaigh Intíre na hÉireann agus na Buanchóistí Eolaíochta do Bhradáin (SSCS) agus d'Eascanna (SSCE). Thugamar faoinár measúnuithe ar limistéir Mhuir Éireann agus na Mara Ceiltí chun pleananna bainistíochta a fhorbairt d'iascaigh chladaigh faoina dtugtar i Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta. D'oibríomar go dlúth le Seirbhísí Muirthimpeallachta agus Sábháilteachta Bia chun dualgais na hÉireann a bhaint amach faoi NATURA 2000.

Saoráid Bhaile Uí Fhiacháin

Forbraíodh plean nua Straitéiseach do shaoráid Bhaile Uí Fhiacháin Fhoras na Mara a dhireoidh ar bhraisli taighde a bhunú ansin. Bunófar an chéad bhráisle in 2016 maidir le géinitic agus éiceachórais abhantraí. Lean na cláir oibre áirimh ar an mbradán, ar an mbreac geal agus ar an eascann ó na gaistí éisc ar éiceachóras Bhuiríos Umhaill. In 2015, d'eascair ceann de na torthaí b'ísle a cuireadh i gcuntas de bhláthán fiáin as marthanacht an-lag mhuiri maidir le gealóg bhradán fiáin. Cuireadh 637 bradán, ar an iomlán, i gcuntas ó ghaistí suas an abhainn agus cuireadh 8,150 bradán i gcuntas ó na gaistí síos an abhainn. Lean an fhoireann lena gcuid oibre le cothabháil agus forbairt a dhéanamh ar thacair shonraí fhadtéarmacha fhisiciúla, cheimiceacha agus bhitheolaíochta atá mar shaintréithe de ghné fionnuisce éiceachóras abhantrach Bhaile Uí Fhiacháin. Tá na sonraí seo ar fáil ar Dheais Bhuiríos Umhaill ar cuireadh ar fáil ar líne i in 2013.

Lean an tAonad um Thógáil Éisc lena chuid oibre agus coimeádadh 62,000 ubhán súilleach don chlár rainseoireachta. Scaoileadh 40,000 gealóg bhradán rainse, ar an iomlán, i mí na Bealtaine mar chuid de na cláir mheasúnaithe ar an stoc bradáin agus na cláir thurgnamhacha taighde.

Leanadh den obair PhD ar na tosca a imrionn tionchar ar bhradán ar muir i gcomhoibriú leis an Iorua agus le Gníomhaireacht na Lochanna i dTuaisceart Éireann. Cuireadh tús le ceithre PhD nua Uí Chuilinn ag Baile Uí Fhiacháin, a chaith súil ar an tionchar fionnuisce agus muiri a imrítear ar mhurlach cósta, buiséid charbóin in éiceachóras na habhantraí agus mortlaíocht luath imirce i measc bradáin agus bric.

Leanadh den obair ar an gclár clibeála fuaimiúla ar Loch Fíoch a scrúdaíonn roghanna iompair agus comhshaoil bradáin fhásta fhiáin agus rainse. Leanadh leis an gcomhoibriú tréan leis an GLEON (an Gréasán Lochanna Domhanda Breathnóireachta Éiceolaíochta). Leanadh leis an obair atá ar bun i mBaile Uí Fhiacháin ag tionscadal Géineolaíochta Beaufort de chuid Choláiste na hOllscoile, Corcaigh agus d'fhoilsigh siad go leor foilseacháin phiarmheasúnaithe in irisí eolaíochta idirnáisiúnta. Leanadh leis an PhD maidir le doingeann mara agus baineadh leas as eagair rianaithe fhuaimiúla ar an gcósta theas. Scaoileadh le héisc ar a ndearnadh clibeáil satailíte agus úsáidfean na sonraí seo chun dílseacht láithreáin agus patrúin imirce doingeann mara a shainaithint sa Mhuir Cheilteach agus i Muir Éireann.

Taighde Feidhmeach

Thug FEAS faoi réimse tionscadail taighde agus bhain leas as foinsí náisiúnta agus idirnáisiúnta cistithe. Úsáideadh cistiú náisiúnta chun an clár "Dúshlán II" a reáchtáil, a thug spléachadh ar iompar iascairí maidir leis an dualgas um chur i dtír agus a chur i bhfeidhm (ionsamhlú an mhéid a tharlaíonn ar deic ar muir i dtaca le foirmeacha éagsúla den dualgas um chur i dtír). Leanadh den obair i dtaca le doingeann mara sa Mhuir Cheilteach agus socraíodh eagair éagsúla fhuaimiúla agus rinneadh doingeann mara a chlibeáil go leictreonach chun monatóireacht a dhéanamh ar ghluaiseachtaí. Bhain tionscadal éiceachórais Beaufort cistiú amach ó Fhondúireacht Eolaíochta Éireann chun scrúdú a dhéanamh ar bhainistíocht fíor-ama dreasachta in iascaigh. Tabharfar faoin obair seo i gcomhar le hOllscoil na Banríona, Béal Feirste. Anuas air sin, fuarthas cistiú faoi Horizon 2020 chun súil a chaitheamh ar straitéisí chun deireadh a chur le héisc athchurtha in iascaigh Eorpacha (DISCARDLESS). De bheis air sin, críochnaíodh clár taighde ar roghanna chun bainistíocht bunaithe ar an éiceachóras a fhorbairt i Muir Éireann.

Ghlac an fhoireann páirt i réimse leathan tionscadal a bhí cistithe ag an AE chun plean bainistíochta iascach measctha a fhorbairt don Mhuir Cheilteach (DAMARA); Lionra iascaigh, dobharshaothraithe agus próiseála bia mara (COFASP); staidéir maidir le tionchar iascaigh ar éiceachóras beantach (BENTHIS); clibeáil satailíte siorcanna; Uastoradh Inbhuanaithe (MYFISH) agus anailis ar phríomhghréasáin bia (EUROBASIN). D'éirigh leis na tionscadail seo cistiú €1.12m de chuid an AE a bhaint amach agus bíonn comhoibriú dlúth i gceist leo le hinstiitíúidí tríú leibhéal na hÉireann lena n-áirítear Ollscoil na hÉireann, Gaillimh; Coláiste na hOllscoile, Corcaigh; Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo agus Ollscoil na Banríona, Béal Feirste. Anuas air sin, chaith FEAS roinnt ama chun tograí taighde a fhorbairt chun Fondúireacht Eolaíochta Éireann, an Chomhairle Eorpach um Thaighde agus Horizon 2020 a chistiú.

Seirbhísí Aigéaneolaíochta agus Faisnéise

Ráiteas an Stiúrthóra»

Soláthraíonn Seirbhísí Aigéaneolaíochta agus Faisnéise (OSIS) seirbhísí do réimse leathan cliant agus clár – go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta araon – agus buntacaíonn siad le go leor de ghníomhaíocht Fhoras na Mara. Ba bhliain an-ghnóthach 2015 inar tugadh faoi ghníomhaíocht shuntasach inár gcuid cláir oibre, lena n-áirítear seirbhísí aigéaneolaíochta, ardléarscáiliú, oibriochtaí ártach taighde, seirbhísí agus forbairt faisnéise, fuinneamh aigéin agus ardteicneolaíocht mhuiri.

Ghlac foirne OSIS páirt i réimse fairsing de chlár náisiúnta, Eorpacha agus idirnáisiúnta agus bhí siad an-ghníomhach i measc réimse de chlár atá cistithe ag an AE, ina measc roinnt tionscadail nua. Cuireann seo feabhas ar ár gcumas chun seirbhísí tacaíochta a sholáthar atá saindeartha i leith riachtanais chlár chomhtháite eolaíochta a chuireann eolas ar fáil do chomhairle trasearnála beartais. Bhí bliain ghnóthach ag na hárthaí taighde, an *Celtic Explorer* agus an *Celtic Voyager*, i ndiaidh dóibh a bheith bainteach i gclár shuntasacha ina measc suirbhéanna trasatlantacha taighde agus traschreasanna léarscáilithe. Sholáthair Ardseirbhísí Léarscáilithe lenár gcomhpháirtithe, Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (SGÉ), líonta suntasacha de laethanta suirbhé agus de ghníomhaíocht bheirsluacha, faoi mar a shonraítear thíos. Rinneadh dul chun cinn tábhachtach i

ngníomhaíocht aigéaneolaíochta in 2015, go háirithe i limistéar na samhlacha oibriochtúla agus seirbhísí gaolmhara agus i dtionscadail fhéideartha nua a bhí á gcistiú ag an AE a fhorbairt.

Bhí Seirbhísí Aigéaneolaíochta agus Faisnéise freagrach as faireachlann chábla a chur chun feidhme i gCuan na Gaillimhe in 2015 a oibreoidh mar chuid den Ghrinneall Tástála Fuinneamh Aigéin agus den ardán tástála agus taispeána teicneolaíochta i gCuan na Gaillimhe.

Soláthraimid réimse fairsing seirbhísí mar chuid dár gComhaontú Leibhéal Seirbhíse le hÚdarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (an SEAI). Lean an fhoireann IS & D le tacaíocht a thabhairt do réimse leathan gníomhaíochtaí – go háirithe i bhforbairt seirbhísí nua sonraí. Áirítear leis seo teacht chun cinn thairseach an Aigéin Chomhtháite Dhigitigh (www.digitalocean.ie) a forbraíodh chun sárthaispeántas a dhéanamh den chur chuige agus sonraí á gcur leis ag líon comhpháirtithe nua.

An tUasal Michael Gillooly

Stiúrthóir: Seirbhísí Aigéaneolaíochta agus Faisnéise

An Rannóg Oibríochtaí Árthach Taighde

Misean: Comhordú agus bainistiú a dhéanamh ar oibriú an dá árthach taighde de chuid Fhoras na Mara, an RV *Celtic Voyager*, an RV *Celtic Explorer* agus an fheithicil domhainfharraige, an ROV *Holland 1*, agus chun seirbhísí tacaíochta a sholáthar d'úsáideoirí na n-árthach, lena n-áirítear ionstraimí agus seirbhísí tacaíochta innealtóireachta.

Buaicphointí na bliana 2015:

Ba bhliain dhúshlánach 2015 don fhoireann Oibríochtaí Árthach Taighde agus ba ghá an dá árthach a chur i nduga thirim. Tar éis gur chlis an t-inneall ar an RV *Celtic Voyager*, bhí orainn an t-inneall a ionadú gan choinne.

An RV *Celtic Explorer*

Bhí bliain ghnóthach ag an RV *Celtic Explorer* agus thug sé faoi 323 lá oibríochtúil ar an iomlán (cuirtear am pasáiste san áireamh). Seoladh an t-árthach go déanach i Nollaig 2014 go dtí Longlann Falmouth (an RA) le haghaidh athghléasta agus suirbhé. Ar aon dul leis na gnáthoibreacha seo, suiteáladh ilbhioma nua domhainmhara EM302, ilbhioma éadomhain EM2040 agus próifileoir nua foghrinnill ar an árthach. Críochnaíodh an obair go léir go tráthúil agus laistigh den bhuiséad i dtréimhse chúng trí seachtaine. Seoladh an t-árthach go díreach ó dhuga thirim go Hamburg chun dul i mbun seirbhíse le haghaidh cairtfhostú tráchtála aigéaneolaíochta in uisce na Gearmáine.

I ndiaidh gur críochnaíodh an obair sa Ghearmáin, d'éirigh le Rannóg Ardléarscáilithe Fhoras na Mara (AMS) agus an tOllamh John Hughes Clarke trialacha a chríochnú i mBá na Bioscáine ar gach ceann de na córais nua ilbhioma. D'éirigh leis na córais i ngach tástáil a rinneadh ar shonraíocht. Ar an drochuair, i ngeall ar dhrochaimsir, cuireadh moill shuntasach ar an suirbhé bliantúil Aigéaneolaíochta go déanach i bhFeabhra sular sheol an t-árthach ar ais chuig an nGearmáin chun tabhairt faoi chúrsáil rathúil eile.

I rith na bliana, chríochnaigh an t-árthach trí shuirbhé bhliantúla fhuaimiúla inar caithheadh 63 lá ar an iomlán thar ceann na rannóige Seirbhísí Comhairleacha um Éiceachórais lascaigh (FEAS). Cuireadh tús leo seo i gcomhthráth leis an Suirbhé ar Fhaoitin Gorm a comhordaíodh go hidirnáisiúnta i Márta/Aibreán, agus lean Suirbhé an Iarthuaiscirt ar Scadáin, agus Suirbhé bliantúil na Mara Ceiltí é i nDeireadh Fómhair.

Oiriúnaíodh an t-árthach chun cáblaí a leagan den chéad uair in Aibreán 2015 agus d'éirigh leis an trealamh riachtanach go léir agus an cábla formhuirí a chur chun feidhme i gcaitheamh na dtí lá chun cábla 4.25km Chuan na Gaillimhe a shuiteáil laistigh d'fhráma ama ocht n-uaire déap.

Thrasnaigh an t-árthach an tAtlantach go déanach in Aibreán chun tabhairt faoin gcairt bhliantúil iascaigh le haghaidh Ollscoil Memorial, Newfoundland, agus chríochnaigh sé suirbhé trasatlantach faoi stiúir an Dr Louise Allcock (OÉ, Gaillimh) ar an mbealach a dhirigh ar speicis dhomhainmhara agus ar aigéaneolaíocht córais foghail.

I ndiaidh gur cuireadh suirbhé iascaigh Ollscoil Memorial i gcrích go rathúil, chuir an t-árthach foireann de lucht léarscáilithe ghrinneall na farraige ar fáil ón Eoraip, SAM agus Ceanada chun suirbhé léarscáilithe thrasatlantaigh a dhéanamh agus iad ar an mbealach go Gaillimh. Rinne an suirbhé seo léarscáiliú mionsonraithe ar roinnt gnéithe móra

(cuid díobh a fhad le 140km, agus os cionn 3,000m in airde) den chéad uair agus chruthaigh sé go bhfuil sárchumas ag córas nua ilbhioma domhainmhara an árthaigh.

I ndiaidh gur fhill an t-árthach go hÉirinn go luath i Meitheamh, cuireadh an ROV *Holland 1* chun feidhme chun tabhairt faoi sluaíocht faoi stiúir UCC a rinne staidéar ar roinnt réigiúin de chairn choiréalacha nua agus nach raibh eolas orthu cheana as usain an córas ilbhioma a bhí suiteáilte ar an ROV. Chuir an suirbhé seo roinnt iomhánna mórtaihseacha sonóra agus amhairc ar fáil ar na réigiúin seo agus bhain sé aird shuntasach na meán amach.

I lár Iúil, cuireadh an ROV *Holland 1* chun feidhme arís eile chun tabhairt faoi shuirbhé a bhí faoi stiúir Ollscoil Plymouth, cistithe go príomha ag tionscadal EUROFLEETS2.

I ndiaidh gur críochnaíodh suirbhé tríocha naoi lá thar ceann BSH sa Mhuir Thuaidh, chuir an t-árthach tús leis an gcéad chéim de Shuirbhé bliantúil daichead a seacht lá ar Éisc Ghrinnill.

Chuir an t-árthach ROV *Holland 1* chun feidhme arís eile chun tabhairt faoi shluaíocht faoi stiúir UCD i nDeireadh Fómhair ina raibh an ROV agus an RV *Celtic Explorer* ag oibriú in uisce na Spáinne den chéad uair. D'éirigh leis an suirbhé seo, a bhí lonnaithe díreach siar ó dheas de Cadiz, staidéar a dhéanamh ar Bholcáin Láibe agus a bhfána gaolmhar. I ndiaidh gur fhill an t-árthach go Gaillimh agus gur baineadh den tseirbhís é, chríochnaigh an t-árthach céimeanna deiridh na Suirbhéanna bliantúla ar Éisc Ghrinnill (35 lá) sular tugadh faoi thréimhse chothabhála ar an árthach roimh an Nollaig.

An RV *Celtic Voyager*

Chuir an RV *Celtic Voyager* tús leis an mbliain ag tabhairt faoin Suirbhé bliantúil Monatóireachta Comhshaoil Geimhridh agus cuireadh cláir éagsúla oiliúna mic léinn ar siúl ar bord an árthaigh ina dhiaidh sin i gCorcaigh agus i nGaillimh don Chlár Cliste agus d'Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo (GMIT). Ansin chríochnaigh an t-árthach Suirbhé trialach ar Dhoingeann Mara thar ceann Sheirbhísí Comhairleacha um Éiceachórais lascaigh (FEAS) Fhoras na Mara a raibh sé de cuspóir aige Doingeann Mara a ghabháil agus a chlibeáil mar chuid de staidéar leanúnach.

Sheol an t-árthach chuig an gcósta thiar, ina dhiaidh sin, go dtabharfadh sé faoin gcéad de sé shuirbhé ar thionscadal ceithre bliana OBSERVE a bhí cistithe ag an RCPAN. Chuir Foras na Mara, i bpairtíocht le GMIT, ceann an tionscadal, ceithre feistiú statacha fhuaimiúla i ngníomh a bhí ceaptha gníomhaíocht chéiteach a thaifeadadh – ina measc speicis domhaintumtha – anuas ar 600 míle de shonraí céiteacha fuaimiúla éighníomhacha ar tarraingt a bhailiú. Bhí na fearais statacha fhuaimiúla seo le haisghabháil agus le cur chun feidhme arís i gcaitheamh an tsamhraidh agus le haisghabháil athuair i Samhain 2015.

Dá éis sin, chríochnaigh an t-árthach suirbhé tráláireacht ocht lá thar ceann Ollscoil Bangor (an Bhreatain Bheag). Rinneadh an suirbhé seo, "Mullet", a chistiú go hiomlán faoin tionscadal EuroFleets. Rinneadh suirbhé aigéaneolaíochta a bhí faoi stiúir OÉ, Gaillimh sular seoladh an t-árthach go Gaillimh chun tús a chur leis an suirbhé teilifíse faoi uisce (UWTV) ar Thorcán/Chloicheáin Árann.

I rith an tsuirbhé ar thorcán/chloicheáin, chlis príomhinneall an áirtheigh, agus rinneadh díobháil nach bhféadfaí a dheisiú i ngeall ar chúiseanna eacnamaíochta. Tarraingíodh an t-árthach go dtí na Cealla Beaga lena chur i nduga agus suiteáladh inneall nua Baudoin ann. Bhí an t-árthach as seirbhís ó lár mhí an Mheithimh go dtí an 19 Lúnasa.

Fad a bhí an t-árthach as seirbhís, rinneadh an RV *Prince Madog* a chairtfhostú chun suirbhé teilifíse faoi uisce na Mara Ceiltí a chríochnú. Suirbhé de chuid HABSOC ab ea é a cistíodh i dtaobh am loinge a bhí faoi stiúir OÉ, Gaillimh, agus shuirbhé teilifíse Langolf thar ceann IFREMER i mBá na Bioscáine. Cairtfhostaíodh an t-árthach *Song of the Whale* chun tabhairt faoi dhá shuirbhé éighníomhacha fhuaimiúla mar chuid de shuirbhé OBSERVE agus cairtfhostaíodh an ILV *Granuaile* gan mórán fógra a thabhairt chun feistiú fuaimiúil statach OBSERVE a aisghabháil agus a chur chun feidhme athuair.

I ndiaidh gur fhill an RV *Celtic Voyager* ar thabhairt faoi sheirbhís, d'éirigh leis sceideal líonmhar suirbhéanna a chríochnú go dtí deireadh na bliana. Ina measc seo, bhí an suirbhé rathúil ar Longa Báite an Chéad Chogadh Domhanda agus ilbhioma EM2040 an áirtheigh á úsáid i Muir Éireann, agus suirbhé geoiteicniúil mar chuid de shuíomh tonnfhuinnimh a fhorbairt thar ceann an ESBI.

Chríochnaigh an t-árthach suirbhéanna éagsúla oiliúna thar ceann SMART agus GMIT i nGaillimh agus i gCorcaigh sular chríochnaigh sé trialacha ancaire fuinnimh in-athnuaite in uisce na hAlban. Chríochnaigh an t-árthach aisghabháil fheistiú OBSERVE an 17 Nollaig amach ón gcósta thiar agus drochaimsir i gceist díreach sular cuireadh an t-árthach i nduga roimh aimsir na Nollag go ndéanfaí roinnt coigeartuithe ar chumraíocht ilbhioma an áirtheigh sna Cealla Beaga.

Achoimre ar Ghníomhaíocht an Chabhlaigh in 2015

Laethanta Eolaíochta ar Muir ón 01/01/2015 go dtí an 31/12/2015	Laethanta	Suirbhéanna	Laethanta Eolaithe	Laethanta Mic Léinn
An Celtic Voyager *Cairtfhostú an RV <i>Prince Madog</i> san áireamh	210	29	1132	665
An Celtic Explorer	302	17	3597	0
Iomlán	512	46	4729	665

Úsáid Breosla an Chabhlaigh Thaighde in 2015

Trealamh	An Fad a Seoladh	Úsáid Breosla	EEOI (Tomhas éifeachtúlachta de réir Tonnai Méadracha/Muirmhílte)
An Celtic Explorer	39,777.6 Muirmhíle	1,694,650 Litear	0.042603 M3/Muirmhíle
An Celtic Voyager	12,966.5 Muirmhíle	221,371 Litear	0.017073 M3/Muirmhíle

Scéim na mBreathnóirí ar Árthaí Eachtracha 2015

Thug fiche a hocht árthach faoi shuirbhéanna taighde mhuirí in uisce na hÉireann in 2015. Astu seo, ba longa na

Breataine an chuid ba mhó díobh (18); ba longa na Fraince (1); na hIorua (3); na Spáinne (1); na hÍsiltíre (1); na Rúise (1) agus na Danmhairge (1) a bhí i measc na long eile. Thug árthach oiliúna ó SAM, an *Corwith Cramer* faoi dhá shuirbhé oiliúna fad a bhí sé in uisce na hÉireann. Chuir Foras na Mara 12 bhreathnóir Éireannacha – céimithe go mór mhór in eolaíocht mhuirí a bhain a gcéim amach – ar 12 shuirbhé de na suirbhéanna seo in 2015 agus caitheadh 273 lá ar muir i measc na suirbhéanna seo.

Tacaíodh agus coinníodh Lionra Náisiúnta na mBaoithe Aimsire ar son na Roinne Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Ba dhealraitheach gur dhea-bhliain é 2015 i dtaobh fheidhmíocht an chórais in ainneoin drochaimsire agus líonra a bhí ag dul in aois. Mar gheall ar chomhiarrachtaí na foirne teicniúla, coimeádadh ráta fála 90% i gcaitheamh 2015. Sáraíonn seo an mhéadracht riachtanach feidhmíochta a shonraítear sa Mheabhrán Tuisceana leis an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt. Bhain na cúig bhaoi sa líonra comhlíon 1,640 lá oibriochtúil baoi amach.

Tugadh leibhéal réidh gníomhaíochta, a raibh cothabháil agus calabhrú rialta i gceist leis go príomha, isteach do Lionra Tomhais na Taoide Náisiúnta agus tá bail oibriochtúil ar 13 thomhsaire go fóill.

SMART

Braisle oibríthe réamhghníomhach mhuirí is ea an Chomhghuaillíocht Straitéiseach Mhuirí um Thaighde agus Oiliúint (SMART) d'Institiúidí Ardoideachais (IAOanna) agus ina bhfuil Foras na Mara, lena dtacaíonn an tÚdarás um Ard-Oideachas (an ÚAO) atá faoi stiúir Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo (GMIT) ó 2011 i leith.

I measc na bpríomh-chomhpháirtithe acadúla agus taighde laistigh de SMART, tá:

1. Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Luain
2. Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo
3. Foras na Mara
4. OÉ, Gaillimh
5. Coláiste na hOllscoile, Corcaigh
6. Ollscoil Uladh

Cuireann cuibhreannas SMART cláir chreidiúnaithe oiliúna eolaíochta aigéin ar fáil do mhic léinn tríú leibhéal ó réimse de chlár chéime agus iarchéime eolaíochta muirí, teicneolaíochta agus innealtóireachta. Tacaíonn an oiliúint phraiticiúil ar muir seo leis an earnáil mhuirí atá ag dul i méid trí chumas a mhéadú chun an pearsanra taithíoch agus oile a sholáthar atá in ann oibriú ar muir agus cur leis an nGeilleag Gorm.

Lean SMART ag cur le cumas náisiúnta agus idirnáisiúnta i gcaitheamh 2015 i dtaighde cósta agus aigéin amach ón gcósta agus tacú le mic léinn agus taighdeoirí luathchéime trí chlár phraiticiúla oideachasúla eolaíochta muirí a fhorbairt atá dírithe ar na trí cholún a leanas:

1. Oiliúint Náisiúnta eolaíochta muirí amach ón gcósta.
2. Oiliúint Idirnáisiúnta eolaíochta muirí amach ón gcósta.
3. Ceardlanna Praiticiúla SMARTSkills

I measc na ngníomhaíochtaí mórshuntais in 2015, bhí an méid a leanas:

An Dr. John Killeen, Cathaoirleach, Foras na Mara, An tUas. Archie Donovan, GSI, Peter Heffernan, CEO, Foras na Mara agus Tommy Furey, Foras na Mara ag bronnadh mionsamhla 3T de long bháite an RMS Lusitania chuig an Aire Simon Coveney, Nollaig 2015.

- Soláthraíodh 24 cúrsa oiliúna náisiúnta agus idirnáisiúnta muirghabhála do 285 mac léinn tríú leibhéal, ina measc 176 iarchéimí i gcaitheamh 90 lá a chaitheamh ar muir
- Rinneadh dhá *Ollscoil ar Snámh* a fhorbairt agus a sholáthar do 50 mac léinn iarchéime (Máistreacht agus Dochtúireacht) i gcaitheamh 51 lá
- Forbraíodh ceardlann SMARTSkills 2015 chun tacú le 60 mac léinn iarchéime agus taighdeoir luathchéime i gcomhar le OÉ, Gaillimh chun Scileanna Gorma nuálaíocha a fhorbairt i dtaobh *Microrgánaigh Mhuiri a lómháu: Grianghrafadóireacht agus Micreascópacht Phlanctóin* ('*Imaging Marine Microorganisms: Photography and Microscopy of Plankton*').

Ardseirbhísí Léarscáilithe

Le linn 2015, thosaigh Ardseirbhísí Léarscáilithe (AMS) ag forbairt na straitéise deich mbliana atá le teacht gan mhoill i gcomhair Chéim 2 de chlár INFOMAR, inar lorgaíodh aiseolas ó na páirtithe leasmhara trí cheardlanna, trí chomhdhála a réachtáil, agus ag an am céanna leis trí athbhreithniú seachtrach cláir agus conradh forbartha straitéise, lenar bhain agallaimh le páirtithe leasmhara agus lenar bhain staidéar cuimsitheach úsáideoirí sonraí.

Thacaigh an fhoireann go mór, ó thaobh oibriochta de, le gníomhaíocht suirbhé ar ghrinneall uisce éadomhain cladaigh chun spriocanna oibriochta a leagan amach i gcomhair chéim 1 de INFOMAR (2006-2016, INtegrated mapping FOR the sustainable development of Ireland's MARine Resource - léarscáiliú comhtháite d'fhorbairt inbhuanaithe acmhainní muirí na hÉireann) a chur i gcríoch.

Ós rud é gur baineadh spriocanna scairbhe de chuid na hÉireann maidir le Céim 1 amach faoi dheireadh 2014, ní dhearnadh aon léarscáiliú ghrinneall na farraige INFOMAR ar bord RV *Celtic Voyager* nó RV *Celtic Explorer* in 2015. Ina dhiaidh sin féin, d'eagraigh AMS agus ghlac AMS páirt i raon éagsúil taighde, oiliúna, oideachais, agus gníomhaíochtaí suirbhé breisluacha straitéiseacha ar na háirí, go háirithe ar thraschrios an Atlantaigh RV *Celtic Explorer* chun tacú le Comhaontas Taighde an Atlantaigh, agus imscrúdú RV *Celtic Voyager* i gcomhar le hOllscoil Uladh, ina ndéantar

longbhriseachta de chuid an Chéad Chogaidh Domhanda a léarscáiliú.

Thacaigh an fhoireann chomh maith le foireann oibriochtaí an áirthaigh taighde le trialacha agus le coimisiúnú feabhsúcháin ilbhíoma ar bord an RV *Celtic Voyager* agus RV *Celtic Explorer*.

Líonadh trí fholúntas in Q4 2015, agus ceapadh poist lánaimseartha STO maidir le saíneolai Léarscáilithe Gnáthóige; Próiseálai Sonraí Hidreagrafacha agus Eolai Mara chun diriú go príomha ar fhorbairt an Chláir Bhreisluacha.

Clár 1 – Sonraí a Fháil, a Bhainistiú agus a Léirmhíniú:

- Baineadh spriocanna suirbhé amach i gcomhair 2015, ina bhfuarthas sonraí léarscáilithe ar ghrinneall farraige cladaigh ar bord na RVanna *Keary*, *Tonn*, agus *Geo*, i gCuan Bhanú, Cé na Cille Móire, Eochaill, Dún Garbhán, sa bhealach isteach chuig Loch Gorman, sa bhealach isteach chuig an mBóinn, Loch Cairlinn agus Loch Feabhail. Ina theannta sin, tugadh faoi fheachtas fíric amach uaigh chósta an dheisceart agus iarthar na hÉirinn.
- Thacaigh AMS le tionscadail agus le suirbhéanna 3ú páirtí lena n-áirítear obair SEAL i gCuan na Gaillimhe ar shuíomh tástála ceathrú-scála, fáil sonraí léarscáilithe le linn suirbhé ar iascaireacht grinnill a bhí ar bord RV *Celtic Explorer* a bhí ag tacú le tuairiscíú JNCC ar an Treoir maidir le Gnáthóga, fáil sonraí geoifisiceacha ar RV *Celtic Voyager* in Albain atá mar bhonn agus mar thaca ag taighde UCD a bhaineann le fuinneamh aigéin.

Clár 2 – Comhtháthú agus Malartú Sonraí:

- Thug AMS faoi chomhtháthú agus mhalartú sonraí d'fhorhmór an riaráiste sonraí chun feabhas a chur ar an aga seachadta idir fáil sonraí/agus táirge a bheith le fáil. Chun an aga folaigh seo a chaighdeánú agus a laghdú, caithfear oiliúint a chur ar bheisphearsanra atá ar conradh próiseála sonraí agus iad a thabhairt isteach le linn 2016 chun tacú leis an bhfoireann lárnach. Rinneadh obair mhór chun próiseáil sonraí a fhorbairt agus a athchóiriú maidir le sreabhadh oibre táirge, agus rianú ar dhul chun cinn lena mbaineann agus córais mhnatóireachta a fhorbairt.

- Is gá obair athfhorbartha a dhéanamh ar shuíomh gréasáin INFOMAR agus lorgaíodh cuótaí ag deireadh 2015 maidir le hathbhreithniú ar an suíomh agus maidir le dearthóireacht tosaigh a bheidh le déanamh in Q1 2016.
- Rinneadh dul chun cinn suntasach in 2015 maidir le seirbhís léarscáile an ghréasáin, inar forbraíodh feidhm dhinimiciúil lenar féidir úsáideoirí zúmáil isteach ar ghné ghrinneall na farraige, agus raon doimhneacht datha a shocrú leis an gceann atá ar an scáileáin, rud a léiríonn fíorthaifeach na sonraí, rud nach bhféadfai a dhéanamh roimhe seo.

Clár 3 – Saothrú Breisluacha

Bhí gníomhaíocht shuntasach ar bun faoin gClár Breisluacha, ar aon dul le moltaí ón Athbhreithniú ar Chlár PwC 2013 INFOMAR.

Dhírigh an fo-chlár seo ar an méid seo a leanas le linn 2015:

- Feasacht phoiblí a mhúscailt ar INFOMAR trí úsáid a bhaint as na meáin shóisialta, idirchaidreamh ardleibhéil i gcomhdhálacha agus imeachtaí náisiúnta muiri (turasóireacht, oidhreacht, beartas), agus for-rochtain bhreise i rith oibriochtait allamuigh
- Idirchaidreamh i gcomhoibriú agus tionscnaimh straitéiseacha mhórsála thaighde
- Diríú ar chumas a mhéadú ar fud na réimsí atá ar an ngannchuid i dtaobh tacar sainscileanna a bhaineann le léarscáilíu ghrinneall na farraige a theastaíonn chun buntacú le deiseanna tráchtála FBMan na hÉireann agus deiseanna taighde ag an tríú leibhéal
- Taighde agus tionscal i ngníomhaíocht taighde breisluacha INFOMAR a spreagadh, tríd an nglao ar thaighde a raibh GSI i gceannas air.

I measc roinnt buaicphointí, tá an méid a leanas:

- Tionscadal Seicphointe DGMARE a bronnadh Q4 2015 (ProAtlantic)
- Comhpháirtíocht leanúnach ar thograí INTERREG a bhaineann le tograi hidreagrafacha agus le tograi gnáthóige, atá dírithe ar ghníomhaíocht taighde a bhaineann le MESH Atlantic agus INIS Hydro a leanúint ar aghaidh
- Gradam a bronnadh ar NUIG de Chomhaltacht Uí Chuilinn (PhD) atá bunaithe ar Ardseirbhís Léarscáilíthe chun cur chuige comhtháite i dtaobh measúnú acmhainní feamainne a fhorbairt
- Thosaigh PhD atá maoinithe ag Seirbhís Comhairleacha um Éiceachórais lascaigh Foras na Mara maidir le hanailís colúin uisce ar shonraí chun tacú le cuir chuige imscrúdú stoic ar iascaigh fhuaimiúla agus bainistiú iascaigh (trí Ollscoil Uladh).

Tá gníomhaíochtaí taighde agus iarrachtaí taighde ag teacht le gníomhaíochtaí cláir INFOMAR agus dúshláin lena mbaineann, agus cé go mbeidh maoirseacht, rochtain ar shonraí, agus tacaíocht suirbhé allamuigh (rochtain ar infreastruchtúr) ag teastáil, déanfaidh an ghníomhaíocht chlár bheisluacha seo cumas lárnach taighde a fhorbairt, agus spreagfaidh sé forbairt teicneolaíochta i sainreimsí a bhaineann le INFOMAR.

Seirbhísí Aigéaneolaíochta

Dhéileáil an Fhoireann Aigéaneolaíochta le breis agus 100 iarratas ar shonraí agus ar tháirgí aigéaneolaíochta le linn 2015. Lean siad ag soláthar sonraí agus anailís allamuigh agus samhla chun tacú le seirbhísí comhairleacha arna soláthar ag ár bhfoireann seirbhísí Muirthimpeallachta

agus Sábháilteacht Bhia (MEFS) i bhForas na Mara agus na foireann Seirbhísí Comhairleacha um Éiceachórais lascaigh (FEAS) ag Foras na Mara.

Sholáthair foireann na Seirbhísí Aigéaneolaíochta gach gné den chlár mór oibre a bhain le Comhaontú Leibhéal Seirbhíse um Fhuinneamh na Mara d'Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI) go tráthrialta agus laistigh den bhuiséad a bhí socraithe dó. Cuireadh isteach an mbonneagar cábla i gCuan na Gaillimhe in Aibreán 2015 mar chuid de bhonneagar an Bhinse Tástála Fuinneamh Aigéin, inar suiteáladh an Fhaireachlann Cháblai i mí Lúnasa 2015, lena bhfuiltear ag súil go mbeidh sé ag feidhmiú i dtús 2016. Soláthraíodh seirbhísí oibriochtúla ag suíomhanna tástála fuinneamh aigéin Chuan na Gaillimhe agus Bhéal an Mhuirthead araon. Lean Seirbhísí Aigéaneolaíochta ag bainistiú na n-áiseanna tástála agus taispeána ag an suíomh tástála fuinneamh aigéin atá ar ceathrú-scála i gCuan na Gaillimhe, i gcomhar le SmartBay. Lean forbairt iarratas ar Léasú Urthrá agus Tuarascáil Timpeallachta agus Rannpháirteachas Páirtithe Leasmhara lena mbaineann le linn 2015.

Thosaigh an fhoireann samhla a hobair mar chuid de Sheirbhísí Monatóireachta Thimpeallacht Mhuirí Copernicus (CMEMS) i gcomhair réigiúin na hÉireann-na hIbéire-na Bioscáine chun samhlacha a dheimhniú agus chun cur leis an taighde lena mbaineann. Leanadh den chomhoibriú le RNLI na Gaillimhe chun gníomhaíochta cuardaigh agus tarrthála i gCuan na Gaillimhe a fheabhsú inar soláthraíodh mionatlais taoide, seirbhísí samhaltaithe, agus scaoileadh síobadáin chun na samhlacha a dheimhniú. Lean an fhoireann ag soláthar réamhaisnéisí rialta tonnta aigéin agus iaraisnéisí borrtáí stoirme a bhí le fáil go héasca d'úsáideoirí deiridh laistigh d'Fhoras na Mara agus níos faide i gcéin. Ar na gníomhaíochtaí a bhain le cianbhraiteacht áirítear bunachar sonraí a bhunú ar Theochtaí Dhromchlár na Farraige (1982-2014) agus ar Chlóraifill (1998-2013) ar bhonn míosúil agus ar bhonn bliantúil agus forbairt shuntasach ar thograí chun cumas cianbhraiteachta laistigh d'Fhoras na Mara a leathnú.

Leanann Seirbhísí Aigéaneolaíochta ag obair le foireann seirbhísí faisnéise agus forbartha chun sonraí aigéaneolaíochta a bheith le fáil agus a bheith inoiriúnaithe trí dheais sonraí nua agus timpeallacht tairsi.

Lean le dlúthghnéithe de na tionscadail COOPEUS atá maoinithe ag an Aontas Eorpach (ag nascadh mórthionscadail taighde comhshaoil na hEorpa na Stát Aontaithe), agus tionscail Fix03 (ag nascadh gníomhaíochtaí AE ar fhaireachlanna mara pointe fosaithe) le hais líon tionscadail H2020 a thosú lena n-áirítear: AtlantOS tionscadal mórsála chun Córas Comhtháite Breathnóireachta an Aigéin Atlantaigh a leagan amach, a bhunú agus chun tacú leis; EMSO Dev (Faireachlann Ildisciplíneach Eorpach Ghrinneall) agus JERICO-Next (I dtreo comhlíonra bonneagar Eorpach taighde d'fhaireachlanna farraige cósta). Cuirfidh an fhoireann le tionscadal H2020 TAPAS chomh maith (uirlisí a fhorbairt chun measúnú a dhéanamh ar inbhuaíneacht do bharshaothraithe agus pleanáil ina thaobh), a fuair dearbhú maoinithe in 2015, in éineacht le comhghleacaithe ón bhfoireann Dobarshaothraithe.

Tá Seirbhísí Aigéaneolaíochta fós gníomhach ar an gComhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara (ICES), Grúpa Oibre um Hidreagrafaíocht Aigéin (WGOH) agus Grúpa Oibre um Tháirgí Oibriochtúla Aigéaneolaíochta i gcomhair

Eochair-shaothar a rinneadh i rith athfheistiú an RV Celtic Explorer lenar áiríodh suiteáil córas sonóra úrscóthach do léarscáiliú bataiméadracha sna huiscí doimhne agus éadoimhne agus suiteáil próifileora fo-ghrinill domhan-mhara.

lascach agus na Timpeallachta (WGOOFE), an Córas Eorpach um Breathnóireacht Aigéin Dhomhanda (EuroGOOS) agus Córas Breathnóireachta ar Aigéan Réigiún na hÉireann-na hIbéire-na Bioscáine (IBIROOS), agus an grúpa bainistíochta Euro-Argo, obair a dhéanann an Eoraip do líonra idirnáisiúnta Argo de shnámháin féinrialaitheacha chun monatóireacht a dhéanamh ar phríomhathróga aigéin.

D'ullmhaigh an fhoireann an cás chun go rachadh Éire isteach sa EMSO agus Cuibhreannais don Bhonneagar Taighde Eorpach (ERIC), rud a dheimhneoidh ról na hÉireann mar imreoir rithabáchtach i monatóireacht breathnaitheach ar limistéar mara na hEorpa agus maoiniú amach anseo a ghiaráil.

Seirbhísí Faisnéise agus Forbartha

Leanann an fhoireann um Sheirbhísí Faisnéise agus Forbartha (IS&D) le seirbhísí TFC agus le seirbhísí tacaíochta sonraí agus seirbhísí forbartha sonraí a sholáthar ar fud Fhoras na Mara chun ardán daingean oibriochtúil TFC agus sonraí a sholáthar, chun cumas nua teicniúil a fhorbairt agus chun tacú le feabhsúcháin ar sholáthar seirbhíse.

Tacaíocht Oibriochtúil

In 2015, d'fhóin Seirbhísí Faisnéise agus Forbartha ar bhreis agus 2,350 iarratas inmheánach ar thacaíocht a chuimsigh ceisteanna teicniúla, feidhmchláir agus bainistíochta sonraí, agus thug siad faoi raon oiliúna inmheánaí.

Cuireann an fhoireann tacaíocht leanúnach ar fáil i gcomhair seirbhísí líonra, breis agus 55 fheidhmchlár oiriúnaithe bogearraí agus chuir siad tacaíocht dhíreach TFC agus tacaíocht sonraí i gcomhair raon éagsúil cláir Fhorais ar fáil lena n-áirítear An Creat um Bailiú Sonraí, suirbhé ar ghlinneall farraige cósta INFOMAR, agus cláir Natura i measc cláir eile.

Eagraíonn an fhoireann seirbhís Fhoras na Mara iarratas ar shonraí, agus bhí 161 iarratas seachtarach ar shonraí ann in 2015. Tháinig laghdú breis agus 30% ar an líon seo agus ag an am céanna bhí méadú ann maidir leis na córais féinfheastail ar líne ar nós tairseach Sonraí Mara Ar Líne ina raibh méadú 63% maidir le húsáid ann (462 sheisiún in aghaidh na míosa) agus Malartú Sonraí Spásúlachta na hÉireann ina raibh méadú 31% ann (840 seisiún in aghaidh na míosa).

Fionnadh gnáthóg nua coiréil fuaruisce in uisce na hÉireann le foireann idirnáisiúnta eolaithe faoi cheannaireacht an tOll. Andy Wheeler ó COC, ag baint leasa as an ROV Holland I ar bord RV Celtic Explorer de chuid Fhoras na Mara le linn suirbhé QuERCi, Meitheamh 2015.

Gníomhaíocht Tionscadail

Bhí baint ag Seirbhísí Faisnéise agus Forbartha i mbreis agus 30 tionscadal forbartha in 2015 a chuimsigh uasghrádú córas, feabhsúcháin seirbhíse agus cumas straitéiseach a fhorbairt. Rinneadh líon uasghrádú bonneagair a chríochnú lena n-áirítear uasghrádú ar phríomhchrua-earraí stóráil sonraí, uasghrádú ar fhormhór na PCanna agus freastalaithe go dtí leagan ní ba dhéanaí de na córais oibriúcháin, rochtain ar WiFi a leathnú go dtí na háiríochtaí taighde, córais TFC a bhunú ag oifigí nua an Fhorais ag Plás Wilton agus cumraíocht néaltáirgiúlachta agus seirbhísí cumarsáide.

Áirítear ar na príomhghníomhaíochtaí eile uasghrádú leanúnach ar chórais sonraí HAB, suíomh gréasáin nuashonraithe IMDO (www.imdo.ie), agus uasghrádú mór ar Atlas Muirí na hÉireann (<http://atlas.marine.ie>). Fuair Tairseach Fuinnimh In-Athnuaite Mhuirí na hÉireann (www.oceanenergyireland.com) tuilleadh nuashonruithe chomh maith chun sonraí agus faisnéis nua a chur san áireamh. Is fiú a lua an líon ard leanúnach úsáideoirí idirnáisiúnta atá ann i gcomhair na seirbhísí seo. Thacaigh an fhoireann chomh maith le húsáid sheirbhís Mhalartú Sonraí Spásúlachta na hÉireann chun cur isteach i dtairseach Oscailte Sonraí an Rialtais, a mhéadaíonn an infheictheacht náisiúnta de thacair sonraí a bhaineann le cúrsaí mara ó Fhoras na Mara agus ónár bpáirtithe. Le linn 2015 rinne an fhoireann seirbhísí faisnéise agus forbartha coincheap an Aigéin Dhigitigh Chomhtháite (IDO) a fhorbairt tuilleadh, agus forbraíodh tairseach (www.digitalocean.ie) chun an cur chuige a thaispeáint inar chuir líon páirtithe nua sonraí leis.

Cuireadh freastalaithe tosaigh agus bonneagar líonra i bhfeidhm chomh maith chun sonraí a phróiseáil agus a tharchur ó fhaireachlann cháblai Chuan na Gaillimhe, agus forbraíodh ardchórais sonraí chun gur féidir na sonraí ón bhfaireachlann a úsáid ar líne an-ghar don fhíor am. Tá an fhoireann ag obair i gcomhar le INSIGHT-NUIG ar an togra rathúil OpenGovIntelligence H2020 a fheicfidh ar shonraí 'nasctha' aigéaneolaíochta ón bhfaireachlann cháblai a sholáthar ar líne.

Tacú le Beartas, Nuálaíocht agus le Taighde

Ráiteas an Stiúrtóra»

Bunaíodh Seirbhísí Tacú le Beartais, Nuálaíochta agus Taighde (PIRS) mar réimse nua seirbhíse laistigh d'Fhoras na Mara le linn 2015. Tá sé de chúram ar PIRS eolaíocht mhuiri i gcomhair forbairt beartais agus fás eacnamaíoch a chur chun cinn, agus tá líon clár oibre aistrithe ó Sheirbhísí Corparáide, Sheirbhísí Aigéaneolaíochta agus Faisnéise, agus Oifig an Phríomhoifigigh Feidhmiúcháin.

Cuimsítear laistigh de PIRS rannpháirtíocht an Fhorais sa Ghníomh Comhordaithe agus Tacaíochta Chomhghuaillíocht Taighde an Aigéin Atlantaigh AORA-CSA. Is tionscadal gníomhaíochta comhordaithe agus tacaíochta an Aontais Eorpaigh é seo, atá maoinithe faoin gClár taighde Horizon 2020 (H2020). Tacaíonn sé le Ráiteas na Gaillimhe a chur i bhfeidhm, a shínigh na Stáit Aontaithe, Ceanada agus AE in 2013. Ceapadh an Dr Margaret Rae ina stiúrtóir tionscadail in Aibreán, ról a chuimsíonn tionscadal a chomhordú agus a bhainistiú lena mbaineann seacht bpáirtí Eorpacha agus cuid mhaith rannpháirtithe idirnáisiúnta.

Seo iad na gníomhaíochtaí eile is fiú a lua:

- SeaFest 2015, Rinn an Scidígh, Contae Chorcaí
- Agus PIRS ag tacú leo, sholáthair Tascfhórsa Forbartha a thuarascáil do Ghrúpa Comhordaithe Fhoras na Mara (MCG). Ghlac MCG leis an tuarascáil agus bhí sé mar ábhar meabhráin don Rialtas agus seoladh é ag SeaFest 2015
- Ceapadh an Dr Fiona Grant ina Bainisteoir Clár Idirnáisiúnta a chuimsíonn a bheith mar Phointe Teagmhála Náisiúnta i ngnéithe mara de chlár AE Horizon 2020 i gcomhair maoiniú taighde. Bhí ócáidí faisnéise ann sa Bhruiséil agus i mBaile Átha Cliath chun na glaonna oscailte a chur chun cinn
- Bhuaigh taighdeoirí as Éirinn €2.2m faoi mhaoiniú H2020 in ábhair a bhain le cúrsaí mara a léirigh 4.6% den bhuiséad atá le fáil. Lean Foras na Mara lena ionadaíocht ar Bhord Mara na hEorpa; EurOcean, agus d'fhreastail an Foras ar chruinniú Choimisiún Idir-Rialtasach UNESCO (IOC).

Seoladh Clár Chomhaltachta Uí Chuilinn chun deiseanna oiliúna taighde a chur ar fáil d'eolaithe i ndisciplín mara agus i ndisciplín lena mbaineann i gcás larchéimeanna agus PhDanna. Cuireadh an clár ar bun i gcuimhne ar Anne Cullen (1958-2013), a bhí tionchar nach beag ar obair Fhoras na Mara i gcaitheamh cúig bliana is tríocha. Léiríonn an clár gealltanas leanúnach an Fhorais chun feabhas agus cumas san eolaíocht mhuiri a fhorbairt. Tá Comhaltacht Uí Chuilinn faoi bhainistiú na hOifige Taighde & Forbartha a gceapadh an Dr Ciaran Kelly ina bhainisteoir air i gcaitheamh na bliana.

Lean an tArdchlár Teicneolaíochta Muiri lena idirchaidreamh le taighde agus le tionscal faoi scáth Straitéis Taighde agus Nuálaíochta SmartOcean. Rinneadh é seo a fhairsingiú chun ionaid taighde SFI agus ionaid teicneolaíochta EI/IDA a chlúdach. Tháinig mórathrú ar uaillmhianta na hÉireann chun a bheith mar lárionad barr feabhais domhanda i dtáirgí agus seirbhísí teicneolaíochta muiri a thástáil agus a fhorbairt nuair a cuireadh faireachlann cháblai fhomhuiri i gCuan na Gaillimhe ar bun in éineacht le forbairtí eile bonneagair a rinneadh. D'éascaigh comhoibriú idirnáisiúnta chomh maith trí chuir i láthair ar shaineolas na hÉireann ag comhdhálacha idirnáisiúnta agus comhimeachtaí líonraithe le comhghleacaithe i dTalamh an Éisc & Labrador agus SEAL ag SeaFest 2015.

An tUasal John Evans

Stiúrtóir Tacú le Beartas, Nuálaíocht agus Taighde

Sheol an tAire Coveney T.D. Comhaltacht Cullen Foras na Mara i rith SeaFest 2015, agus d'fhreastail Cathal agus Ruth Cullen uirthi chomh maith le Peter Heffernan, CEO Foras na Mara, an Dr. John Killeen, Cathaoirleach Foras na Mara agus an Dr. Paul Connolly, FEAS Foras na Mara.

Tacaíocht Beartais

Thacaigh PIRS leis an ngrúpa idir-rannach Grúpa Comhordaithe Foras na Mara (MCG), go sonrach le Plean Comhtháite Muiri d'Éirinn *Harnessing Our Ocean Wealth (HOOW)* (Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéin). I measc na bpríomhghníomhaíochtaí a bhí ar siúl le linn na bliana bhí tacaíocht rúnaíochta don Fhórsa Forbartha Mara, a bunaíodh in 2014 chun tuairisciú ar cheithre shainghníomh in HOOW. Chuaigh na gníomhaíochta seo, agus an tuarascáil deiridh i ngleic le forbairt gnó, margaíocht agus cur chun cinn, straitéis chomhtháite fiontraíochta, Bonneagar Forbartha Theicniúil agus Taighde (RTDI) agus deiseanna atá nasctha le hoiliúint agus oideachas idirnáisiúnta mara. Tugadh achoimre ar ocht moladh ardleibhéil sa tuarascáil deiridh, ina raibh creat molta ag tacú leis chun cuidiú le forbairt earnáil na mara i gcomhréir le HOOW. I ndiaidh faomhadh ón Rialtas a fháil don chreat agus a fhoilseachán ina dhiaidh sin ag SeaFest 2015 ghair MCG Grúpa Cur Chun Feidhme a chuimsigh ionadaithe sinsearach de ghníomhaireachtaí forbartha na hÉireann chun aghaidh a thabhairt ar cheann de na moltaí, is é sin Foireann Chomhtháite Forbartha Mara a bhunú. Agus le linn ceithre chruinniú a ghairm, Mí na Nollag 2014/ Eanáir 2015 táthar ag súil go dtuairisceoidh an Grúpa ar ais don MCG ag tús 2016.

Ar nós 2014, reáchtáil MCG, arna thacú ag Foras na Mara, an dara Comhdháil Saibhreas ár nAigéin i Rinn an Scidigh, Contae Chorcaí. Bhí an t-imeacht dírithe ar dheiseanna trádála a bhí ann de bharr saibhreas Aigéin na hÉireann, agus tharraing an t-imeacht breis agus cúig chéad toscaire agus thug Airí agus Ranna a raibh ionadaíocht acu ar MCG cainteanna ann.

Seoladh Tuarascáil Tascfhórsa Áisitheoirí (lenar bunaíodh pleanáil spásúlachta mara in Éirinn) agus an tríú tuarascáil

Eacnamaíocht Aigéin d'Éirinn SEMRU, arna thacú ag Foras na Mara, ag an gcomhdháil. Bhí an chéad fhéile mhuiri in Éirinn ann le linn SeaFest 2015. D'eagraigh Foras na Mara an fhéile thar ceann MCG, thug an t-imeacht comhlachtaí stáit, gnónna mara, oideoirí, taighdeoirí, lucht déanta polasaithe, an pobal i gcoitinne le chéile ag IMERC i gCuan Chorcaí, áit a bhfuil Coláiste Náisiúnta Mara na hÉireann (NMCI), Foirgneamh Beaufort UCC agus Ionad Fuinnimh In-Athnuaite Mhuiri (MaREI) de SFI.

Ar an gclár bhí aonach bia mara a d'eagraigh BIM agus Bord Bia; bhí taispeántais bia mara le cócairí mór le rá agus spraoi turas mara don teaghlach ar fad; turais ar longa de chuid Chabhlach na hÉireann; Paráid Seoil a chríochnaigh i gCathair na Corcaí, soithí agus longa fóillíochta; taispeántais ar shaol na mara agus gach aon sórt siamsaíocht féile do gach aois grúpa. D'oscail an Taoiseach Éanna Ó Coinnigh an foirgneamh úrscothach Foirgneamh Beaufort UCC go hoifigiúil chomh maith, cor cinniúnach i dtuiscint na hÉireann ar a hacmhainn fuinnimh aigéin a bhí ann. Tharraing an fhéile agus na himeachtaí lenar bhain tuairim is 10,000 duine. Tá na hullmhúcháin ar siúl i gcomhair an tríú Comhdháil Bliantúil *Saibhreas ár nAigéin* i gcomhar le SeaFest 2016, atá le bheith sa Ghaillimh in Iúil.

Oifig Taighde & Forbartha

Infheistíodh €4.7m faoin gClár Taighde Mara, le linn 2015. Infheistíodh €3m maidir le ham loinge ar áirtheaigh agus ar Fheithicil Faoi Uisce Oibriú ó Chian (ROV); agus infheistíodh €1.7m ar thionscadail nua taighde.

Mhainigh an infheistíocht am loinge ar na háirtheaigh agus an ROV chun taighde mara ildisciplíneach agus oiliúint mac léinn a dhéanamh in uisce na hÉireann agus níos faide i gcéin (tá tuilleadh sonraí le fáil in Aguisín 1). Faoin gclár,

bhí 113 lá tacaíocht le haghaidh taighde ann, agus 69 lá chun oiliúint a chur ar fáil ar bord RV *Celtic Explorer* agus RV *Celtic Voyager*.

De bharr na naoi gComhaltacht Uí Chuilinn nua a maoiníodh le linn na bliana d'fhág sin iomlán trí chlár déag ann, agus ba é €0.6m an infheistíocht iomlán sa chlár seo in 2015. Tugadh faoi chlár chomh-mhaoinithe i gcomhar le Tionscnamh Cláir Nasctha (JPI Oceans), atá luach díreach os cionn €1.0m curtha orthu sna chéad trí bliana amach romhainn. Áirítear ar na tionscadail seo infheistíochtaí i dtaighdeoirí na hÉireann atá ag obair i gcomhar le páirtithe agus tionscal AE maidir le biteicneolaíocht mhara agus maidir le micriphlaistigh mhara. Lean an clár soghluaisteachta taighdeoirí (deontais líonra agus scoláireachtaí Fullbright) ar aghaidh, bhí infheistíocht €82,000 ann chun tacú le taighdeoirí na hÉireann le comhfhiontair a chruthú, agus a dtaighde a chur chun cinn in Éirinn, sa AE agus ar fud an domhain.

Foilsíodh an tuarascáil deiridh ón tionscadal AquaPlan agus tá sé le fáil anois ar Stór Rochtana Oscailte Fhoras na Mara. Thug an tionscadail AquaPlan na príomhpháirtithe leasmhara ó thionscal do bharshaothrú éisc eite agus ó ghníomhaireachtaí stáit le chéile d'fhonn plean straitéiseach náisiúnta i gcomhair sláinte éisc in Éirinn a dhréachtú agus a chur i bhfeidhm.

Le cois riarachán Am loinge a láimhseáil, glaonna Líonra agus glaonna Chomhaltachta Uí Chuilinn, thacaigh an Oifig Taighde le comhghleacaithe Fhoras na Mara i mbainistiú airgeadais agus i riarachán airgeadais de thionscadail taighde atá maoinithe ag AE. Cuirtear tacaíocht ar fáil i gcomhair naoi dtionscadal déag faoi láthair (lena n-áirítear tionscadail nua H2020), a bhfuil luach breis agus €4.2m curtha orthu i gcúnamh deontais d'Fhoras na Mara. Rinneadh an córas bainistiú deontais ar líne a uasghrádú chomh maith le haghaidh próifíl úsáideoirí seachtracha.

Cláir Idirnáisiúnta

Ceapadh an Dr Fiona Grant ina bainisteoir Clár Idirnáisiúnta, i mBealtaine 2015. Bainfidh a ról le bheith mar Phointe Teagmhála Náisiúnta maidir le ghnéithe mara de mhaoiniú Horizon 2020. Leanann John Evans a bheith ina Thosaice Náisiúnta ar Choiste Cláir Dhúshlán Sochaíoch 2 agus toghadh chun Choiste Feidhmiúcháin JPI Oceans é. Bhí imeachtaí faisnéise ann sa Bhruiséil agus i mBaile Átha Cliath chun glaonna oscailte H2020 a chur chun cinn. Reáchtáil an t-imeacht sa Bhruiséil mar chraoladh gréasáin ina raibh cuir i láthair Dhúshlán Sochaíoch 2 ann agus ina raibh trí sheisiún ar bun ag an am céanna leis. D'fhreastail céad is tríocha a trí taighdeoir, innealtóir agus FBM ar an imeacht faisnéise i mBaile Átha Cliath i mí na Samhna. Bhí seisiún tiomnaithe Fás Gorm ag Foras na Mara ina raibh tríocha rannpháirtí ann. Le linn na bliana bhuaigh taighdeoirí as Éirinn €2.2m i maoiniú H2020 in ábhair a bhain le cúrsaí muiri a léirigh 4.6% den bhuiséad a bhí le fáil. Cuireadh ocht dtogra ag a raibh páirtithe as Éirinn isteach [ar na hábhair Fhás Gorm – , ina raibh cúig rannpháirtí dhéag ann – níl sé seo soiléir]. I measc díobh siúd, d'éirigh le dhá thionscadal maoiniú a fháil a raibh cúig pháirtí as Éirinn ann. Léirigh é seo ráta rathúil 10% do thaighdeoirí as Éirinn maidir le Fás Gorm, tá méadú 17% ann i gcás ábhair

aonair. Laistigh de na hábhair Shlándaíl Bia Inbhuanaithe, cuireadh dhá thogra isteach (as measc cúig thogra san iomlán) bhí beirt rannpháirtithe as Éirinn ann. Mhaoinigh an dá thionscadal, a léiríonn ráta rathúil idir 33-55% i gcás ábhair aonair.

An tArdchlár Náisiúnta Teicneolaíochta Muiri

I gcaitheamh 2015 lean an tArdchlár Náisiúnta Teicneolaíochta Muiri ag oibriú chun an pobal taighde agus nuálaíochta a chur chun feidhme chun grúpáil ildisciplíneach maise criticiúla atá dírithe ar an tionscal a chruthú i gcomhair braiteoirí, ardán, cumarsáide, róbataice, amharc ríomhaireachta agus faisnéisíochta do chúrsaí mara. Bhain roinnt forbairtí amach ó thaobh beartas náisiúnta de, ar nós tuarascáil an Tascfhórsa Forbartha a seoladh ag SeaFest 2015. Chuaigh an Clár ag plé le réimse nua seirbhíse chomh maith: Seirbhísí Tacú le Beartais, Nuálaíochta agus Taighde

Rinneadh dul chun cinn suntasach chomh maith le hionaid sheanbhunaithe trí Chlár Taighde Ionad SFI agus Clár Taighde EI/IDA an Ionaid Theicneolaíochta chun idirbheartaíocht i gcomhair comhpháirtíochta agus deiseanna i measc an phobail taighde/ tionscal taighde a dhéanamh. Buaicphointe ar leith ab ea ceardlann faoi Anailísíocht Sonraí Mara agus Néalríomhaireacht a reáchtáladh i gcomhpháirt le hionaid theicneolaíochta EI/IDA, CeADAR agus IC4 i gcomhair FBManna agus taighdeoirí ó chnuasach SmartOcean. Tháinig cuid de na comhthionscadal ón gceardlann seo chun cinn ina dhiaidh sin. Rinneadh cuairteanna taighde ar Nimbus (CIT); Institiúid Náisiúnta Tyndall, Ionad Róbataice Soghluaiste agus Mara ag UL MaRe; an Long Fiontraí ag IMERC agus áiteanna eile.

Cuireadh faireachlann cháblai faoi uisce ar bun i gCuan na Gaillimhe ní ba thúisce in 2015. Is céim mhór chun tosaigh é seo i dtreo Éire a bhunú mar mhol idirnáisiúnta maidir le forbairt teicneolaíochta mara agus TFC. Oibríodh le SmartBay agus le grúpaí eile sa chlár agus bhí an pobal taighde páirteach leis i dtaobh tionscnaimh mhaoinithe sa bhreis agus comhoibriú idirnáisiúnta e.g. Grúpa Oibre EuroGOOS ar Radar HF.

Dul chun cinn suntasach eile ab ea idirchaidreamh le hAerchór na hÉireann. Rinneadh Comhaontú Leibhéal Seirbhíse idir Foras na Mara agus an Roinn Cosanta a nuashonrú chun ardáin Aerchór na hÉireann a úsáid chun tacú le taighde agus le nuálaíocht a chuirfidh deis shuntasach ar fáil maidir le taighde mara agus bonn nuálaíochta. Tá cuid mhaith tionscadal ar na bacáin cheana. Léirigh sampla faoin mbealach a bhféadfaidh comhpháirtíocht dul chun socair don gheilleagar in Q4 nuair a chuaigh taighdeoirí in éineacht le haonad patróil mhuiri chun tuiscint ní b'fhearr a fháil ar thionchar a fhéadfaidh a bheith ag blás algach ar dhobharshaothrú mara.

Lean an Clár le saineolas náisiúnta a chur chun cinn thar réimsí teicneolaíochta mara agus réimsí leasmhara ag imeachtaí náisiúnta agus ag imeachtaí idirnáisiúnta, agus chun forbairt comhoibriú idirnáisiúnta a chur chun cinn. Bhí cuir i láthair idirnáisiúnta ann in St. John's, Talamh an Éisc, agus ag comhdháil an Aigéin in Washington DC. Ghlac

baill den fhoireann páirt i seónna trádála ar nós Ocean Business 2015. Chun cur leis an gcomhoibriú taighde agus fiontraíochta a sheoladh idir Éirinn agus Talamh an Éisc agus Labrador ag deireadh 2014, bhí imeacht líonra SmartOcean Éireann/ Thalamh an Éisc agus Labrador ann ag SeaFest 2015 in éineacht le SEAI agus Rialtas Áitiúil Thalamh an Éisc agus Labrador. I ndiaidh an imeachta, bhí dhá thuras aonair ann idir Phríomh-thaighdeoirí (MMRC ag UL agus Institiúid Náisiúnta Tyndall) go dtí Talamh an Éisc. Chuir an Clár le hócáidí eile ag SeaFest 2015 chun an cnuasach a chur chun cinn, lena n-áirítear an seo trádála agus seisiúin a bhí ann ag an am céanna leis maidir le TFC Mara agus maidir le Fuinneamh Aigéin, agus Gnó agus Fiontraíocht. Rinne baill den fhoireann éascaíocht chomh maith ar ócáid na n-infheisteacha a bhí ann roimh an gcomhdháil agus táimid ag tnúth le cur leis na himeachtaí seo ag SeaFest 2016.

Gníomh Comhordaithe agus Tacaíochta Chomhghuaillíocht Taighde an Aigéin Atlantaigh

Reáchtáil AORA-CSA a chruinniú *Project Kick Off* (Tús a chur le tionscadal) i Liospóin i gcaitheamh 3-4 Meitheamh ar bhain gach páirtí tionscadail leis agus bhí ionadaíocht ón gCoimisiún Eorpach, NOAA, SAM agus DFO Ceanada ann.

I Meitheamh, chríochnaigh foireann ilnáisiúnta de shaineolaithe léarscáile de chuid na hEorpa, de chuid Ceanada agus de chuid Mheiriceá an chéad shuirbhé

trasatlantach faoin gComhghuaillíocht Taighde an Aigéin Atlantaigh agus iad ar bord *Celtic Explore* RV idir St. John's, Talamh an Éisc agus Labrador, Ceanada agus an Ghaillimh.

In Iúil, léarscáilíodh dara suirbhé grinneall Aigéan an Atlantaigh Thuaidh idir Halifax, Albain Nua agus Tromsø, an Iorua agus an fhoireann ar bord long Gharda Cósta Ceanada *Louis S. St-Laurent*. Choinnigh sé seo an comhfhiontar iontach eolaíochta idir Ceanada, S.A. agus AE, rud a léirigh an tiomantas do Ráiteas na Gaillimhe a chur i bhfeidhm atá ina chomhthionantas do mhaoirseachta an Aigéin Atlantaigh.

Bhí cruinniú trithaobach rialachais ann in St. John's, Talamh an Éisc an 26 Deireadh Fómhair ina raibh Ceanada, an Eoraip agus na Stataí Aontaithe rannpháirteach ann arís.

Chríochnaigh an bhliain leis an gcéad chruinniú boird de AORAC-SA sa Bhruiséil an 9 Nollag lena bhain ionadaithe ón Eoraip, SA, Ceanada, an Bhrasail agus an Afraic Theas.

Riarachán Ginearálta

Coiste Iniúchóireachta »

Bhí na comhaltaí neamhfheidhmiúcháin a leanas den Bhord ann le linn na bliana dár críoch 31 Mí na Nollag, 2015: Patricia Barker, Francis Coyle, David Owens agus Lorcán Ó Cinnéide. D'éirigh Lorcán Ó Cinnéide agus Francis Coyle as a bheith mar bhall den Choiste i bhFeabhra agus i mBealtaine 2015 faoi seach.

Cé go bhfuil dualgas ar gach stiúrthóir chun gníomhú ar mhaithe leis an gcuideachta, tá ról ar leith ag an gCoiste Iniúchóireachta. Gníomhaíonn an Coiste go neamhspleách ón bhfeidhmeannas, lena chinntiú go bhfuil leasanna na bpáirtithe leasmhara á gcosaint mar is cóir maidir le maoirseacht tuairisciú airgeadais, rialú inmheánach, iniúchadh inmheánach agus iniúchadh seachtrach, bainistíocht riosca agus rialachas corparáideach. Is iad príomhdhualgaí an Choiste Iniúchóireachta chun maoirsiú a dhéanamh ar an gcaidreamh leis an iniúchóir seachtrach, an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste. I gcaitheamh na bliana atá faoi chaibidil, níor phléigh an Coiste Iniúchóireachta cineál agus scóip an iniúchta a bhfuiltear le tabhairt fúthu leis an iniúchóir seachtrach, ach chas siad leis an iniúchóir seachtrach chun athbhreithniú a dhéanamh ar a thorthaí agus ar thoradh an iniúchta, mar aon lena mholtaí a chuimsítear sa Litir Bhainistíochta. Déanann an Coiste monatóireacht chomh maith ar iomláine na ráiteas airgeadais a d'ullmhaigh an Chuideachta agus ar na cuntais mhíosúla bhainistíochta a d'ullmhaigh an lucht bainistíochta.

Le linn na bliana dar críoch an 31 Mí na Nollaig 2015, choimeád an Coiste éifeachtacht chórais rialuithe inmheánacha agus bhainistíochta riosca na Cuideachta faoi athbhreithniú. Rinneamar an méid a leanas, go háirithe:

- monatóireacht ar an gCóras Bainistíochta Riosca agus ar ghluaiseachtaí rioscaí ar an gclár
- idirchaidreamh leis an iniúchóir inmheánach chun plé a dhéanamh ar an gclár oibre agus ar thorthaí na n-iniúchtaí inmheánacha agus chun measúnú a dhéanamh ar ár mbrath ar chonclúidí an iniúcháir inmheánaigh
- monatóireacht ar ghlacadh agus ar chur i bhfeidhm mholtaí na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha
- idirchaidreamh leis an bPríomhoifigeach Airgeadais agus leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin le dearbhú a thabhairt dúinn féin i dtaca leis na breithiúnais chuntasaíochta a chuirtear i bhfeidhm ar na ráitis airgeadais
- athbhreithniú ar na beartais Sláinte & Sábháilteachta atá i bhfeidhm
- athbhreithniú ar na himpleachtaí a d'fhéadfadh a bheith ann don eagraíocht faoin reachtaíocht Brústocaireachta
- sonraí arna n-ullmhú chun tacú le litir dhearbhaíthe an Chathaoirligh leis an Aire
- tabhairt faoi athbhreithniú inmheánach ar ár bhfeidhmíocht le linn na bliana faoi chaibidil.

D'fhaomh an Bord Téarmaí Tagartha an Choiste Iniúchóireachta, Airgeadais agus Riosca agus déantar athbhreithniú orthu ar bhonn bliantúil agus leasaítear iad faoi mar is cuí. Chas an Coiste ar a chéile sé huairé in 2015. Ní mheasann an Coiste Iniúchóireachta, i ndiaidh breithniú a dhéanamh ar gach caidreamh idir an Institiúid agus an gnóthas iniúchta inmheánaigh, go mbaineann an caidreamh sin de bhreithiúnas ná de neamhspleáchas an iniúcháir.

Idirchaidreamh

Cuimsíonn clár Fhoras na Mara réimse leathan gníomhaíochtaí óna dteastaíonn idirchaidreamh agus comhoibriú dlúth le go leor daoine agus eagraíochtaí. Áirítear orthu siúd an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, an Roinn Airgeadais, an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil, an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt mar aon le ranna rialtais agus gníomhaireachtaí stáit eile, fiontar príobháideach agus earnáil an ardoideachais. Tugann an Foras aitheantas do thacaíocht agus do chomhoibriú leanúnach gach dreama lena mbaineann.

Sláinte agus Sábháilteacht

De réir an Achta um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (1989), thug Foras na Mara gach Ráiteas Sláinte agus Sábháilteachta cothrom le dáta. Leanann an Foras de na bearta cuí a chur i bhfeidhm le sábháilteacht agus sláinte gach fostaí agus cuairteora ar a n-áitreabh a chosaint.

An tAcht um Eitic in Oifigí Poiblí

Soláthraíonn gach duine ag a bhfuil post ainnimhe i bhForas na Mara ráiteas leasa don Choimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí de réir ailt 18 agus 20 den Acht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995.

Comhionannas Fostaíochta

Tá Foras na Mara tiomanta do bheartas comhionannais deiseanna, agus glacann siad cur chuige réamhghníomhach i leith an chomhionannais. Tá scéimeanna i bhfeidhm ag an bhForas a thugann deiseanna don fhoireann freastal ar a riachtanais ghairme agus phearsanta, ar nós comhroinnt post, saoire staidéir agus cláir oideachais.

Cód Cleachtais (Tuairisciú)

Cloíonn Foras na Mara leis na Cód reachtúla Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit de réir mar atá leagtha síos ag an Roinn Airgeadais. Dearbhaíonn an Foras gur ghlac na Stiúrthóirí agus na fostaíthe leo seo a leanas agus go gcuirtear oiliúint orthu ina leith:

- Cód foirmiúil iompair um choinbhleacht leasa agus cairt chustaiméirí
- Coistí Iniúchta cuibhunnaithe
- Nósanna imeachta um sholáthar
- Saincheisteanna fógaire

Tuairisciú um Éifeachtúlacht Fuinnimh i measc Comhlachtaí den Earnáil Phoiblí (I.R. Uimh. 542 de 2009)

Is iad na príomhúsáideoirí fuinnimh i bhForas na Mara oifig na ceanncheathrún agus an tsaoráid saotharlainne in Órán Mór agus na hárthaí taighde *Celtic Explorer* agus *Celtic Voyager*. Tá tábhacht náisiúnta ag na hárthaí taighde agus tugann siad faoi shuirbhéanna eolaíochta go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta araon. Oibríonn na hárthaí de réir Beartas Íoslachdaithe Úsáid Breosla, ag baint úsáid as aon inneall amháin an t-am ar fad. Is ártach díosail leictreach é an *Celtic Explorer*, atá ar an ártach is éifeachtúla atá ann faoi láthair. Déantar monatóireacht ar thuascálacha um éifeachtúlacht fuinnimh agus tuairiscítear iad gach mí le haghaidh an dá ártach.

In 2015 d'úsáid Foras na Mara :

- 2,849,712 kWh de leictreachas
- 17,874 lítear de Cheirisín
- 402,025 lítear de bhuilcghás propáin le haghaidh téimh.
- 6,746 lítear de dhiosal bóthair
- 1,259,338 lítear d'ola gháis Mhara le haghaidh suirbhéanna taighde a bhí maoinithe ag Foras na Mara

Feictear go bhfuil méadú i dtaobh úsáide ann idir 2014 agus 2015 de bharr an méid a leanas:

- Méadú 1 fheithicil amháin i gCabhlach feithicle an Fhorais
- Atosaíodh seirbhísí lónadóireachta in HQ – tháinig méadú ar úsáid gás propáin agus leictreachais dá bharr sin
- Réitigh na fadhbanna téimh i mbialann Órán Mór bhí riachtanas téimh sa bhreis ann mar gheall air seo
- Bhí teochtaí samhraidh ní b'isle ná mar a bhíodh in 2014 agus bhí méadú ar riachtanas téimh dá bharr sin.

Tugadh faoi thriail i ndeireadh 2014 inar suiteáladh soilsiú LED feadh pasáiste amháin inár gceanncheathrún in Órán

Mór agus úsáideadh leibhéal soilsithe sheachtraigh chun oibríochtaí soilsithe a rialú. Laghdaigh úsáid fuinnimh sa limistéar seo le linn 2015 agus is clár é chun soilsiú LED a sheoladh i limistéir oiriúnacha eile a thabharfar faoi in 2016.

Nuashonrú ar Scéim Gaeilge 2015.

Bunaíodh an Grúpa Gaeilge chun Scéim Gaeilge/Scéim Fhoras na Mara a ullmhú faoi Alt 11 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003. Chuaigh an chéad tréimhse den scéim Gaeilge in éag in 2012 agus rinne an Grúpa Gaeilge maoirsiú ar ullmhú agus ar fhorbairt chéim a dó den scéim in 2012 agus 2013. Cuireadh é sin faoi bhráid oifig an Choimisinéara Teanga i mí na Samhna 2013. Dhearbhaigh an tAire an scéim nuashonraithe agus fanfaidh sí i bhfeidhm ar feadh tréimhse trí bliana ón 6 Deireadh Fómhair 2014 ar aghaidh. Cuireann an dara tréimhse den scéim leis na hiarrachtaí móra a rinneadh chun na ceanglais faoin Acht a chur i bhfeidhm agus a tugadh isteach faoin gcéad tréimhse tar éis réimsí a aithint inar theastaigh feabhas ar na seirbhísí Gaeilge a bhí á soláthar ag an bhForas.

Coinneofar an tiomantas sa dara tréimhse chun measúnú a dhéanamh, ar bhonn leanúnach, ar an méid éilimh atá ar sheirbhísí trí Ghaeilge agus a chinntiú go leanann Foras na Mara ag comhlíonadh an éilimh sin ar bhealach pleanáilte, comhsheasmhach agus inrochtana. Leanann Foras na Mara ag tomhas an mhéid éilimh atá ar a sheirbhísí i nGaeilge trí iniúchtaí rialta a dhéanamh trí chóras comhairimh/tomhais do líon na bhfiosruithe/n-iarratas ar sheirbhísí trí Ghaeilge i dtréimhse faoi leith. Mar sin féin, d'fhonn iarratais ar sheirbhísí a chruthú, tugann Foras na Mara tuairisc agus déanann sé poiblíocht ar fheasacht i measc na foirne agus na gcliant maidir leis na seirbhísí a sholáthraíonn an Foras trí Ghaeilge.

AGUISÍN 1:

CLÁR TAIGHDE MARA 2014 - 2020

TIONSCADAIL TAIGHDE MHAOINITHE IN 2015

TIONSCADAIL CHISTITHE TAIGHDE 2015

CLÁR TAIGHDE MARA 2014-2020 - CLÁR ÁRTHACH TAIGHDE 2015

Beart Taighde	Clár Taighde	An Cineál Tionscadail	Uimh. Thag. an Tionscadail	Teideal an Tionscadail	Deontai / Ceann	Deontas Iomlán i gCabhair
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15002	NMCI Taithi agus Oiliúint ar bord loinge	Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí	€32,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15003 CV15007 CV15028	Comh-mhodúl Foghlama Creidiúnaithe SMART Modúl Foghlama (Earrach agus Geimhreadh 2015)	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€192,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15004	Réamheolas Oiliúna maidir leGhrinneall na Farraige: le Mapáil Ghrinneall na Mara do mhic léinn MSc	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Corcaigh	€16,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15005	Fuinneamh Aigéin SMART HMRC 2015	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€32,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15006	Eolaíocht ar muir SMART 2015: Oiliúint Ildisciplíneach Long-Bhunaithe Bhunaithe do Mhic Léinn Eolaíochtaí a Bhaineann le Cúrsaí Muiri	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€48,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15008	Oiliúint Loinge Fochéime i Modhanna Taighde Aigéaneolaíochta, Beantacha, Meigeafhána agus Iascaigh	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€64,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15023	Oiliúint MSc i mBitheolaíocht Mhuiri 2015	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Corcaigh	€16,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15025	Oiliúint MSc i dTimpeallachtaí Cósta agus Muiri 2015	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€24,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15026	Foghlaim Modúil Choitinn SMART AIT MECI 2015	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€32,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15027	SMART COC Taiscéaladh Geolaíocht amach ón gCósta (Cuan Chorcaí)	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€32,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Clár Oiliúna Tiomanta	CV15034	Pleanáil disciplíneach Suirbhé - Cleachtadh Foghlama Piarchuidithe faoi Stiúir Mac Léinn Iarchéime agus Mac Léinn i mBliain Deiridh na Céime	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€64,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Ar Bheartas Tacaíochta	CE15002	Tástáil Chórais Nua Ibhíoma agus Próifíleoir Fo-Ghrineall Domhainmhara	Foras Na Mara	€162,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Ar Bheartas Tacaíochta	CE15003	Codanna faoi Aeráid Aigéan agus Geolaíocht: Limistéir Porcupine Agus Rocal	Foras Na Mara	€144,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Ar Bheartas Tacaíochta	CE15006	Cábla Fomhuir a Leagan i gCuan na Gaillimhe	Foras Na Mara	€162,000

AGUISÍN 1:

CLÁR TAIGHDE MARA 2014 - 2020

TIONSCADAIL TAIGHDE MHAOINITHE IN 2015

TIONSCADAIL CHISTITHE TAIGHDE 2015

CLÁR TAIGHDE MARA 2014-2020 - CLÁR ÁRTHACH TAIGHDE 2015

Beart Taighde	Clár Taighde	An Cineál Tionscadail	Uimh. Thag. an Tionscadail	Teideal an Tionscadail	Deontai / Ceann	Deontas Iomlán i gCabhair
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CV15007	Bhreisluaigh Trasatlantach 2015	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€252,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CV15009	QuERCi (Cainníochtú Rialuithe Timpeallachta Rialuithe ar Fhás Sceireacha Coiréaligh Fhuaruisce)	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Corcaigh	€370,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CV15011	Mapáil an Ghrinnill: Cur i bhfeidhm léarscáileanna múnlaith go réamhtháscach agus monatóireacht a dhéanamh ar éiceachórais leochaileacha muiri ag teacht le caighdeán na hEorpa MSP (pleanáil spásúlachta na mara)	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€250,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CE15012	Naisc Dhoimhne: Seirbhísí Éiceachórais éiceachórais do bhíotóp dhomhainfharraige	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Baile Átha Cliath	€514,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Ar Bheartas Tacaíochta	CV15001	Clár Suirbhé Comhshaoil Gheimhridh ar Uisce Cósta na hÉireann 2015	Foras Na Mara	€104,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Ar Bheartas Tacaíochta	CV15009	Suirbhé ar Bhasa Mara 2015	Foras Na Mara	€40,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CV15013	DINO15 (Blás Algach Diobhálach <i>Dinophysis</i>)	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€48,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CV15017	HABSOC15 (Minicíocht Bhlás Algach Diobhálach in 2015)	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€48,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CV15019 / CV15031	Céiticigh ar an Teorainn 7	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€160,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CV15021	Longbhriseachta An Chéad Chogaidh Dhomhanda i Muir Éireann	Ollscoil Uladh	€112,000
Tacaíocht Bonneagair	Am Loinge Árthach Taighde	Suirbhé Comhtháite Taighde	CV15024	"Trialacha Ancaire" ar Teicneolaíocht Úrscothach um Fhuinnimh In-athnuaite	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Baile Átha Cliath	€80,000
IOMLÁN						€2,998,000

AGUISÍN 1:

CLÁR TAIGHDE MARA 2014 - 2020

TIONSCADAIL TAIGHDE MHAOINITHE IN 2015

TIONSCADAIL CHISTITHE TAIGHDE 2015

CLÁR TAIGHDE MARA 2014-2020 - CLÁR ÁRTHACH TAIGHDE 2015

Beart Taighde	Clár Taighde	An Cineál Tionscadail	Uimh. Thag. an Tionscadail	Teideal an Tionscadail	Deontai / Ceann	Deontas Iomlán i gCabhair
Beartas Tacaíochta	Comhshaol Na Mara	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/01	Comhaltacht Uí Chuilinn (PhD): Bitheolaíocht Aigéaneolaíochta Azadinium	Institiúid Teicneolaíochta Shligigh	€67,500
Tionscal	na Feamainne	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/02	Comhaltacht Uí Chuilinn (PhD): Cur chuige comhtháite i leith Measúnú Acmhainn Feamainne	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€67,500
Tionscal	Iascaigh Acmhainní	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/03	Comhaltacht Uí Chuilinn (PhD): Tionchair Fionnuisce agus Mara ar éiceolaíocht murlach cósta	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€67,500
Beartas Tacaíochta	Comhshaol Na Mara	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/04	Comhaltacht Uí Chuilinn ((Máistreacht): (Céim Mháistir) Micribhitheolaíocht Sliogéisc	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Baile Átha Cliath	€45,000
Tionscal	Iascaigh Acmhainní	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/05	Comhaltacht Uí Chuilinn (PhD): Réiteach Bhuiséad an Carbóin Orgánaigh i loch salmainidí húmasacha	Institiúid Teicneolaíochta Dhún Dealgan	€67,500
Tionscal	Iascaigh Acmhainní	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/06	Comhaltacht Uí Chuilinn (PhD): Básmhaireacht luath bradán agus breac geal imirce ó Innéacs Náisiúnta Abhann Bhuiríos Umhaill	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Corcaigh	€67,500
Tionscal	Iascaigh Acmhainní	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/07	Comhaltacht Uí Chuilinn (PhD): Básmhaireacht luath imirce bradán agus breac geal ó Innéacs Náisiúnta Abhann Bhuiríos Umhaill	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€67,500
Beartas Tacaíochta	Comhshaol Na Mara	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/08	Comhaltacht Uí Chuilinn (PhD): Córas Tacaíocht um Chinneadh agus Pleanáil GIS (Córas Fasnéise Geagrafaí)	Ollscoil na Banríona Bhéal Feirste	€67,500
Beartas Tacaíochta	Beartas, Taighde Sóisialta Eacnamaíoch agus Taighde Dlí	Comhaltacht larchéime chistithe	CF/15/10	Comhaltacht Uí Chuilinn (Máistreacht): plean margaíochta straitéiseach chun Lárionad Idirnáisiúnta um sheirbhísí agus tráchtáil mhuiri	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€45,000
Fionnachtain	Bithfhionnachtain / Biteicneolaíocht	Gradam Tionscadal-Bhunaithe	PBA/MB/15/01	* NEPTUNA: Próisis Nuálacha Eastósctha le haghaidh an iliomad comhdhúile ardluacha ó bunábhair algacha roghnaithe	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€207,700
Fionnachtain	Bithfhionnachtain / Biteicneolaíocht	Gradam Tionscadal-Bhunaithe	PBA/MB/15/02	* NEPTUNA: Próisis Nuálacha Eastósctha le haghaidh an iliomad comhdhúile ardluacha ó bunábhair algacha roghnaithe	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Corcaigh	€92,300
Fionnachtain	Bithfhionnachtain / Biteicneolaíocht	Gradam Tionscadal-Bhunaithe	PBA/MB/15/03	* ScaglannMara: Bithscaglann Feamainne do tháirgi ard-bhreislúacha	CyberColloids Limited	€195,000
Fionnachtain	Bithfhionnachtain / Biteicneolaíocht	Gradam Tionscadal-Bhunaithe	PBA/MB/15/04	* ScaglannMara: Bithscaglann Feamainne do tháirgi ard-bhreislúacha	Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí	€105,000
Beartas Tacaíochta	Comhshaol Na Mara	Gradam Tionscadal-Bhunaithe	PBA/ME/15/01	#BASEMAN: Ceapadh nambonnlinte agus na gcaighdeán um anailís mhicraphlastici in uisce na hEorpa	Institiúid Teicneolaíochta Na Gaillimhe-Muigheo	€150,000

AGUISÍN 1:

CLÁR TAIGHDE MARA 2014 - 2020

TIONSCADAIL TAIGHDE MHAOINITHE IN 2015

TIONSCADAIL CHISTITHE TAIGHDE 2015

CLÁR TAIGHDE MARA 2014-2020 - CLÁR ÁRTHACH TAIGHDE 2015

Beart Taighde	Clár Taighde	An Cineál Tionscadail	Uimh. Thag. an Tionscadail	Teideal an Tionscadail	Deontai / Ceann	Deontas Iomlán i gCabhair
Beartas Tacaíochta	Comhshaol Na Mara	Gradam Tionscadal-Bhunaithe	PBA/ME/15/02	#EPHEMARE: Tionchair Éiceathocsaineolaíochta in Éiceachórais Mhuirí	Coláiste Ollscoile, na hOllscoile Corcaigh	€149,000
Beartas Tacaíochta	Comhshaol Na Mara	Gradam Tionscadal-Bhunaithe	PBA/ME/15/03	#PLASTOX: Tionchair dhíreacha agus indíreacha éiceathocsaineolaíochta micreaphlaistaici ar orgánaigh mhuirí	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	€147,000
Tacú le Nualíocht	Nuálacht	Líonrú Taisteal Deontais	NT/15/01 go NT/15/91	Óstáil nó Freastal ar Chomhdhála, Ceardlanna agus Imeachtaí Mara	Éagsúla	€60,080
Fionnachtain/ Tionscal	Bianna Feidhmeacha/ Acmhainní lascaigh na Mara	Tógáil Cumais Clár na hÉireann/ SAM	2016/17	Comhaltacht(i) Fulbright Foras na Mara	N/B	€22,000
Tionscal	Sliogéisc Uiscshaothrú	Tairiscint	N/B	Táirgeadh <i>Crassostrea gigas</i> óga lena n-úsáid mar stoc goir ag gortanna na hÉireann chun trioplóidigh géiniteacha a tháirgeadh	Sliogéisc Teoranta An Gobán	€45,000
IOMLÁN						€1,735,580

* Maoinithe faoin gCéad Ghlae ar Thionscadail Taighde Trasnáisiúnta laistigh den Bheicneolaíocht Mhuirí ERA-NET.

Maoinithe faoin gComhthionscnamh Nasctha Cláreagraithe um Fharraige agus Aigéin Fholláine (JPI Oceans).

~Léiríonn sé seo sciar Foras na Mara don tionscadal, atá á chómhaoiniú i gcomhar le Bord lascaigh Mhara.

AGUISÍN 2:

RANNPÁIRTÍOCHT NA HÉIREANN I NGAIRMEACHA FHÁS GORM FÍS 2020 AN AE AGUS I NGLAONNA GAOLMHARA

Tugann Foras na Mara tacaíocht do thaighdeoirí agus d'Fhiontair Bheaga agus Meánmheide na hÉireann páirt a ghlacadh i gcláir iomaíocha éagsúla atá maoinithe ag an AE, go háirithe 'Fís 2020'. Is é John Evans teachta náisiúnta na hInstitiúide chuig Coiste Chlár Fís 2020 um an Dúshlán Sochaíoch maidir le 'Slándáil Bhia, Talmhaíocht agus Foraoiseacht Inbhuanaithe agus taighde Mara, Muirí agus Uisce Intire, agus an Bith-Gheilleagar' (SC2). Is i an Dr Fiona Grant an Pointe Teagmhála Náisiúnta maidir leis an dúshlán sochaíoch sin agus oibríonn sí i gcomhar le Pointí Teagmhála Náisiúnta eile le haghaidh chlár eile chun rannpháirtíocht na hÉireann sa chlár a uasmhéadú mar chuid de ghréasán Pointe Teagmhála na hÉireann. Áirítear san SC2 réimse na topaice Fás Gorm atá tiomanta do thopaicí mara, agus freisin do Shlándáil Bhia Inbhuanaithe, an Bhith-Eacnamaíocht Nuálach, Inbhuanaithe agus Cuimsitheach agus réimse topaicí lonstraime FBManna.

Tá Éire fós ag feidhmiú go láidir de thoradh na nglanna a seoladh in 2015 maidir le SC2. Áirítear leo topaicí maidir le Fás Gorm, Slándáil Bhia Inbhuanaithe, agus réimse topaicí lonstraime FBManna. Ní dhearnadh aon topaic a bhain le cúrsaí muirí a chur san áireamh faoi réimse topaice na Bhith-Eacnamaíochta Cuimsithe, Inbhuanaithe. Tá achoimre ar fheidhmíocht na hÉireann thíos.

	Buiséad Coinnithe 2015	IE € 2015	IE % 2015	MI € 2015	MI % 2015
Fás Gorm - Gach Topaic Mara	36,958,400	1,271,991	3.4%	0	0.0%
Inbhuan. Slándáil Bhia - 2 Thopaic Mhara	11,425,270	955,466	8.4%	661,475	5.8%
Ionstraim FBM - 4 Thopaic Mhara	12,093,018	636,125	5.3%	0	0.0%
2015 FEIDHMÍOCHT NA HÉIREANN	60,476,688	2,863,582	4.7%	661,475	1.1%

Léiríonn an tábla nach amháin go bhfuil ról catalaíoch ag Foras na Mara ó thaobh taighde mara na hÉireann ach gur fheidhmigh sé go maith ina cheart féin ó thaobh taighde a dhéanamh sna tionscadail TAPAS agus VIVALDI faoi Shlándáil Bhia Inbhuanaithe. Tá sé seo ag teacht leis an treocht a thosaíodh in FP7 agus ar leanadh ar aghaidh leis i dtorthaí H2020 in 2014 nuair a d'éirigh go breá le Foras na Mara agus leis an lucht taighde mara níos leithne in Éirinn. Tá feidhmíocht charnach na hÉireann maidir le topaicí muirí faoi H2020 go dtí seo le feiceáil thíos.

	Buiséad Coinnithe Carnach	IE € Carnach	IE % Carnach	MI € Carnach	MI % Carnach
Fás Gorm - Gach Topaic Mara	133,011,592	6,051,012	4.5%	1,593,375	1.2%
Inbhuan. Slándáil Bhia - 5 Thopaic Mara	33,119,115	1,764,456	5.3%	936,475	2.8%
Ionstraim FBM - 4 Thopaic Mhara (2015)	12,093,018	636,125	5.3%	0	0.0%
FEIDHMÍOCHT CHARNTA NA HÉIREANN	178,223,725	8,451,593	4.7%	2,529,850	1.4%

Bhí seachtar rannpháirtí de chuid na hÉireann páirteach i dtionscadail ar tugadh maoiniú dóibh faoi na gairmeacha a rinneadh in 2015. Bhí an sciar ba mhó ag OÉ Gaillimh agus thart ar €971,000 faighte aici mar mhaoiniú Eorpach sa réimse seo mar chomhpháirtithe sna tionscadail ATLAS, CERES agus VIVALDI. D'éirigh thar cionn le Brandon Bioscience Ltd faoin Ionstraim FBM leis an tionscadal SEA-MORE-YIELD.

Tá liosta ar na leathanaigh ina dhiaidh seo de na tionscadail rathúla a raibh comhpháirtithe Éireannacha acu ó SC2. Bhí rath ar thaighdeoirí Éireannacha freisin i réimse clár eile, ina measc cinn a bhain le bonneagar taighde, athrú aeráide agus fuinneamh agus fuair go leor acu tacaíocht indíreach ó Fhoras na Mara trí ghréasán an Phointe Teagmhála Náisiúnta.

Teideal an Tionscadail: Plean um bainistiú spásúlachta don Eoraip bunaithe ar Mheasúnú Tras-Atlantach agus ar éiceachóras domhainmhara (ATLAS)

Ollscoil Heriot-Watt (Comhordaitheoir)

An Coláiste Ollscoile, Baile Átha Cliath (Comhpháirtí Éireannach)

Luach don chomhpháirtí Éireannach: €225,000

Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (Comhpháirtí Éireannach)
Luach don chomhpháirtí Éireannach: €654,991

Aqua TT (Comhpháirtí Éireannach)
Luach don chomhpháirtí Éireannach: €142,000

Achoimre an Tionscadail

Cruthaíonn ATLAS comhpháirtíocht dhinimiciúil nua idir thionscail ilnáisiúnta, fiontair bheaga agus mheánmhéide, rialtais agus an saol acadúil chun measúnú a dhéanamh ar éiceachórais domhainfharraige an Atlantaigh agus Acmhainní Géiniteacha Mara chun na táirgí pleanála comhtháite agus oiriúnaitheacha a chruthú atá riachtanach le haghaidh Fáis Ghoirm inbhuanaithe. Baileoidh ATLAS faisnéis leathan nua ar éiceachórais iogaire an Atlantaigh (lena n-áirítear VMEanna agus EBSanna) chun athrú ó bhonn a dhéanamh ar ár dtuiscint ar an chaoi a bhfuil siad nascachta le chéile, an chaoi a fheidhmíonn siad agus an tionchar a bheadh ag úsáid an duine agus ag aeráid an aigéin orthu amach anseo. Tá sé seo indéanta toisc go nglacann ATLAS cur chuige nuálach maidir lena chuid oibre agus go bhfionn sé a cuspóirí le chéile trí chúrsaí gnó, beartas agus forbairt shocheacnamaíoch a chur ar thús cadhnaíochta leis an eolaíocht. Ní amháin go n-úsáideann ATLAS réimse leathan sraitheanna aigéaneolaíochta trasatlantacha chun tuiscint a fháil ar bheo-acmhainní muirí agus chun na hathruithe a bheidh orthu sa todhchaí a thuair, ach a chuireann sé lena chumas le braiteoirí nua chun tomhais a dhéanamh a bhaineann go díreach le feidhmiú éiceachórais. Tá an cuntas teiste ag foireann ATLAS atá riachtanach le freastal ar uailmhianta an tionscadail agus tá clár 25 thuras domhainfharraige forbartha acu cheana féin agus tá tuilleadh ag feitheamh ar chinneadh deireanach. Le linn na dturas sin déanfar staidéar ar líonra 12 Chás-Staidéar ar fud an Atlantaigh go léir lena n-áirítear staidéar ar éiceachórais spúinsí, choiréil fhuaruisce, tulán grinnill agus droim lár an aigéin. Ní raibh a leithéid de chuntas teiste ag dream ar bith eile riamh ó thaobh fhorbairt beartais is atá ag an bhfoireann ar an leibhéal náisiúnta, Eorpach agus idirnáisiúnta. Tabharfaidh an Painéal bliantúil um Bheartas Eolaíochta ATLAS sa Bhruiséil na torthaí is déanaí agus na deiseanna ó thaobh Fhás Gorm a aithneofar sa tionscadal go díreach chuig lucht ceaptha beartas. Ar deireadh, tá comhpháirtíocht láidir trasatlantach ag ATLAS i gCeanada agus i SAM áit a mbeidh an dá rialtas agus comhpháirtithe acadúla ag idirghníomhú go dlúth le ATLAS trí thurais chomhroinnte farraige, iasachtaí foirne, comhoibriú eolaíoch agus obair le treoir a sholáthar d'fhorbairt beartais i leith an Atlantaigh. Cruthaíodh agus leagadh amach ATLAS i gcomhar lenár gcomhpháirtithe i Meiriceá Thuaidh chun comhoibriú tras-Atlantach a chothú mar aon le baint amach cuspóirí níos leithne Ráiteas na Gaillimhe ar Chomhoibriú san Aigéan Atlantach.

Teideal an Tionscadail: Athrú aeráide agus Acmhainní uisce na hEorpa (CERES)

Ollscoil Hamburg (Comhordaitheoir)

Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (Comhpháirtí Éireannach)
Luach do Chomhpháirtithe Éireannacha: €200,000

Vet Aqua (Comhpháirtí Éireannach)
Luach don chomhpháirtí Éireannach: €50,000

Achoimre an Tionscadail

Cuireann CERES tuiscint chun cinn ó thaobh chúiseanna agus torthaí de ar an tionchar a bheidh ag athrú aeráide sa todhchaí ar líonta iasc agus sliogiasc is tábhachtaí na hEorpa, ar a ngnáthóga, agus ar na gníomhaíochtaí eacnamaíocha atá ag brath ar na speicis sin. Féachfaidh CERES chuige go mbeidh baint aige le páirtithe leasmhara tionscail agus beartais agus go n-oibreoidh sé i ndlúth comhpháirtíocht leo chun beartas a cheapadh agus chun cásanna éagsúla a thástáil maidir le cúrsaí comhshaoil, sóisialta, teicneolaíochta, dlí agus athrú aeráide comhshaoil. I rith an tionscadail ceithre bliana seo déanfar:

- Réamh-mheastacháin ardaifeacha ábhartha réigiúnacha ghearrthéarmacha, meántéarmacha agus fadtéarmacha a chur ar fáil maidir leis na príomhathróga comhshaoil d'éiceachórais mhuirí agus fionnuisce na hEorpa
- An t-eolas a bheidh ann mar thoradh ar sin ar athruithe i dtáirgiúlacht, bitheolaíocht agus éiceolaíocht na n-ainmhithe fiáine agus saothraithe (lena n-áirítear príomh-idirghníomhaíochtaí indíreacha leis an ngréasán bia) a chomhtháthú, agus na hiarmhairtí sin 'a mhéadú' i gcás líon agus bailiúchán na sliogiasc agus na n-iasc, chomh maith lena n-éiceachórais agus a n-earnálacha eacnamaíocha
- Bainfead leas as modheolaíochtaí nuálacha maidir le measúnú rioscaí a chuireadh rudai atá ag tiomáint athruithe chun cinn, bagairtí ar acmhainní iascaigh agus dobharshaothraithe, saineolas, bacainní ar oiriúnú agus na hiarmhairtí is dócha a bheidh ann mura gcuirtear bearta maolaithe i bhfeidhm
- Freagraí a réamh-mheas agus cuidiú leis na tionscail a tháirgeann bia uisceach iad féin a oiriúnú d'athruithe bhithfhisiceacha ar na rudai atá mar bhunús leo, lena n-áirítear nósanna imeachta oibriúcháin nua a fhorbairt, modhanna luathrabhaidh, bonneagair, rogha suíomh, agus margai
- Uirlisí réamh-mheastacháin gearrthéarmacha, meántéarmacha agus fadtéarmacha a chruthú d'iascaigh an tionscail agus do lucht déanta beartas chun dobharshaothrú agus iascaigh an fháis ghoirm a chur chun cinn níos éifeachtaí i réigiúin éagsúla
- Freagraí an margadh (idir dhearfach agus dhiúltach) a mheas ar athruithe ar infhaighteacht tráchtearraí mar thoradh ar athrú aeráide
- Straitéisí oiriúnaithe uathrialacha inmhharthana laistigh de na tionscail a fhoirmliú mar aon le beartas chun rioscaí a bhraitear a chosc nó dul timpeall orthu d'fhonn deiseanna amach anseo thapú
- Na torthaí agus na huirlisí sin a chur in iúl go héifeachtach dóibh siúd a d'fhéadfadh leas a bhaint astu agus le páirtithe leasmhara ábhartha.

Teideal an Tionscadail: Sea-More-Yield: Réiteach Biteicneolaíochta Goirme chun Scoilteadh Faighneog a Laghdú i mBarraí Bith-Ola

Brandon Products Limited (Comhordaitheoir)
Luach don chomhpháirtí Éireannach: €636,125

Achoimre an Tionscadail

Córas réabhlóideach neamh-trasghéineach is ea Sea-More-Yield chun tréith a chinntiú le spraeáil amháin 1.5L/Ha ar na duilleoga sa chaoi go gcuirfear na tréithe inmhiannaithe ar fáil láithreach i ráib shíol ola Cuireann an teicneolaíocht cheannródaíoch seo ar chumas saothraithe den chéad uair fiseolaíocht na bhfaighneog ráib shíol ola a mhodhnú chun caillteanas síolta agus riosca cailte toraidh a íoslaghdú trí spraeáil a dhéanamh go luath sa séasúr sula bhfásann na faighneoga. Beidh 9 mbilliún duine ar an domhan faoi 2050, agus tá ráib shíol ola ina barr an-tábhachtach mar bhia d'ainmhithe agus do dhaoine agus beidh ról lárnach aici chun géarchéimeanna slándála bia agus/nó fuinnimh a mhaolú sa todhchaí. Níl ráib shíol ola á cur le fada i gcomórtas le barraí eile agus tá roinnt laigi ag baint leis a chuireann srian leis an rath atá air mar bharr nuaimseartha. Nuair a bhíonn faighneoga na ráibe shíol ola lánaibí bíonn an-seans ann go n-osclaíonn siad sa chaoi go gcailltear na síolta, (scoilteadh faighneog). Is iondúil go gcailltear idir 15% agus 25% den toradh, ach measadh gur cailleadh suas le 50% de sna séasúir sin nuair a bhí drochaimsir ann roimh agus i rith an fhómhair. Is i an tréith is mó atá ag teastáil ó fheirmeoirí ná go bhfanadh na faighneoga dúnta agus go n-éireodh leis na hinnill bhainte níos mó den bharr a shábháil agus sa chaoi sin éifeachtacht agus inbhuanaitheacht ráib shíol ola a fheabhsú mar bhia malartach agus mar fhoinsé fuinnimh. Chun aghaidh a thabhairt ar an bhfadhb seo atá ag cur srianta ar an tionscal, cuireann Sea-More-Yield teicneolaíocht uathúil gorm ar fáil chun fiseolaíocht faighneoga na ráibe shíol ola a mhodhnú chun scoilteadh na bhfaighneog ag amanna éagsúla a rialú agus suas le 20% níos mó den fhómhar a shábháil.

Teideal an Tionscadail: Uirlisí chun Inbhuanaitheacht Dobharshaothraithe a Mheas agus a Phleanáil (TAPAS)

Ollscoil Sterling (Comhordaitheoir)

Foras na Mara (Comhpháirtí Éireannach)
Luach don chomhpháirtí Éireannach: €542,474

Achoimre an Tionscadail

Tá dobharshaothrú ar cheann de chúig earráil i Straitéis Fáis Ghorm an AE atá dírithe ar leas a bhaint as an acmhainn gan úsáid atá ann chun bia a tháirgeadh agus poist a chruthú agus díriú ag an am céanna ar inbhuanaitheacht chomhshaoil. Tugann TAPAS aghaidh ar an dúshlán seo trí thacú le Ballstáit creat comhtháite

agus éifeachtach rialála dírithe ar fhás inbhuanaithe a bhunú. Bainfidh TAPAS feidhm as anailís ar riachtanais chun creataí rialála agus ceadúnaithe reatha ar fud an AE a mheas, ag cur san áireamh an réimse timpeallachtaí táirgthe agus sainghnéithe atá ann agus na cuir chuige atá ag teacht chun cinn mar theicneolaíochtaí amach ón gcósta, dobharshaothrú iltrófach comhtháite, agus comhtháthú le hearnálacha eile. Molfaimid cuir chuige solúbtha nua maidir le modhanna comhordaithe oscailte, agus oibriú de réir comhchaighdeán aontaithe. Déanfaidh TAPAS meastóireacht freisin ar uirlisí atá ann cheana féin chun measúnú eacnamaíoch a dhéanamh ar inbhuanaitheacht dobharshaothraithe a bhfuil tionchar aici ar fhás earála. Déanfaidh TAPAS cumas agus leibhéil fíoraith na n-uirlisí pleanála éiceachórais atá ann faoi láthair a mheas go criticiúil agus forbróidh sé bealaí nua chun meastóireacht a dhéanamh ar chumas iompair, tionchar ar an gcomhshaoil agus riosca sa todhchaí. Feabhsóidh TAPAS bealaí reatha agus forbróidh bealaí nua chun measúnú gar-réimse agus fadréimse comhshaoil a dhéanamh sa chaoi go mbeidh teicneolaíochtaí monatóireachta, breathnóireachta, réamhaisnéise agus réamhrabhaidh níos fearr ann. Déanfar na modheolaíochtaí agus comhpháirteanna nuálacha a thíocfaidh chun cinn ó TAPAS a chomhtháthú i mBosca Uirlisí um Dhobharshaothrú Inbhuanaithe agus déanfar comhlánú orthu le córas um thacú le cinnti chun tacú le forbairt agus le cur i bhfeidhm pleanáil spásúlachta cósta agus muirí sa chaoi go mbeidh ceadúnú níos saoire, níos trédhearcaí agus níos éifeachtaí ann. Comhoibreoidh comhpháirtithe TAPAS le príomhrialtóirí agus le príomhdeimhneitheoirí tionscail trí chás-staidéir lena chinntiú go mbeidh cuir chuige agus torthaí an tionscadail inghlacthach agus úsáideach. Beidh gníomhaíochtaí oiliúna, scaipthe agus for-rochtana dírithe go sonrach ar fheabhas a chur ar an iomhá atá ag dobharshaothrú Eorpach agus ar ghlacadh le haschur na rialtóirí, agus ar straitéis inmharthana chomhtháite maidir le forbairt a chur chun cinn.

Teideal an Tionscadail: Galair Débhlaoscacha saothraithe a chosc agus a mhaolú (VIVALDI)

Institut Francais de Recherche pour l'exploitation de la MER)
(Comhordaitheoir)

Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (Comhpháirtí Éireannach)
Luach do na Comhpháirtithe Éireannacha: €116,059

Coláiste na hOllscoile, Corcaigh (Comhpháirtí Éireannach)
Luach do na Comhpháirtithe Éireannacha: €178,125

Foras na Mara (Comhpháirtí Éireannach)
Luach don chomhpháirtí Éireannach: €118,809

Achoimre an Tionscadail

Is i sprioc uileghabhálach VIVALDI cur le hinbhuanaitheacht agus le hiomaíochas an tionscail sliogéisc Eorpaigh trí thuiscint a fheabhsú ar ghalair débhlaoiscach agus trí réitigh nuálacha agus uirlisí nuálacha a fhorbairt chun na príomhphataiginí a bhfuil tionchar acu ar shliogéisc saothraithe a chosc, a rialú agus a mhaolú: Oisrí an Aigéin Chiúin (*Crassostrea gigas*), diúilicíní (*Mytilus edulis* agus *M. galloprovincialis*), oisrí leathana Eorpacha (*Ostrea edulis*), breallaigh (*Venerupis philipinarum*) agus muiríní (*Pecten maximus*). Tugann an tionscadal aghaidh ar na pataiginí is díobhálaí a bhfuil tionchar acu ar cheann amháin nó níos mó de na speicis sliogéisc: an *víreas OsHV-1*, speicis *Vibrio* lena n-áirítear *V. aestuarianus*, *V. splendidus*, *V. harveyi* agus *V. tapetis*, chomh maith leis an bparaisít *Bonamia ostreae*. Tá an tionscadal tiomanta do réitigh phraiticiúla a sholáthar bunaithe ar an eolas is úire. Déanfaidh VIVALDI na meicníochtaí galar a bhaineann le nimhneacht na paitigine agus an phataiginis agus freagairtí imdhíonachta na n-óstach a dioscadh, samhalacha in vivo agus samhalacha in vitro a fhorbairt, agus cuir chuige “-ómacha” a chur i bhfeidhm a chabhróidh le forbairt uirlisí diagnóiseacha agus drugaí i gcoinne na gcineálacha pataigine sin, agus cláir póraithe a chur chun cinn i gcomhar le comhpháirtithe tionscail. Áireofar sa togra cur chuige domhanda um shláinte sliogiasc, aithneofar ann go mbionn débhlaoiscaigh saothraithe nochta go minic do chineálacha éagsúla paitigine ag an am céanna, agus go bhféadfadh ráigeanna galar a bheith ann mar gheall ar thionchar comhcheangailte dhá phataigin nó níos mó. Déanfar iniúchadh sa togra freisin ar na buntáistí agus na rioscaí a bhaineann le húsáid ainmhithe roghnaithe a bhfuil frithsheasamh in aghaidh galair iontu d’fhonn feabhas a chur ar mhuinín agus ar shábháilteacht an tomhaltóra. Beidh VIVALDI ildisciplíneach agus idirdhisciplíneach. D’fhonn leibhéil bhunúsacha agus leibhéil fheidhmeacha araon a chlúdach ó mhóilíní go feirmeacha, beidh baint ag na comhpháirtithe le réimse leathan saineolas comhlántach i bpaiteolaíocht agus sláinte ainmhithe, eipidéimeolaíocht, imdhíoneolaíocht, bitheolaíocht mhóilíneach, géineolaíocht, géanómaíocht agus sábháilteacht bia.

AGUISÍN 3:

FOILSEACHÁIN FHORAS NA MARA

(Údair de chuid Fhoras na Mara iad na húdair sin a bhfuil a n-ainmneacha i gcló trom)

TUARASCÁLACHA SPEISIALTA

Dransfeld, L., Maxwell, H.W., Moriarty, M., Nolan, C., Kelly, E., Pedreschi, D., Slattery, N., & Connolly, P. (2015). *North Western Waters Atlas an 3ú hEagrán*. Gaillimh, Éire: Foras na Mara ISBN 978-1-902895-59-8. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1075>

Oifig Forbartha Muirí na hÉireann. (2015). *The Irish Maritime Transport Economist, Volume 12, 2015*.

Foras na Mara (2015). *Newport Research Facility, Annual Report, No. 59, 2014*. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1132>

Foras na Mara (2015). *The Stock Book 2015: Annual Review of Fish Stocks in 2015 with Management Advice for 2016*. Gaillimh, Éire: Foras na Mara Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1121>

Foras na Mara & Bord Iascaigh Mhara. (2015). *Shellfish Stocks and Fisheries Review 2014: An assessment of selected stocks*. Foras na Mara & Bord Iascaigh Mhara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1063>

McLeod, C., Burrell, S., & Holland, P. (2015). *Review of the Currently Available Field Methods for Detection of Marine Biotoxins in Shellfish Flesh* (Uimh. FS102086) (lc. 87). Tuarascáil na Gníomhaireachta um Chaighdeáin Bhia Arna fháil ó <https://www.food.gov.uk/science/research/foodborneillness/shellfishresearch/fs102086>

FO-CHLÁR TAIGHDE MARA (NDP 2007 - 2013)

Ruane, N., Geoghegan, F., Rodger, H., Murphy, K. & O'Sullivan, C. (2015). *Aquaplan: health management for finfish aquaculture*. (Fochlár Fhoras na Mara 2007-2013; PBA/AF/08/003(01)). Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1133>

SRAITH FAOIN TIMPEALLACHT MHUIRÍ & SLÁINTE

Glynn, D., Kelly, C., Moffat, R., Reid, A., Toomey, M., O'Hea, L., Elliott, M., Hickey, C., Geary, M., Ruane, N., & McGovern, E. (2015). *Chemical Residues in Irish Farmed Finfish, 2012-2014*. (Marine Environment & Health Series No. 40). Foras na Mara. Arna fháil ó <http://oar.marine.ie/handle/10793/1093>

FEASACHÁN FAOI IASCAIGH NA HÉIREANN

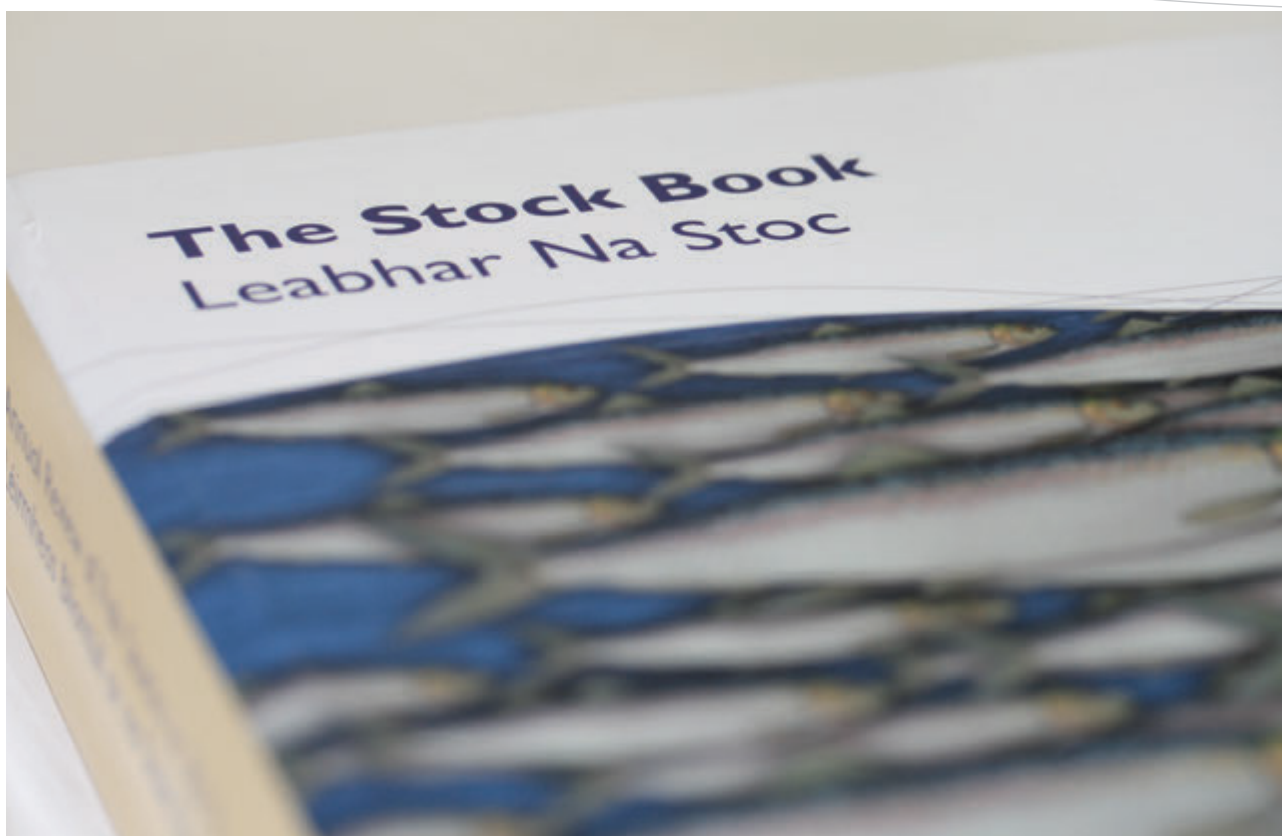
O'Donohoe, P., Kane, F., Kelly, S., McDermott, T., Drumm, A., & Jackson, D. (2015). *National Survey of Sea Lice (*Lepeophtheirus salmonis* Kroyer and *Caligus elongatus* Nordmann) on Fish Farms in Ireland - 2014* (Irish Fisheries Bulletin No.45). Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1078>

TUARASCÁLACHA FAOI SHUIRBHÉANNA

Clements, A., Doyle, J., Lordan, C., Brown, V., Doran, S., McArdle, J., McCausland, I., McCorriston, P. & Schon, J. (2015). *Western Irish Sea Nephrops Grounds (FU15) 2015 UWTV Survey Report and catch options for 2016* (UWTV Survey report). Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1139>

Doyle, J., Lordan, C., Fitzgerald, R., O'Connor, S., Fee, D., Butler, R., Stokes, D., Ní Chonchúir, G., ... Simpson, S. (2015). *Aran, Galway Bay and Slyne Head Nephrops Grounds (FU17) 2015 UWTV Survey Report and catch options for 2016* (UWTV Survey report). Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1095>

Lordan, C., Doyle, J., Fitzgerald, R., O'Connor, S., Blaszkowski, M., Stokes, D., Ní Chonchúir, G., ... Butler, R., ... Meakins, B. (2015). *The Labadie, Jones and Cockburn Banks Nephrops Grounds (FU2021) 2015 UWTV Survey Report and catch options for 2016* (UWTV Survey report). Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1095>

Lordan, C., Doyle, J., Fitzgerald, R., O'Connor, S., Blaszkowski, M., Stokes, D., Ní Chonchúir, G., ...Butler, R., ... Simpson, S. (2015). *FU19 Nephrops Grounds 2015 UWTV Survey and catch options for 2016* (UWTV Survey report). Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1096>

Lordan, C., Doyle, J., Fitzgerald, R., O'Connor, S., Blaszkowski, M., & Butler, R. (2015). *The "Smalls" Nephrops Grounds (FU22) 2015 UWTV Survey Report and catch options for 2016* (UWTV Survey report). Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1138>

Foras na Mara, Institiúid um Staidéir Acmhainní agus Éiceachóras Mara, Institute of Marine Research, PINRO, Faroe Marine Research Institute, Marine Scotland Marine Laboratory, ... an Grúpa Éireannach maidir le Míolta Móra agus Deilfeanna. (2015). *International Blue Whiting Spawning Stock Survey (IBWSS) Spring 2015* (Working Group on International Pelagic Surveys; Working Group on Widely Distributed Stocks). Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1089>

O'Donnell, C., Lynch, D., Lyons, K., & O'Donovan, M. (2015). *Celtic Sea Herring Acoustic Survey Cruise Report 2015, 02-22 October 2015* (FSS Survey Series: 2015/04 Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1143>

O'Donnell, C., & Nolan, C. (2015). *Boarfish Acoustic Survey Cruise Report 10 July – 31 July, 2015* (FSS Survey Series: 2015/03 Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1142>

O'Donnell, C., Nolan, C., Johnson, G., Keogh, N., van der Knaap, I., Borawska, A., & O'Donovan, M. (2015). *Blue Whiting Acoustic Survey Cruise Report, March 22 - April 01, 2015* (FSS Survey Series: 2015/01 Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1141>

LEABHRÁIN FAISNÉISE

Marine Institute (2015). *An Clár Monatóireachta Faireachais Náisiúnta um iarmhairtí in Éisc Feirme*. Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1084>

Foras na Mara, AsMARA, Ollscoil na hÉireann, Gail-limh agus an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, 2015. *Arsenic in Irish marine macroalgae- implications for industry*. Foras na Mara. Arna fháil ó <http://hdl.handle.net/10793/1094>

AGUISÍN 4:

PÁIPÉIR AGUS FOILSEACHÁIN EOLAÍOCHTA

Brown, S. L., **Reid, D.**, & Rogan, E. (2015). Spatial and temporal assessment of potential risk to cetaceans from static fishing gears. *Marine Policy*, 51, 267–280. <http://doi.org/10.1016/j.marpol.2014.09.009>

Burrell, S., Clion, V., Auroy, V., Foley, B., & Turner, A. D. (2015). Heat treatment and the use of additives to improve the stability of paralytic shellfish poisoning toxins in shellfish tissue reference materials for internal quality control and proficiency testing. *Toxicon*, 99, 80–88. <http://doi.org/10.1016/j.toxicon.2015.03.013>

Chevallier, O. P., Graham, S. F., Alonso, E., Duffy, C., **Silke, J.**, Campbell, K., Botana, L.M. & Elliott, C. T. (2015). New insights into the causes of human illness due to consumption of azaspiracid contaminated shellfish. *Scientific Reports*, 5, 9818. <http://doi.org/10.1038/srep09818>

Coughlan, M., Wheeler, A. J., Dorschel, B., **Lordan, C.**, Boer, W., Gaever, P. va., ... Mörz, T. (2015). Record of anthropogenic impact on the Western Irish Sea mud belt. *Anthropocene*, 9, 56–69. <http://doi.org/10.1016/j.anthro.2015.06.001>

Cusack, C., Mouriño, H., Moita, M. T., & **Silke, J.** (2015). Modelling Pseudo-nitzschia events off southwest Ireland. *Journal of Sea Research*, 105, 30–41. <http://doi.org/10.1016/j.seares.2015.06.012>

Davie, S., Minto, C., Officer, R., & **Lordan, C.** (2015). Defining value per unit effort in mixed métier fisheries. *Fisheries Research*, 165(0), 1–10. <http://doi.org/10.1016/j.fishres.2014.12.007>

Davie, S., Minto, C., Officer, R., **Lordan, C.**, & Jackson, E. (2015). Modelling fuel consumption of fishing vessels for predictive use. *ICES Journal of Marine Science*, 72(2), 708–719. <http://doi.org/10.1093/icesjms/fsv084>

De Castro, F., Shephard, S., **Kraak, S. B. M.**, **Reid, D. G.**, & Farnsworth, K. D. (2015). Footprints in the sand: a persistent spatial impression of fishing in a mobile groundfish assemblage. *Marine Biology*. <http://doi.org/10.1007/s00227-015-2665-1>

Dedman, S., Officer, R., Brophy, D., **Clarke, M.**, & **Reid, D. G.** (2015). Modelling abundance hotspots for data-poor Irish Sea rays. *Ecological Modelling*, 312, 77–90. <http://doi.org/10.1016/j.ecolmodel.2015.05.010>

de Eyto, E., **White, J.**, Boylan, P., Clarke, B., Cotter, D., Doherty, D., ... **O'Maoileidigh, N.**, & O'Higgins, K. (2015). The fecundity of wild Irish Atlantic salmon *Salmo salar* L. and its application for stock assessment purposes. *Fisheries Research*, 164, 159–169. <http://doi.org/10.1016/j.fishres.2014.11.017>

Donohoe, O. H., **Henshilwood, K.**, Way, K., Hakimjavadi, R., Stone, D. M., & Walls, D. (2015). Identification and Characterization of Cyprinid Herpesvirus-3 (CyHV-3) Encoded MicroRNAs. *PLOS ONE*, 10(4), e0125434. <http://doi.org/10.1371/journal.pone.0125434>

Dorner, H., **Graham, N.**, Bianchi, G., Bjordal, A., Frederiksen, M., Karp, W. A., ... Gudbrandsen, N. H. (2015). From cooperative data collection to full collaboration and co-management: a synthesis of the 2014 ICES symposium on fishery-dependent information. *ICES Journal of Marine Science*, 72(4), 1133–1139. <http://doi.org/10.1093/icesjms/fsv222>

Downes, J. K., **Henshilwood, K.**, **Collins, E. M.**, Ryan, A., O'Connor, I., Rodger, H.D., MacCarthy, E. & **Ruane, N.** (2015). A longitudinal study of amoebic gill disease on a marine Atlantic salmon farm utilising a real-time PCR assay for the detection of *Neoparamoeba perurans*. *Aquaculture Environment Interactions*, 7(3), 239–251. <http://doi.org/10.3354/aei00150>

Engelhard, G. H., Thurstan, R. H., MacKenzie, B. R., Alley, H. K., Bannister, R. C. A., Cardinale, M., **Clarke, M. W.** ... Lescauwat, A.-K. (2015). ICES meets marine historical ecology: placing the history of fish and fisheries in current policy context. *ICES Journal of Marine Science: Journal Du Conseil*, fsv219. <http://doi.org/10.1093/icesjms/fsv219>

Fennell, S., & Rose, G. (2015). Oceanographic influences on Deep Scattering Layers across the North Atlantic. *Deep Sea Research Part I: Oceanographic Research Papers*, 105, 132–141. <http://doi.org/10.1016/j.dsr.2015.09.002>

Forde, J., **O'Beirn, F. X.**, O'Carroll, J. P., Patterson, A., & Kennedy, R. (2015). Impact of intertidal oyster trestle cultivation on the Ecological Status of benthic habitats. *Marine Pollution Bulletin*. <http://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2015.04.013>

Fung, T., Farnsworth, K. D., **Reid, D. G.**, & Rossberg, A. G. (2015). Impact of biodiversity loss on production in complex marine food webs mitigated by prey-release. *Nature Communications*, 6, 6657. <http://doi.org/10.1038/ncomms7657>

Harju, K., Rapinoja, M.-L., Avondet, M.-A., Arnold, W., Schär, M., **Burrell, S.**, ... Vanninen, P. (2015). Optimization of Sample Preparation for the Identification and Quantification of Saxitoxin in Proficiency Test Mussel Sample using Liquid Chromatography-Tandem Mass Spectrometry. *Toxins*, 7(12), 4868–4880. <http://doi.org/10.3390/toxins7124853>

Harju, K., Rapinoja, M.-L., Avondet, M.-A., Arnold, W., Schär, M., Luginbühl, W., **Burrell, S.**, ... Vanninen, P. (2015). Results of a Saxitoxin Proficiency Test Including Characterization of Reference Material and Stability Studies. *Toxins*, 7(12), 4852–4867. <http://doi.org/10.3390/toxins7124852>

Hernandez-Milian, G., Begoña Santos, M., **Reid, D.**, & Rogan, E. (2015). Insights into the diet of Atlantic white-sided dolphins (*Lagenorhynchus acutus*) in the Northeast Atlantic. *Marine Mammal Science*. <http://doi.org/10.1111/mms.12272>

Hintzen, N. T., Roel, B., Benden, D., **Clarke, M.**, Egan, A., Nash, R. D. M., ... Hatfield, E. M. C. (2015). Managing a complex population structure: exploring the importance of information from fisheries-independent sources. *ICES Journal of Marine Science*, 72(2), 528–542. <http://doi.org/10.1093/icesjms/fsu102>

Houle, J. E., de Castro, F., Cronin, M. A., Farnsworth, K. D., Gosch, M., & **Reid, D. G.** (2016). Effects of seal predation on a modelled marine fish community and consequences for a commercial fishery. *Journal of Applied Ecology*, 53(1), 54–63. <http://doi.org/10.1111/1365-2664.12548>

Hughes, K. M., **Dransfeld, L.**, & Johnson, M. P. (2015). Climate and stock influences on the spread and locations of catches in the northeast Atlantic mackerel fishery. *Fisheries Oceanography*, 24(6), 540–552. <http://doi.org/10.1111/fog.12128>

Jackson, D., Drumm, A., McEvoy, S., Jensen, Ø., Mendiola, D., Gabiña, G., ... Black, K. D. (2015). A pan-European valuation of the extent, causes and cost of escape events from sea cage fish farming. *Aquaculture*, 436, 21–26. <http://doi.org/10.1016/j.aquaculture.2014.10.040>

Jansen, T., Kristensen, K., van der Kooij, J., Post, S., **Campbell, A.**, Utne, K. R., ... Hatfield, E. M. C. (2015). Nursery areas and recruitment variation of Northeast Atlantic mackerel (*Scomber scombrus*). *ICES Journal of Marine Science: Journal Du Conseil*, 72(6), 1779–1789. <http://doi.org/10.1093/icesjms/fsu186>

Jones, L., Ronan, J., **McHugh, B.**, **McGovern, E.**, & Regan, F. (2015). Emerging priority substances in the aquatic environment: a role for passive sampling in supporting WFD monitoring and compliance. *Anal. Methods*, 7(19), 7976–7984. <http://doi.org/10.1039/C5AY01059D>

Kilcoyne, J., McCarron, P., Hess, P., & Miles, C. O. (2015). Effects of Heating on Proportions of Azaspiracids 1–10 in Mussels (*Mytilus edulis*) and Identification of Carboxylated Precursors for Azaspiracids 5, 10, 13, and 15. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 63(51), 10980–10987. <http://doi.org/10.1021/acs.jafc.5b04609>

Kilcoyne, J., Twiner, M. J., McCarron, P., Crain, S., Giggings, S., Foley, B., ... Miles, C. O. (2015). Structure Elucidation, Relative LC-MS Response and In Vitro Toxicity of Azaspiracids 7–10 Isolated from Mussels (*Mytilus edulis*). *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 150424173908002. <http://doi.org/10.1021/acs.jafc.5b01320>

Kraak, S. B. M., Reid, D. G., Bal, G., Barkai, A., Codling, E. A., **Kelly, C. J.**, & Rogan, E. (2015). RTI (“Real-Time Incentives”) outperforms traditional management in a simulated mixed fishery and cases incorporating protection of vulnerable species and areas. *Fisheries Research*, 172, 209–224. <http://doi.org/10.1016/j.fishres.2015.07.014>

Krock, B., Tillmann, U., Potvin, É., Jeong, H., Drebing, W., Kilcoyne, J., ... Köck, M. (2015). Structure Elucidation and In Vitro Toxicity of New Azaspiracids Isolated from the Marine Dinoflagellate *Azadinium poporum*. *Marine Drugs*, 13(11), 6687–6702. <http://doi.org/10.3390/md13116687>

Lauria, V., Power, A. M., **Lordan, C.**, Weetman, A., & Johnson, M. P. (2015). Spatial Transferability of Habitat Suitability Models of *Nephrops norvegicus* among Fished Areas in the Northeast Atlantic: Sufficiently Stable for Marine Resource Conservation? *PLOS ONE*, 10(2), e0117006. <http://doi.org/10.1371/journal.pone.0117006>

Leadbetter, A. M., & Vodden, P. N. (2015). Semantic linking of complex properties, monitoring processes and facilities in web-based representations of the environment. *International Journal of Digital Earth*, 1–25. <http://doi.org/10.1080/17538947.2015.1033483>

McCarron, P., Giddings, S. D., Reeves, K. L., **Hess, P.**, & Quilliam, M. A. (2015). A mussel (*Mytilus edulis*) tissue certified reference material for the marine biotoxins azaspiracids. *Analytical and Bioanalytical Chemistry*, 407(11), 2985–2996. <http://doi.org/10.1007/s00216-014-8250-5>

McCleary, S., & Henshilwood, K. (2015). Novel quantitative TaqMan® MGB real-time PCR for sensitive detection of *Vibrio aestuarianus* in *Crassostrea gigas*. *Diseases of Aquatic Organisms*, 114(3), 239–248. <http://doi.org/10.3354/dao02869>

McGrath, T., **McGovern, E.**, Cave, R. R., & Kivimäe, C. (2016). The Inorganic Carbon Chemistry in Coastal and Shelf Waters Around Ireland. *Estuaries and Coasts*, 39(1), 27–39. <http://doi.org/10.1007/s12237-015-9950-6>

Morrissey, T., McCleary, S., Collins, E., Henshilwood, K., & Cheslett, D. (2015). An investigation of Ostried Herpes Virus microvariants found in oyster producing bays in Ireland. *Aquaculture*. <http://doi.org/10.1016/j.aquaculture.2015.02.026>

Nasfi, H., Travers, M. A., de Lorgeril, J., Habib, C., Sannie, T., Sorieul, L., **Cheslett, D.** ... Vallaeys, T. (2015). A European epidemiological survey of *Vibrio splendidus* clade shows unexplored diversity and massive exchange of virulence factors. *World Journal of Microbiology and Biotechnology*, 31(3), 461–475. <http://doi.org/10.1007/s11274-015-1800-y>

O'Connor, I., **Lordan, C.**, Officer, R., & Sheridan, M. (2015). Investigating the feasibility of using growth increments for age determination of Norway lobster (*Nephrops norvegicus*) and brown crab (*Cancer pagurus*). *Journal of Crustacean Biology*, 35(4), 495–498. <http://doi.org/10.1163/1937240X-00002341>

O'Reilly, C. M., Sharma, S., Gray, D. K., Hampton, S. E., Read, J. S., Rowley, R. J., ... **de Eyto, E.**, ... Zhang, G. (2015). Rapid and highly variable warming of lake surface waters around the globe. *Geophysical Research Letters*, 42(24), 10,773–10,781. <http://doi.org/10.1002/2015GL066235>

O'Sullivan, D., Lordan, C., Doyle, J., Berry, A., & Lyons, K. (2015). Metapopulation connectivity via larval transport of the Norway lobster *Nephrops norvegicus* in waters around Ireland: a modelled approach. *Marine Ecology Progress Series*, 534, 95–106. <http://doi.org/10.3354/meps11397>

Pazhayamadom, D. G., **Kelly, C. J.**, Rogan, E., & Codling, E. A. (2015). Decision Interval Cumulative Sum Harvest Control Rules (DI-CUSUM-HCR) for managing fisheries with limited historical information. *Fisheries Research*, 171, 154–169. <http://doi.org/10.1016/j.fishres.2014.09.009>

Populus, J., Rodrigues, A. M., **McGrath, F.**, Tempera, F., Galparsoro, I., Gonçalves, J., ... Quintino, V. (2015). Preface to "MeshAtlantic: Mapping Atlantic area seabed habitats for better marine management." *Journal of Sea Research*, 100, 1. <http://doi.org/10.1016/j.seares.2015.06.007>

Quintana, X. D., Arim, M., Badosa, A., Blanco, J. M., Boix, D., Brucet, S., ... **de Eyto, E.**, ... Søndergaard, M. (2015). Predation and competition effects on the size diversity of aquatic communities. *Aquatic Sciences*, 77(1), 45–57. <http://doi.org/10.1007/s00027-014-0368-1>

Ravinet, M., Hynes, R., **Poole, R.**, Cross, T. F., **McGinnity, P.**, Harrod, C., & Prodöhl, P. A. (2015). Where the Lake Meets the Sea: Strong Reproductive Isolation Is Associated with Adaptive Divergence between Lake Resident and Anadromous Three-Spined Sticklebacks. *PloS One*, 10(4), e0122825. <http://doi.org/10.1371/journal.pone.0122825>

Ruane, N. M., Bolton-Warberg, M., Rodger, H. D., Colquhoun, D. J., **Henshilwood, K. Geary, M., McCleary, S. J.**, ... Fitzgerald, R. D. (2015). An outbreak of francisellosis in wild-caught Celtic Sea Atlantic cod, *Gadus morhua* L., juveniles reared in captivity. *Journal of Fish Diseases*, 38(1), 97–102. <http://doi.org/10.1111/jfd.12210>

Ruane, N. M., McCleary, S. J., McCarthy, L. J., & Henshilwood, K. (2015). Phylogenetic analysis of infectious pancreatic necrosis virus in Ireland reveals the spread of a virulent genogroup 5 subtype previously associated with imports. *Archives of Virology*, 160(3), 817–824. <http://doi.org/10.1007/s00705-014-2307-9>

Ryder, E., Jennings, E., **de Eyto, E.**, **Dillane, M.**, **Nic Aonghusa, C.**, Pierson, D. C., ... **Poole, R.** (2015). Reply to a comment by Watras et al. (2014) on temperature compensation method for field measurements of CDOM fluorescence: Submitted as a Comment to *Limnology and Oceanography: Methods*. *Limnology and Oceanography: Methods*, 13(10), 527–528. <http://doi.org/10.1002/lom3.10045>

Samdal, I. A., Løyberg, K. E., Briggs, L. R., **Kilcoyne, J.**, Xu, J., Forsyth, C. J., & Miles, C. O. (2015). Development of an ELISA for the Detection of Azaspiracids. *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 63(35), 7855–7861. <http://doi.org/10.1021/acs.jafc.5b02513>

Shephard, S., **Reid, D. G.**, **Gerritsen, H. D.**, & Farnsworth, K. D. (2015). Estimating biomass, fishing mortality, and "total allowable discards" for surveyed non-target fish. *ICES Journal of Marine Science*, 72(2), 458–466. <http://doi.org/10.1093/icesjms/fsu146>

Shephard, S., van Hal, R., de Boois, I., Birchenough, S. N. R., Foden, J., O'Connor, J., ... **Reid, D. G.**, Schaber, M. (2015). Making progress towards integration of existing sampling activities to establish Joint Monitoring Programmes in support of the MSFD. *Marine Policy*, 59, 105–111. <http://doi.org/10.1016/j.marpol.2015.06.004>

Smyrniotopoulos, V., **Rae, M.**, Soldatou, S., Ding, Y., Wolff, C., McCormack, G., ... Tasdemir, D. (2015). Sulfated Steroid–Amino Acid Conjugates from the Irish Marine Sponge *Polymastia boletiformis*. *Marine Drugs*, 13(4), 1632–1646. <http://doi.org/10.3390/md13041632>

Sparber, K., Dalton, C., **de Eyto, E.**, Jennings, E., Lenihan, D., & Cassina, F. (2015). Contrasting pelagic plankton in temperate Irish lakes: the relative contribution of heterotrophic, mixotrophic, and autotrophic components, and the effects of extreme rainfall events. *Inland Waters*, 5(3), 295–310.

Trenkel, V. M., Hintzen, N. T., Farnsworth, K. D., Olesen, C., **Reid, D.**, Rindorf, A., ... Dickey-Collas, M. (2015). Identifying marine pelagic ecosystem management objectives and indicators. *Marine Policy*, 55, 23–32. <http://doi.org/10.1016/j.marpol.2015.01.002>

Vasquez, M., Mata Chacón, D., Tempera, F., **O'Keeffe, E.**, Galparsoro, I., Sanz Alonso, J. L., ... Populus, J. (2015). Broad-scale mapping of seafloor habitats in the north-east Atlantic using existing environmental data. *Journal of Sea Research*, 100, 120–132. <http://doi.org/10.1016/j.seares.2014.09.011>

Vethaak, A. D., Davies, I. M., Thain, J. E., Gubbins, M. J., Martínez-Gómez, C., Robinson, C. D., ... **Giltrap, M.**, ... Hylland, K. (2015). Integrated indicator framework and methodology for monitoring and assessment of hazardous substances and their effects in the marine environment. *Marine Environmental Research*. <http://doi.org/10.1016/j.marenvres.2015.09.010>

Volkenandt, M., **Berrow, S.**, O'Connor, I., Guarini, J.-M., & **O'Donnell, C.** (2015). Prespawning herring distribution in the Irish Celtic Sea between 2005 and 2012. *ICES Journal of Marine Science*, 72(2), 498–507. <http://doi.org/10.1093/icesjms/fsu143>

Wilson, A. M., Kiriakoulakis, K., Raine, R., **Gerritsen, H. D.**, Blackbird, S., Allcock, A. L., & White, M. (2015). Anthropogenic influence on sediment transport in the Whittard Canyon, NE Atlantic. *Marine Pollution Bulletin*, 101(1), 320–329. <http://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2015.10.067>

Wilson, J. G., Minchin, D., **McHugh, B.**, **McGovern, E.**, Tanner, C. J., & **Giltrap, M.** (2015). Declines in TBT contamination in Irish coastal waters 1987–2011, using the dogwhelk (*Nucella lapillus*) as a biological indicator. *Marine Pollution Bulletin*, 100(1), 289–296. <http://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2015.08.038>

Yatabe, T., **Moore, S. J.**, **Geoghegan, F.**, McManus, C., Hill, A. E., & Martínez-López, B. (2015). Characterization of the live salmonid movement network in Ireland: Implications for disease prevention and control. *Preventive Veterinary Medicine*, 122(1–2), 195–204. <http://doi.org/10.1016/j.pre-vetmed.2015.09.005>

CAIBIDLÍ LEABHAIR

Clarke, M., & Ellis, J. R. (2015). Blackfishes (Centrolophidae). In E. Dann, J. R. Ellis, & H. J. L. Heessen (Eds.), *Fish Atlas of the Celtic Sea, North Sea and Baltic Sea: Based on International Research-Vessel Surveys 2015* (lch. 420–422). Wageningen: Wageningen Academic Publishers.

Clarke, M., & Ellis, J. R. (2015). Scabbardfishes (Trichuridae). In E. Dann, J. R. Ellis, & H. J. L. Heessen, *Fish Atlas of the Celtic Sea, North Sea and Baltic Sea: Based on International Research-Vessel Surveys 2015* (lch. 412–413). Wageningen: Wageningen Academic Publishers.

Farrell, E. D., **Clarke, M.**, & **O'Donnell, C.** (2015). Boarfishes (Caproidae). In E. Dann, J. R. Ellis, & H. J. L. Heessen, *Fish Atlas of the Celtic Sea, North Sea and Baltic Sea: Based on International Research-Vessel Surveys 2015* (lch. 420–422). Wageningen: Wageningen Academic Publishers.

Leadbetter, A. (2015). Linked Ocean Data. In T. Narock & P. Fox. (Eds.), *The semantic web in earth and space science: current status and future directions* (lch. 11–31). Berlin: Akad. Verl.-Ges.

FOILSEACHÁIN PHÁIPÉIR NA COMHAIRLE IDIRNÁISIÚNTA UM THAISCEALAÍOCHT NA MARA (ICES)

Eochair do ghiorrúcháin ICES:

CM	- Doiciméad Comhdhála agus Cruinnithe
ACOM	- Coiste Comhairleach
FTC	- Coiste Teicneolaíochta lascaigh
LRC	- Coiste Acmhainní Maireachtála
RMC	- Coiste Bainistíochta Acmhainní
DFC	- Coiste lasc Dédhromach
WKROUND	- Ceardlann Tagarmhairc maidir le hlasc Cruinn
SCICOM	- Coiste Eolaíochta
SSGEF	- Grúpa Stiúrtha um Fheidhm an Éiceachórais
WGNAS	- Grúpa Oibre um Bradán an Atlantaigh Thuaidh
WGECO	- Grúpa Oibre um Thionchair Gníomhaíochtaí lascaireachta ar an Éiceachóras
WGMHM	- Grúpa Oibre um Léarscáiliú Gnáthóige Mara
SSGSUE	- Grúpa Stiúrtha um Úsáid Inbhuanaithe na nÉiceachóras
WGOH	- Grúpa Oibre um Hidreagrafaíocht Aigéin
CRR	- Tuarascáil ar Chomhthaighde

Alfjorden, A., & **Ruane, N.** (2015). Francisellosis of Atlantic cod (*Gadus morhua* L.). ICES Identification Leaflets for Diseases and Parasites of Fish and Shellfish. Bileog Uimh. 64. An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara.

Clarke, M. (2015). *Additional catch options for Celtic Sea herring* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:53) (lch. 14). tri chomhfhreagras. An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara.

ICES. (2014 & 2015). *Final Report to OSPAR of the Joint OSPAR/ICES Ocean Acidification Study Group (SGOA)* (Uimh. ICES CM 2014/ACOM:67) (lch. 141). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Evin McGovern**).

ICES. (2015). *First and Second Interim Reports of the Working Group on Ecosystem Assessment of Western European Shelf Seas (WGEAWESS)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEA:02) (lch. 32). Cadiz, an Spáinn & WebEx, Comhfhreagras: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Dave Reid & Debbi Pedreschi**).

ICES. (2015). *First Interim Report of the Working Group on Improving use of Survey Data for Assessment and Advice (WGSDAA)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:28) (lch. 24). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **David Stokes**).

ICES. (2015). *First Interim Report of the Working Group on Mackerel and Horse Mackerel Egg Surveys (WGMEGS)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:09) (lch. 66). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Brendan O'Hea**).

ICES. (2015). *ICES Compilation of Microtags, Finclip and External Tag Releases 2014 by the Working Group on North Atlantic Salmon* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:09) (lch. 26). Moncton, Ceanada: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Niall Ó Maoiléidigh**).

ICES. (2015). *Interim Report of the ICES - IOC Working Group on Harmful Algal Bloom Dynamics (WGHABD)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGEPD:17) (lch. 77). Liospóin, An Phortaingéil.: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Joe Silke**).

ICES. (2015). *Interim Report of the Working Group on Marine Habitat Mapping (WGMHM)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGEP:12) (lch. 31). Réiciví, an Íoslainn: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Fergal McGrath**).

ICES. (2015). *Interim Report of the Working Group on the Biology and Life History of Crabs (WGCRAB)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGEPD:11) (lch. 43). Brest, an Fhrainc: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Sarah Clarke**).

ICES. (2015). *Interim Report of the Working Group to Demonstrate a Celtic Seas wide approach to the application of fisheries related science to the implementation of the Marine Strategy Framework Directive (WGMSFDemo)* (Uimh. ICES CM 2015SSGIEA:12) (lch. 32). Baile Átha Cliath, Éire: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Eugene Nixon, Leonie Dransfeld, Meadhbh Moriarty, David Reid & Graham Saunders**).

ICES. (2015). *Midterm report of the ICES Science Committee (SCICOM), 8-10 April 2015*. (ICES SCIENCE COMMITTEE Uimh. ICES CM 2015/SCICOM:01) (lch. 44). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Dave Reid & Niall Ó Maoiléidigh**).

ICES. (2015). *Minutes from the Meeting of the ICES Science Committee (SCICOM)* (Uimh. ICES CM 2015/SCICOM:03) (lch. 55). An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **David Reid & Niall Ó Maoiléidigh**).

ICES. (2015). *Report of the Benchmark Workshop on sharing information on the Irish Sea ecosystem, stock assessments and fisheries issues, and scoping needs for assessment and management advice (WKIrish1)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:59.) (lch. 37). Baile Átha Cliath, Éire: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **David Reid, Norman Graham, Debbi Pedreschi & Sarah Davie**).

ICES. (2015). *Report of the Benchmark Workshop on West of Scotland Herring (WKWEST)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:34) (lch. 299). Baile Átha Cliath, Éire: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Maurice Clarke, Afra Egan, Cormac Nolan & Edward Farrell**).

ICES. (2015). *Report of the Data and Information Group (DIG)* (Uimh. ICES CM 2015/SCICOM:02.) (lch. 47). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **David Currie**).

ICES. (2015). *Report of the Fifth Workshop on the Development of Quantitative Assessment Methodologies based on Life-history Traits, Exploitation Characteristics and other Relevant Parameters for Data-limited Stocks (WKLIFE V)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:56) (lch. 157). Liospóin, an Phortaingéil.: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Yves Reecht**).

ICES. (2015). *Report of the ICES/HELCOM Working Group on Integrated Assessments of the Baltic Sea (WGIAB)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEA:08) (lch. 30). Cádiz, an Spáinn: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **David Reid**).

ICES. (2015). *Report of the Inter-Benchmark Protocol of West of Channel Flatfish (IBPWCFflat)* (Uimh. ICES CM 2015ACOM:36) (lch. 157). trí chomhfhreagras: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Hans Gerritsen**).

ICES. (2015). *Report of the International Bottom Trawl Survey Working Group (IBTSWG)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:24) (lch. 278). Bergen, an Iorua: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **David Stokes**).

ICES. (2015). *Report of the Joint EIFAAC/ICES/GFCM Working Group on Eel (WGEEL)*, (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:18) (lch. 130). Antalya, an Tuirc: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Russell Poole**).

ICES. (2015). *Report of the Marine Chemistry Working Group (MCWG)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGEPI:07) (lch. 52). Liospóin, an Phortaingéil: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Evin McGovern**).

ICES. (2015). *Report of the Second Inter-Benchmark Protocol on West of Channel Flatfish (IBPWFlat2)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:55) (lch. 142). Tri chomhfheadras: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Hans Gerritsen**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group for the Bay of Biscay and the Iberian waters Ecoregion (WGBIE)* (Uimh. ICES CM/ACOM:11) (lch. 503). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Hans Gerritsen**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group of International Pelagic Surveys (WGIPS)* (Uimh. ICES CM 2015/SS-GIEOM:05) (lch. 279). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Ciaran O'Donnell & Cormac Nolan**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on aquaculture (WGAQUA)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGEPI:03) (lch. 151). Narragansett, SAM: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Dave Jackson & Francis O'Beirn**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on Commercial Catches (WGCATCH)* (Uimh. ICES CM 2014ACOM:36) (lch. 295). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Hans Gerritsen**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on Elasmobranch Fishes (WGEF)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:19) (lch. 711). Liospóin, an Phortaingéil: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Graham Johnston & Guillaume Bal**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on Mixed Fisheries Advice Methodology (WGMIXFISH-METH)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:22) (lch. 51). DTU-Aqua, Charlottenlund, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Sarah Davie**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on Mixed Fisheries Advice (WGMIXFISHADVICE)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:21) (lch. 171). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Sarah Davie**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on North Atlantic Salmon (WGNAS)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:09) (lch. 332). Moncton, Ceanada: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Niall Ó'Maoiléidigh & Jonathan White**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on Pathology and Diseases of Marine Organisms (WGPDMO)*, (Uimh. ICES CM 2015/SSGEPI:01) (lch. 124). Heilsinci, an Fhionlainn: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Neil Ruane**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on Phytoplankton and Microbial Ecology (WGPME)* (Uimh. ICES CM 2014/ACOM:06) (lch. 16). Gothenburg, an tSualainn: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Rafael Salasolan**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on the Ecosystem Effects of Fishing Activities (WGECO)* (ICES ADVISORY COMMITTEE Uimh. ICES CM 2015ACOM:24) (lch. 122). Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **David Reid, Meadhbh Moriarty & Samuel Shephard**).

ICES. (2015). *Report of the Working Group on Widely Distributed Stocks (WGWIDE)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:15) (lch. 588). Pasaia, an Spáinn: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údair a chuir leis: **Guillaume Bal, Andrew Campbell & Cormac Nolan**).

ICES. (2015). *Report of the Workshop on Egg staging, Fecundity and Atresia in Horse mackerel and Mackerel (WKFATHOM)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:01) (lch. 72). Hamburg, An Ghearmáin and Bergen, an Iorua: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Brendan O'Hea**).

ICES. (2015). *Report of the Workshop on evaluating current national acoustic abundance estimation methods for HERAS surveys (WKEVAL)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:16.) (lch. 48). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Ciaran O'Donnell**).

ICES. (2015). *Report of the Workshop on implementation studies on concurrent length sampling (WKISCON2)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:36) (lch. 84). Sukarrieta, Spain: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Helen McCormick**).

ICES. (2015). *Report of the Workshop on Maturity Staging of Mackerel and Horse Mackerel (WKMSMAC2)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:17) (lch. 93). Liospóin, an Phortaingéil: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Tobias Rapp**).

ICES. (2015). *Report of the Workshop on scrutinisation procedures for pelagic ecosystem surveys (WKSCRUT)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:18) (lch. 103). Hamburg, an Ghearmáin: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Cormac Nolan**).

ICES. (2015). *Report of the Workshop on the ICES Egg and Larval Database (WKELD)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:33) (lch. 12). Ceanncheathrú ICES, Cóbanhávan, An Danmhairg: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Brendan O'Hea**).

ICES. (2015). *Report of the Workshop to consider FMSY ranges for stocks in ICES categories 1 and 2 in Western Waters (WKMSYREF4)* (Uimh. ICES CM 2015/ACOM:58) (lch. 183). Brest, an Fhrainc: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Colm Loran**).

ICES. (2015). *SCICOM Progress Report 2015, An annual report to the ICES Council to describe the development and implementation of the ICES Science Plan*. (Uimh. ICES CM 2015/SCICOM:04) (lch. 45). An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Dave Reid & Ciaran Kelly**).

ICES. (2015). *Second Interim Report of the Working Group on Comparative Analyses between European Atlantic and Mediterranean marine ecosystems to move towards an Ecosystem-based Approach to Fisheries (WGCOMEDA)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEA:09) (lch. 20). Palma de Mallorca, an Spáinn: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Debbi Pedreschi**).

ICES. (2015). *Second Interim Report of the Working Group on Fisheries Acoustics, Science and Technology (WGFAST)* (Uimh. ICES CM 2015/SSGIEOM:21) (lch. 16). Nantes, an Fhrainc: An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara. (Údar a chuir leis: **Ciaran O'Donnell**).

Romakkaniemi, A., **Bal, G., Ó Maoiléidigh, N., & White, J.** (2015). *Best practices for the provision of prior information for Bayesian stock assessment* (ICES Cooperative Research Report Uimh. 328) (lch. 93). An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéalaíocht na Mara.

COMHDHÁLACHA AGUS SEIMINEÁIR

Bal G., Montorio L., Baglinière T.-L., Prévost E., Nevoux M., & Rivot E. (2015). *Broad scale variations in size, weight, condition and migration timing in Atlantic salmon*. Arna chur i láthar ag ceardlann NoWPaS, Gaillimh, Éire.

Bal G., Montorio L., Baglinière T.-L., Prévost E., Nevoux M., & Rivot E. (2015). *Long term changes in salmon migratory characteristics. Influence of individual life history strategy*. Arna chur i láthar ag an 11ú cruinniú maidir le hÉiceolaíocht agus Iompraíocht, Toulouse, An Fhrainc.

Buck, J., & **Leadbetter, A.** (2015). *Born semantic: linking data from sensors to users and balancing hardware limitations with data standards*. Arna chur i láthar ag Comhthionól Ginearálta Aontas Geo-Eolaíochtaí na hEorpa, Vín, An Ostair.

Buck, J., & **Leadbetter, A.** (2015). *Operational data delivery powered by Web and Geospatial standards*. Arna chur i láthar ag an bhFaire Inbhuanaithe ar an Aigéan don chéad deich mbliana eile. Comh-chomhdháil idir GO-SHIP/Argo/IOCCP maidir le toisí fisiceacha agus bith-gheoicimiceacha an cholúin uisce, Gaillimh, Éire.

Casal, G., Furey, T., Dabrowski, T., & Nolan, G. (2015). *33 years of sea surface temperature and chlorophyll time series for the coast of Ireland*. Arna chur i láthar ag Siompóisiam na hÉireann um Fhaire na Cruinne 2015, Gaillimh, Éire.

Casal, G., Furey, T., Dabrowski, T., & Nolan, G. (2015). *Generating a long term series of SST and chlorophyll-A for the coast of Ireland*. Le fáil in ISPRS - International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences (lml. XL-7/W3, lgh. 933-940). <http://doi.org/10.5194/isprsarchives-XL-7-W3-933-2015>

Cosgrove, R., **Graham, N.,** Curtin, R., **Moore, S. J., Kelly, E.,** & Keatinge, M. (2015). *At Sea Simulation of the Operational and Economic Impacts of the Landing Obligation on Irish Demersal Fisheries*. Arna chur i láthar ag an XXII Comhdháil d'EAFE (Cumann Eorpach na nEacnamaíthe Iascach), Salerno, An Iodáil. Faighte ó http://www.nisea.eu/EAFE2015/irf/wpaper/02_cosgrove.pdf

Dabrowski, T., Lyons, K., Berry, A., Nolan, G., & Cure, M. (2015). *An operational hydrodynamic modelling system for Irish waters: description, validation and needs for further development*. Arna chur i láthar ag Faireachán, Samhaltú agus Réamhaisnéisiú Comhshaoil Mhara. An 47ú Collóiciam Idirnáisiúnta in Liege, Liege, An Bheilg.

Dabrowski, T., Lyons, K., Nolan, G., Westbrook, G., & Berry, A. (2015). *Ocean modelling for forensic investigations and search and rescue operations*. Arna chur i láthar ag Faireachán, Samhaltú agus Réamhaisnéisiú Comhshaoil Mhara. An 47ú Collóiciam Idirnáisiúnta in Liege, Liege, An Bheilg.

De Eyto, E., Poole, R., Briand, C., & O'Leary, C. (2015). *Estimating Silver Eel production in Ireland*. Arna chur i láthar ag Craobh na hÉireann um Bainistiú Iascach, Lá Faisnéise Eascann, Aontroim, Tuaisceart Éireann.

Downes, J., Rigby, M., Maynard, D., Taylor, R., MacCarthy, E., O'Connor, I., Rodger, H., **Ruane, N.,** & Cook, M. (2015). *Evaluation of non-destructive molecular diagnostics for the detection of Neoparamoeba perurans*. Arna chur i láthar ag an 17ú Comhdháil Idirnáisiúnta um Aicídí Iasc Eite agus Sliogiasc, Las Palmas de Gran Canaria, An Spáinn.

Glynn, D., Elliott, M., Kelly, C., McGovern, E., Moffat, R., O'Hea, L., Reid A., & Toomey, M., (2015). *The National Surveillance Programme for Residues in Farmed Fish*. Arna chur i láthar ag Bia, Sláinte agus Ról na Saotharlann Tagartha Náisiúnta, Baile Átha Cliath, Éire.

Leadbetter, A., Buck, J., & Stacey, P. (2015). *Practical solutions to implementing “Born Semantic” data systems*. Arna chur i láthar ag Cruinniú an Fhómhair den Aontas Geoifisiceach Meiriceánach, San Francisco, SAM.

Leadbetter, A., & Buck, J. (2015). “Where did my data layer come from?” *The semantics of data release*. Arna chur i láthair ag Comhthionól Ginearálta Aontas Geo-Eolaíochtaí na hEorpa, Vín, An Ostair.

Som de Cerff, W., Thijssse, P., Plieger, M., Pascoe, S., Juckes, M., **Leadbetter, A.,** ... de Vreede, E. (2015). *Developing the architecture for the Climate Information Portal for Copernicus*. Arna chur i láthair ag Comhthionól Ginearálta Aontas Geo-Eolaíochtaí na hEorpa, Vín, An Ostair.

Sacchetti, F. (2015). *Hydrographic and geophysical upgrade of the Irish National Research Vessels, R.V Celtic Voyager and Celtic Explorer*. Arna chur i láthar ag an FEMME, Camas Sentosa, Singeapór.

Yatabe, T., **Moore, S. J., Geoghegan, F.,** McManus, C., Hill, A. J., & Martinez-Lopez, B. (2015). *Risk ranking of Irish salmon farms based on network metrics and biosecurity evaluation*. Arna chur i láthair ag an 17ú Comhdháil Idirnáisiúnta um Aicídí Iasc Eite agus Sliogiasc, Las Palmas de Gran Canaria, An Spáinn.

TRÁCHTAIS

Burrell, S. (2015). *Reference Material Development for Paralytic Shellfish Poisoning Toxins and Associated Analytical Applications*. Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath.

Kilcoyne, J. (2015). *Optimisation of isolation methods for the azaspiracid group of marine biotoxins and the development of accurate and precise methods of analysis* (Tráchtas Ph.D.). Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath. Faighte ó <http://hdl.handle.net/10793/1140>

AGUISÍN 5:

SONRAÍ ÁIRIMH DO CHÓRAS

BHUIRÍOS UMHAILL, 2015

Áireamh Éisc

Is é clár áireamh éisc Bhuiríos Umhaill (bradán, breac, eascainn), lena n-áirítear an t-áireamh gaiste in aghaidh srutha agus le sruth, agus an mhonatóireacht ar stoc óg sna srutháin agus lochanna trí leas a bhaint as an leictir-iascach agus as an tsaighneoireacht cois trá, atá mar an bunús do go leor den mheasúnú ar stoc agus den soláthar comhairle stoic agus gabhál i leith na mbradán agus na n-eascann. Áirítear leis an taighde earcaíocht stoic agus nascáil S-R le flúirsí ógánach, uainiú báiri éisc, anailí ar tháirgeadh éisc, bisiúlacht agus iompraíocht éisc. Táthar ag leagan béime faoi leith anois ar bhreithmheas na marthana agus an fháis mhara, go háirithe i ndáil le hathruithe sa chomhshaol.

Sonraí áirimh in aghaidh srutha do Chóras Bhuiríos Umhaill 2015 (is sealadach iad na sonraí don bhliain 2015)

Speiceas	Léim Bhradáin In aghaidh Srutha 2015	Tarae In aghaidh Srutha 2015	lomláin In aghaidh Srutha 2015	lomláin In aghaidh Srutha 2014	lomláin In aghaidh Srutha 2013	lomláin In aghaidh Srutha 2012
Leathaghabhalach Fiáin	585	52	637	271	710	671
Ríbhradán Fiáin	9	1	10	26	23	18
Leathaghabhalach Feirme	1607	166	1773	1205	1301	2288
Breac Geal Fiáin	13	9	22	16	20	30
Fionnóg Fhiáin	13	23	36	126	50	85
Breac Donn Fiáin	41	33	74	91	101	77

Sonraí áirimh le sruth do Chóras Bhuiríos Umhaill 2015

Speiceas	Léim Bhradáin Le Sruth 2015	Tarae Le Sruth 2015	lomláin le Sruth 2015	lomláin le Sruth 2014	lomláin le Sruth 2013	lomláin le Sruth 2012
Brainlín Bradáin Fhiáin	6057	977	8150	8150	6357	7717
Gealóg Bhric Ghil Fhiáin	397	31	431	427	485	632
Eascann Gheal	857	191	1048	3122	3633	3335

AGUISÍN 6:

CLÁR NA SOITHÍ TAIGHDE 2015

Laethanta Eolaíochta ar Farraige idir 01/01/2015 - 31/12/2015	Laethanta	Suirbhéanna	Laethanta Eolaithe	Laethanta Mac Léinn
Celtic Voyager *Lena n-áirítear RV Prince Madog ar Cairt	210	29	1132	665
Celtic Explorer	302	17	3597	0
IOMLÁN	512	46	4729	665

Úsáid an Bhreosla sa Chabhlabh Taighde 2015

Soitheach	Achar Seolta	Úsáid Breosla	EEOI (Tomhas Éifeachtúlachta Tonnaí Méadracha Breolas/Muirmhíle)
Celtic Explorer	39,777.6 Muirmhíle	1,694,650 Lítear	0.042603 M3/MM
Celtic Voyager	12,966.5 Muirmhíle	221,371 Lítear	0.017073 M3/MM

Gíomhaíocht an RV Celtic Voyager sa bhliain 2015

Cód Suirbhé	Ainm Suirbhé	Laethanta Suirbhé	Líon na nEolaithe	Laethanta Eolaithe	Líon na Mac Léinn	Laethanta Mac Léinn	Laethanta Mac Léin agus Eolaithe
CV15001	Suirbhé Faireacháin Chomhshaoil Gheimhridh (cothaitheigh & beantach)	13	6	78	0	0	78
CV15002	NMCI - Oiliúint agus taithí loinge	1	1	1	40	40	41
CV15003	Modúl Comónta an Earraigh Cuid 1	4	5	20	24	48	68
CV15004	Cúrsa tosaigh sa léarscáiliú ghrinneall na farraige - oiliúint do mhic léinn MSC	2	5	10	10	20	30
CV15005	SMART HMRC Fuinneamh Aigéin 2015	4	6	24	20	40	64
CV15008	Oiliúint Loinge d'Fho-Chéimithe sna Modhanna Taighde Aigéineolaíochta, Mórfhána Beantach agus lascach	8	8	64	80	80	144
CV15010	Suirbhé don Chlár Fuinnimh In-athnuaite Amach ón gCósta	3	2	6	0	0	6
CV15007	SMART Modúl Comónta Earrach 2015	8	5	40	52	85	125
CV15006	SMART Science@Sea 2015	7	4	28	44	88	116
CV15009	Suirbhé ar Dhoingean	10	5	50	0	0	50
CV15029	OBSERVE I	10	6	60	0	0	60
CV15011	Éifeachtaí Leibhéal Ilioch den Trálaeireacht (MULLET)	9	4	36	0	0	36
CV15013	DINO 15	6	3	18	0	0	18
CV15014	Porcupine-Árainn 2015	10	6	60	0	0	60
CV15015	Céim I* UWTB sa Mhuir Cheilteach	14	6	84	0	0	84

Cód Suirbhé	Ainm Suirbhé	Laethanta Suirbhé	Líon na nEolaithe	Laethanta Eolaithe	Líon na Mac Léinn	Laethanta Mac Léinn	Laethanta Mac Léin agus Eolaithe
CV15017	HABSOC15*	6	4	24	0	0	24
CV15018	Langolf TV*	10	6	60	0	0	60
CV15020	Céim 2 UWTV sa Mhuir Cheilteach	16	6	96	0	0	96
CV15021	Raiceanna long i Muir Éireann ón Dara Cogadh Domhanda	7	7	49	0	0	49
CV15032	INFOMAR 2015	9	4	36	0	0	36
CV15033	Suirbhé Geoiteicniúil Westwave ESBI	11	6	66	0	0	66
CV15025	Suirbhé Oiliúna Chuan na Gaillimhe d'iarchéimithe	3	6	18	12	36	54
CV15034	Pleanáil Suirbhé Ildisciplíneach	8	6	48	74	74	122
CV15023	Msc sa Bhitheolaíocht Mhara Coláiste na hOllscoile Corcaigh	2	2	4	16	16	20
CV15028	SMART Modúl Comónta Geimhreadh 2015	6	7	42	30	60	102
CV15026	SMART Modúl Comónta AIT Geimhreadh 2015	4	5	20	9	36	56
CV15027	SMART COC Geolaíocht Taiscéalaíochta 2015	4	5	20	21	42	62
CV15024	Teicneolaíocht Núíosach "Trialacha Ancaire" don Fhuinneamh In-athnuaite	10	6	60	0	0	60
CV15035	OBSERVE III	5	2	10	0	0	10
IOMLÁN		210		1132	432	665	1797

*Rinneadh na suirbhéanna úd ar an RV Prince Madog de bharr saincheisteanna teicniúla bheith ag baint don RV Celtic Voyager.

Giomhaíocht an RV Celtic Explorer sa bhliain 2015

Cód Suirbhé	Ainm Suirbhé	Laethanta Suirbhé	Líon na nEolaithe	Laethanta Eolaithe
CE15001	Suirbhé BSH Uimh. 1	13	13	169
CE15002	EM302 Triail Glacthachta	9	11	99
CE15003	Rannóga aeráide aigéin, ceimice mara agus geolaíochta 2015	9	8	72
CE15004	Suirbhé BSH Uimh. 2	9	8	72
CE15005	Suirbhé Fuaime don Fhaoitin Gorm	21	10	210
CE15006	Leagan Cábla Smart Bay	9	14	126
CE15007	Breisluch Tras-Atlantach 2015	14	17	238
CE15008	CE2015 Suirbhé Fuaime Iascach Thalamh an Éisc	28	14	392
CE15015	Bealach idir St. Johns agus Gaillimh	7	7	49
CE15009	QuERCi - Cainníochtú Rialuithe Comhshaoil um fhás na sceire coiréil fuarúisce	15	13	195
CE15010	Suirbhé Fuaime an Iarthuaiscirt don Scadán	21	9	189
CE15011	Léarscáiliú na domhanfharraige: cur chun feidhme na léarscáileanna arna samhaltú le réamhaisnéis i leith na pleanála spásúla Eorpai	19	14	266
CE15013	Suirbhé BSH Uimh.3	39	9	351
CE15016	Céim 1 de Shuirbhé na hÉireann maidir le hÉisc Ghrinnill	12	14	168
CE15014	Suirbhé Fuaime sa Mhuir Cheilteach don Scadán	21	16	336
CE15012	Naisc Doimhne: Seirbhísí éiceachórais na mbiotóp domhanmhara	21	10	210
CE15017	Céim 2 de Shuirbhé na hÉireann maidir le hÉisc Ghrinnill	35	13	455
IOMLÁN		302	200	3597

Mionsonraí Aistear an RV Celtic Voyager sa bhliain 2015

Cód Suirbhé	Ainm Suirbhé	Príomh-Eolai	Eagras	Dáta Tosaigh	Dáta Deiridh	Laethanta Suirbhé
CV15001	Suirbhé Faireacháin Chomhshaoil Gheimhridh	An Dr Evin McGovern	Foras na Mara	20/01/2015	01/02/2015	13
CV15002	NMCI - Oiliúint agus Taithí Loinge	An tUas Peter Walter	NMCI	09/02/2015	09/02/2015	1
CV15003	SMART Modúl Comónta an Earraigh Cuid 1	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	19/02/2015	22/02/2015	4
CV15004	Cúrsa tosaigh sa Léarscáiliú Ghrinneall na Farraige - oiliúint do mhic léinn MSC	An tUas Darius Bartlett	Coláiste na hOllscoile Corcaigh	24/02/2015	25/02/2015	2
CV15005	SMART HMRC Fuinneamh Aigéin 2015	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	26/02/2015	01/03/2015	4
CV15008	Oiliúint Loinge d'Fho-Chéimithe sna Modhanna Taighde Aigéineolaíochta, Mórfhána Beantach agus Iascach	An Dr Roisin Nash	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	05/03/2015	12/03/2015	8
CV15010	Suirbhé don Chlár Fuinnimh In-athnuaite Amach ón gCósta	An tUas Kevin Sheehan	Foras na Mara	23/03/2015	25/03/2015	3
CV15007	SMART Modúl Comónta Earraigh 2015	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	28/03/2015	04/04/2015	8
CV15006	SMART Science@Sea 2015	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	12/04/2015	18/04/2015	7
CV15009	Suirbhé ar Dhoingean	Iníon Helen McCormick	Foras na Mara	20/04/2015	29/04/2015	10
CV15029	OBSERVE I	An Dr Simon Berrow	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	05/05/2015	14/05/2015	10
CV15011	Éifeachtaí Leibhéal Ilioch den Trálaeireacht (MULLET) - EUROFLEETS2	An Dr Marija Sciberras	Prifysgol Bangor	17/05/2015	25/05/2015	9
CV15013	DINO 15	An Dr Robin Raine	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	02/06/2015	07/06/2015	6
CV15014	Porcupine-Árainn 2015	Iníon Jennifer Doyle	Foras na Mara	10/06/2015	19/06/2015	10

Cód Suirbhé	Ainm Suirbhé	Príomh-Eolái	Eagras	Dáta Tosaigh	Dáta Deiridh	Laethanta Suirbhé
CV15015	Céim I* UWTV 2015 sa Mhuir Cheilteach	Iníon Jennifer Doyle	Foras na Mara	29/06/2015	12/07/2015	14
CV15017	HABSOC15*	An Dr Robin Raine	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	13/07/2015	18/07/2015	6
CV15018	Langolf TV*	An Dr Michele Salaun	Ifremer	20/07/2015	29/07/2015	10
CV15020	Céim 2 UWTV sa Mhuir Cheilteach	An Dr Colm Lordan	Foras na Mara	19/08/2015	03/09/2015	16
CV15021	Raiceanna long i Muir Éireann ón gCéad Chogadh Domhanda	An Dr Ruth Piets	Ollscoil Uladh	05/09/2015	11/09/2015	7
CV15032	INFOMAR 2015	An tUas. Kevin Sheehan	Foras na Mara	13/09/2015	21/09/2015	9
CV15033	Suirbhé Geoiteicniúil Westwave ESBI	An tUas Brian Smith	Neamhsananta	22/09/2015	02/10/2015	11
CV15025	Suirbhé Oiliúna Chuan na Gaillimhe d'iarchéimithe	An Dr Audrey Morley	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	07/10/2015	09/10/2015	3
CV15034	Pleanáil Suirbhé Ildisciplínigh - Cleachtadh Foghlama le Cúnamh ó Phiaráí	An Dr Roisin Nash	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	12/10/2015	19/10/2015	8
CV15023	Msc sa Bhitheolaíocht Mhara Coláiste na hOllscoile Corcaigh	An Dr Rob McAllen	Coláiste na hOllscoile Corcaigh	02/11/2015	03/11/2015	2
CV15028	SMART Modúl Comónta Geimhreadh 2015	An tUas John Boyd	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	04/11/2015	09/11/2015	6
CV15026	SMART Modúl Comónta AIT Geimhreadh 2015	An tUas John Boyd	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	10/11/2015	13/11/2015	4
CV15027	SMART COC Geolaíocht Taiscéalaíochta 2015	An Dr Pauhla McGrane	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	18/11/2015	21/11/2015	4
CV15024	Teicneolaíocht Núíosach "Trialacha Ancaire" don Fhuinneamh In-athnuaite	An tUas Soroosh Jalilvand	Coláiste na hOllscoile Baile Átha Cliath	01/12/2015	10/12/2015	10
CV15035	OBSERVE III	An Dr Simon Berrow	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo	11/12/2015	15/12/2015	5

*Ba ar an RV Prince Madog a rinneadh na suirbhéanna seo de bharr saincheisteanna teicniúla bheith bainteach don RV Celtic Voyager.

Mionsonraí Aistear an RV Celtic Voyager sa bhliain 2015

Cód Suirbhé	Ainm Suirbhé	Priomh-Eolaí	Eagras	Dáta Tosaigh	Dáta Deiridh	Laethanta Suirbhé
CE15001	Suirbhé BSH Uimh. 1	An Dr Stefan Schmolke	BSH	30/01/2015	11/02/2015	13
CE15002	EM302 Triail Glacthachta	An tUas Kevin Sheehan	Foras na Mara	16/02/2015	24/02/2015	9
CE15003	Rannóga aeráide aigéin, ceimice mara agus geolaíochta 2015	Iníon Margot Cronin	Foras na Mara	25/02/2015	05/03/2015	9
CE15004	Suirbhé BSH Uimh. 2	Iníon Sieglinde Weigelt	BSH	10/03/2015	18/03/2015	9
CE15005	Suirbhé Fuaime don Fhaoitin Gorm	An tUas Ciaran O'Donnell	Foras na Mara	22/03/2015	11/04/2015	21
CE15006	Leagan Cábla Smart Bay	An tUas Peter Phibbs	Neamhshannta	12/04/2015	20/04/2015	9
CE15007	Breisluch Tras-Atlantach 2015	An Dr George Rose	Talamh an Éisc - Fisheries and Marine Institute of Memorial University	21/04/2015	04/05/2015	14
CE15008	CE2015 Suirbhé Fuaime Iascach Thalamh an Éisc	An Dr George Rose	Talamh an Éisc - Fisheries and Marine Institute of Memorial University	05/05/2015	01/06/2015	28
CE15015	Bealach idir St. Johns agus Gaillimh	An tUas Thomas Furey	Foras na Mara	02/06/2015	08/06/2015	7
CE15009	QuERCi - Cainníochtú Rialuithe Comhshaoil um fhás na sceire coiréil fuaruisce	An tOllamh Andrew Wheeler	Coláiste na hOllscoile Corcaigh	09/06/2015	23/06/2015	15
CE15010	Suirbhé Fuaime an Iarthuaiscirt don Scadán	An Dr Cormac Nolan	Foras na Mara	24/06/2015	14/07/2015	21
CE15011	Léarscáiliú na domhanfharraige: cur chun feidhme na léarscáileanna arna samhaltú le réamhaisnéis i leith na pleanála spásúla Eorpai (lena n-áirítear úsáid ROV Holland 1)	An Dr Kerry Howell	Ollscoil Plymouth	15/07/2015	02/08/2015	19
CE15013	Suirbhé BSH Uimh. 3	An tUas Holger Klein	BSH	07/08/2015	14/09/2015	39
CE15016	Céim 1 de Shuirbhé na hÉireann maidir le hÉisc Ghrinnill	An tUas. Dave Stokes	Foras na Mara	19/09/2015	30/09/2015	12
CE15014	Suirbhé Fuaime sa Mhuir Cheilteach don Scadán	An tUas Ciaran O'Donnell	Foras na Mara	02/10/2015	22/10/2015	21
CE15012	Naisc Doimhne: Seirbhísí éicea-chórais na mtiotóp domhanmhara (Lenar áiríodh úsáid ROV Holland 1)	An Dr Jens Carlsson	Coláiste na hOllscoile Baile Átha Cliath	23/10/2015	12/11/2015	21
CE15017	Céim 2 de Shuirbhé na hÉireann maidir le hÉisc Ghrinnill	An tUas Dave Stokes	Foras na Mara	13/11/2015	17/12/2015	35

AGUISÍN 7:

GNÍOMHAÍOCHTAÍ EACHTRACHA UM THAIGHDE MARA EOLAÍOCHTA (TMR) IN UISCÍ NA HÉIREANN SA BHLIAIN 2015

Gníomhaíocht Soithí Eachtracha 2015

Laethanta Eolaithe Éireannacha	Laethanta Eolaithe Eachtracha
5394	3718.5

Tír	Ainm an tSoithigh	Líon Laethanta in Uiscí na hÉireann	Líon na nEolaithe	Laethanta Eolaithe
An Bhreatain	Corystes	32.5	7	227.5
An Danmhairg	Ceton	1	2	2
An Bhreatain	MRV Scotia	5	7	35
An Bhreatain	Cefas Endeavour*	2	7	14
An Bhreatain	MRV Scotia	4	3	12
An Bhreatain	Discovery*	12	20	240
An Ísiltír	Tridens*	12	6	72
An Rúis	Fritjof Nansen	7	12	84
An Iorua	G.O. Sars*	6	7	42
An Bhreatain	Benaiah IV	8	2	16
An Bhreatain	Discovery DY029	2	20	40
An Bhreatain	MRV Scotia	1	12	12
An Iorua	G O Sars	1	16	16
An Bhreatain	Discovery DY030*	19	20	380
An Iorua	Røttingøy*	15	5	75
An Bhreatain	Discovery DY031*	1	20	20
Stáit Aontaithe Mheiriceá	Corwith Cramer	0	4	0
An Bhreatain	RRS Discovery	10	20	200
Stáit Aontaithe Mheiriceá	Corwith Cramer	0	4	0
An Bhreatain	Discovery DY033*	22	20	440
An Bhreatain	Discovery DY034*	23	20	460
An Bhreatain	James Cook	31	10	310
An Bhreatain	Scotia	6	12	72
An Spáinn	Vizconde de Eza*	28	15	420
An Bhreatain	Cefas Endeavour*	7	7	49
An Bhreatain	James Clark Ross	0	2	0
An Fhrainc	Thalassa*	18	25	450
An Bhreatain	Scotia	3	10	30
IOMLÁN		276.5	315	3718.5

*Comhartha go raibh Breathnóir Éireannach ar bord (12 san iomlán)

AGUISÍN 8:

PLEAN STRAITÉISEACH FHORAS NA MARA – ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN

Achoimre Feidhmiúcháin

Scríobhadh an plean seo le rannpháirtíocht ghníomhach ón bhfoireann agus ó Bhord Fhoras na Mara chun soiléire a sholáthar faoinár gcreatlach oibriúcháin agus faoin gcur chuige straitéiseach a ghlacfar i leith eochair-chinntiú a gcaithfear dul i ngleic léi sa tréimhse 2013–2016.

Is sa cháipéis a leagtar amach na heochair-bhoinn do na hoibríochtaí agus ról reatha d'Fhoras na Mara tríd an gcéad dá chuid.

Sloinnimid ár gcúig Sprioc ardleibhéil i gCuid 3—Soláthraí Seirbhíse; Gníomhaí Taighde; Catalaíoch agus Maoinitheoir Taighde; Soláthraí Bonneagair; agus oibriú Eagrais Éifeachtúil agus Éifeachtaigh. Tacaíonn na Spriocanna sin lenár bhFís do *Geilleagar Muirí Briomhar ag teacht leis an Éicea-chóras agus le Tacaíocht ó Sheachadadh an Fheabhais inár gcuid Seirbhísí* (Fíor1). Bíonn Eochair-Chuspóirí agus Bearta Tosaíochta in éineacht le gach aon Sprioc lena múnlaítear ár bPleananna Oibriúcháin Limistéir Sheirbhíse mionsonraithe agus ár gCórais Forbartha Bainistíochta Feidhmíochta (PMDS). Tugtar forbheathnú i dTábla 1 de chúig Sprioc an Fhorais agus ar na hEochair-Chuspóirí comhghaolmhara.

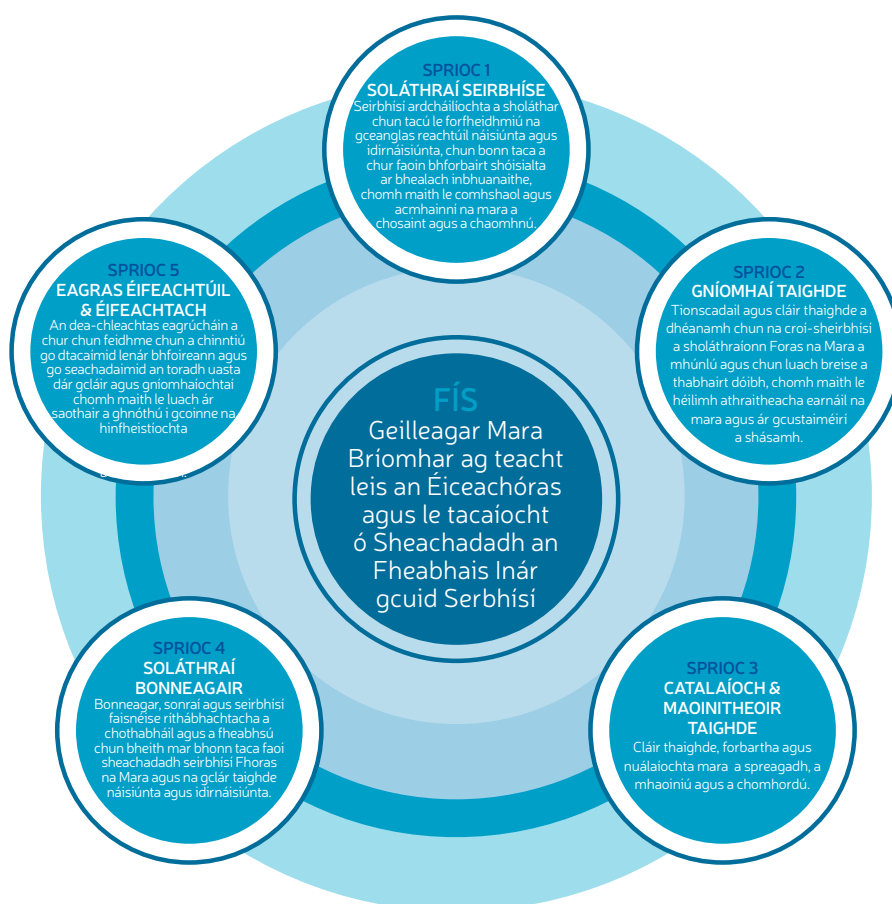

Figure 1

Tábla 1: Spriocanna agus Cuspóirí Comhbhainteacha Fhoras na Mara

Eochair-Chuspóirí	
Sprioc 1: Soláthraí Seirbhíse	Foireann suirbhéanna reachtúla bailithe sonraí comhshaoil, iascach agus uisceshaothraithe agus clár monatóireachta a dhéanamh arna sannadh d'Fhoras na Mara ag an Rialtas, chun a ligean d'Éirinn chun a cuid oibleagáidí dlíthiúla náisiúnta agus idirnáisiúnta a shásamh.
	Seirbhísí sonraí eolaíochta, teicniúla agus eacnamaíocha a sheachadadh chun beartas a mhúnlú agus chun comhairle a sholáthar don Rialtas, a bheidh mar bhonn taca faoin bhforbairt earnálach agus lena dtabharfar cosaint don chomhshaoil mara.
	An feabhas idirnáisiúnta san eolaíochta agus taighde mara a chothabháil chun tuiscint níos fearr a fháil ar shláinte agus feidhmiú na n-éiceachóras mara agus chun comhairle eolaíochta a sholáthar chun éilimh na gcinnnteoirí a shásamh i limistéar mear-athraitheach an rialachais aigéin.
	Leanúint ar aghaidh mar chomhpháirtithe agus ag comhoibriú le hearnáil an Ard-Oideachais agus le gníomhaithe taighde eile nach iad.
	Seirbhísí, sonraí agus foilseacháin ar líne a sholáthar i gcomhréir leis an Straitéis riomh-Rialtais, chun seirbhísí custaiméirí a fheabhsú; lena n-áirítear an rochtain trí gharais soghluaiste agus trí úsáid na meán sóisialta.
Sprioc 2: Gníomhaí Taighde	Ár dteist mar ghníomhaí taighde i limistéir shaindirithe a chothabháil agus a thuilleadh deiseanna a lorg chun bheith rannpháirteach i dtionscadail agus cláir thaighde iomaíocha náisiúnta agus idirnáisiúnta.
	Dul i ngleic le heochair-gheallsealbhoirí chun rannpháirteachas taighde Fhoras na Mara a uasmhéadú agus deiseanna chun luach breise a chur leis na cláir thaighde reatha.
	Forfheidhmiú an chlár/na gclár t(h)aigne mara náisiúnta a fhorbairt agus ról ceannais a ghlacadh ina leith, trí chomhoibriú trasrannach/gníomhaireachta agus Institiúide Ard-Oideachais.
Sprioc 3: Catalaíoch agus Maoinitheoir Taighde	Forbairt breise na gclár náisiúnta san Ard-Teicneolaíocht Mara agus sa Bhiteicneolaíocht Mara.
	An rannpháirteachas Éireannach sna cláir idirnáisiúnta um Thaighde, Teicneolaíocht, Forbairt agus Nuálaíocht mara a uasmhéadú.
	Eochair-shaoráidí agus eochair-shócmhainní Fhoras na Mara a chothabháil agus, de réir mar is féidir, a fheabhsú.
	Deiseanna a chothabháil agus a thaiscéaladh chun eochair-bhonneagair mhara náisiúnta a fheabhsú.
Sprioc 4: Soláthraí Bonneagair	A chinntiú go mbíonn an bonneagar, treoir agus tacaíochtaí sonraí éigeantacha i bhfeidhm chun a ligean do sheachadadh oibriochtai TFC éifeachtúla agus éifeachtacha laethúla; chun tacú le bainistiú dea-chleachtas sonraí Fhoras na Mara; agus chun rochtain ar thacair shonraí mara náisiúnta a chur chun cinn.
	Seirbhísí acmhainne daonna a sheachadadh faoi stiúir réiteach agus an dea-chleachtas, le hairead dhaingean ar éilimh gach ball foirne aonair agus foireann seirbhíse, trí leas a bhaint as córais faisnéise bainistíochta agus as cleachtas oibriúcháin éifeachtacha.
	Cloí leis na leibhéil rialachais chorparáidigh is airde, agus leibhéal fíor-ard seirbhísí arna stiúradh ag custaiméirí lena seachtadur luach ar airgead.
Sprioc 5: Eagras Éifeachtúil agus Éifeachtach	Clú agus cumas Fhoras na Mara chun caighdeán arda analíse agus seirbhísí a chothabháil agus a fheabhsú trí chórais cháiliachta iomchuí agus tríd an eagrú éifeachtúil.
	A chinntiú gurb éifeachtach, cuimsitheach agus ábhartha iad an chumarsáid sheachtrach, agus go gcuidíonn siad chun feachtas a spreagadh i leith acmhainn mara na hÉireann.

Cuirtear síos i gCuid 4 ar ár gcur chuige chun ár spriocanna a ghnóthú, laistigh de chomhthéacs an chomhshaoil oibriúcháin reatha. Is eochairchuid den chur chuige seo í an obair bhuíne. Cuirfimid lenár bpróisis phleanála oscailte agus cuimsitheacha chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán agus deiseanna a fhéadfaidh a teacht aníos i gcaitheamh na gcéad trí bliana eile.

Coinneoidimid orainn ag aithint bealaí inar féidir linn ár mbearta oiriúnaitheacha agus éifeachtúlachta costais a chur i bhfeidhm chun tionchar na gcorruithe buiséid bhreise a íoslaghdú i leith seachtadadh na seirbhísí líne tosaigh. Taiscéalfaimid freisin réitigh nua agus nuálaíochta dár múnla seachtadta seirbhíse, agus déanfaimid iniúchadh ar an scóip do chomhpháirtíochtaí nua leis na hInstitiúidí Ard-Oideachas, le gníomhaireachtaí rialtais eile agus leis an earnáil phríobháideach. Ina theannta sin is amhlaidh a fhéachfaimid chun cur lenár dteist iontach um thuilleamh mar ghníomhaí taighde, trí chlár arna gcistiú go seachttrach.

Tá an Foras tar éis roinnt uirlisí a aithint ar féidir linn leas a bhaint astu chun aghaidh a thabhairt ar na bearnaí atáthar tar éis a aithint. Is nuálaíoch iad seo, agus taispeántar leo solúbthacht, freagrúlacht agus díograis don tseirbhís phoiblí a dteastaíonn ó chomhlacht poiblí nua-aimseartha éifeachtúil. Is bealach rí-chostéifeachtach amháin é chun seirbhísí nua a sheachadadh é trí shaothru an mhaoinithe AE agus comhpháirtíochtaí idirnáisiúnta. Tá an Foras tar éis teist fhiarláidir a chardadh chun comhpháirtíochtaí rathúla a chruthú le gníomhaireachtaí agus institiúidí Eorpacha eile, agus feartar fáilte roimh phróctacal arna aontú go luath sa bhliain 2013 i leith earcú foirne faoi chlár chistithe poiblí, príobháideacha agus AE eile; agus is uirlis rithabhachtach é chun cur ar chumas an Fhorais chun a chuid cuspóirí a ghnóthú.

Dá mbainfimis uasteorainn i leith scóip na mbeart sin chun tionchar a thuilleadh ciorruithe do sheirbhísí line tosaigh a mhaolú, beimid ag pleanáil chun glacadh le bearta oiriúnaitheacha do ghnóthú ailiniú idir buiséad/cumas agus seachadadh seirbhíse. Bhainfeadh comhrá le heochairchliant chun beartú tosaíochta de réir éilimh sheirbhíse leis an gcur chuige sin, chun an toradh is cothroime is inghnóthaithe a aithint, agus cur ar ár gcumas dá réir chun cosaint a thabhairt dár seirbhísí tosaíochta line tosaigh an oiread agus is indéanta.

Ar deireadh, is sa Phlean seo a leagtar amach an chaoi ina n-aithneoimid agus a n-ullmhóimid pleananna chun tairbhe a bhaint as deiseanna nua. Tá comharthaí sóirt shoiléire ann i leith méadú san éileamh ar sheirbhísí Foras na Mara, i bhfianaise na ndeiseanna forbartha eacnamaíche a aithníodh in *Feidhm a Bhaint as Saibhreas Ár nAigéin - Plean Comhtháite Mara d'Éirinn* agus cheangaltais bhainistithe agus monatóireachta acmhainne an Rialtais/an AE. Ina theannta sin, is spreagúil iad na hionchais do mhéadú sa tosaíocht agus sa tacaíocht don taighde agus nuálaíocht mara ag leibhéal an AE.

Is é an cur chuige straitéiseach seo, lena chothromaíocht idir bearta frithghníomhacha agus onnghníomhacha, in éineacht leis an bhfís, luachanna agus tiomantas fhoireann Foras na Mara, a chuideoidh chun Foras na Mara a stiúradh trí na dúshlán agus na deiseanna thar an tréimhse idir na blianta 2013-2016.

AGUISÍN 9:

RÁITEAS NA GAILLIMHE AR CHOMHAR AN AIGÉIN ATLANTAIGH – SEOLADH COMHGHUAILLÍOCHTA IDIR AN TAONTAS EORPACH – CEANADA – STÁIT AONTAITHE MHEIRICEÁ

Ráiteas na Gaillimhe ar Chomhar an Aigéin Atlantaigh

Seoladh Comhghuaillíochta Taighde idir an tAontas

Eorpach – Ceanada – Stáit Aontaithe Mheiriceá

Sínteoirí an Ráitis seo ag bualadh le chéile ag an imeacht ardleibhéil
An tAtlantach – Acmhainn Chomhroinnte, a reáchtáladh an 23 agus 24 Bealtaine
ag Foras na Mara, Gaillimh, Éire

Agus aitheantas á thabhairt do thábhacht an Aigéin Atlantaigh dár saoránaigh, rathúnas, don tsláinte agus folláine dhaonna, don oiriúnú don aeráid agus d'athrú comhshaoil eile, agus don tslándáil.

Agus aird á diriú ar ár dtuilleamaíocht ar an eolaíocht agus ar an eolas is fearr dá bhfuil ar fáil chun cinntí a théann i bhfeidhm ar an Aigéan Atlantach a mhúnlú,

Agus tuiscint á nochtadh ar dhúshláin chomhchosúla os comhair ár dtiortha chun Aigéan Atlantach sláiniúil agus intuigthe a chothú,

Agus aitheantas á thabhairt don idirnasc rithábhachtach idir an tAigéan Atlantach agus an chuid sin de réigiún an Artaigh atá cóngarach don Atlantach,

Agus luach ár gcomhoibrithe leanúnaigh um an aigéin-eolaíocht agus faireachán san Aigéan Atlantach á mheas, agus

Luach á thabhairt do ról bunriachtanach na comhpháirtíochta idirnáisiúnta chun ár gcuspóirí comhroinnte a ghnóthú agus d'ionchas an comhoibrithe níos mó chun ár n-eolas ar an Aigéan Atlantach a bhrú ar aghaidh,

Is mian linn ár bhfis chomhroinnte don Aigéin Atlantach ar sláintiúil, seasmhach, sábháilte, táirgiúil, intuigthe agus luacmhar é ionas go gcothófar folláine, rathúnas, agus slándáil na nglúnta reatha agus amach anseo.

Tá an comhoibriú seo ceaptha chun ár n-eolas ar an Aigéan Atlantach agus ar a chórais dinimiciúla a mhéadú - lena n-áirítear idirnáisc leis an gcuid sin de réigiún an Artaigh atá cóngarach don Atlantach - trinár n-iarrachtaí faireacháin aigéin a ailíniú chun sláinte agus maoireacht aigéin a fheabhsú agus chun bainistiú inbhuanaithe a acmhainní a chur chun cinn. Is bunriachtanas é an faireachán do thuiscint an aigéin agus do réamhaisnéisiú a thodhchaí. Féadtar áireamh leis na gníomhaíochtaí iarrachtaí chun comhroinnt sonraí, idiroibritheacht agus comhordú na mbonneagar faireacháin agus léarscáiliú ghrinneall na farraige agus na ngnáthóg beantach a chomhordú níos fearr.

Féadfaidh tairbhí frithpháirteacha teacht mar thoradh ar an gcomhoibriú sin lena n-áireofar measúnachtaí agus réamhaisnéisí éicea-chórais níos fearr agus tuiscint níos doimhne ar leochaileachtaí agus priacal, lena n-áirítear iad siúd a bhaineann le córas na haeráide domhanda agus tionchair an athraithe aeráide. Féadfaidh sé cuidiú freisin chun uirlisí nua a ghiniúint chun seasmhacht a mhéadú, bithéagsúlacht shaibhir a chaomhnú, priacal a bhainistiú agus tosaíochtaí sóisialta, comhshaoil agus eacnamaíocha a chinntiú.

Is mian linn leis sin chun tuiscint ár saoránach ar luach an Atlantaigh a chothú trí litearthacht san aigéan a chur chun cinn. Is mian linn an chaoi a dtugtar aghaidh le torthaí na haigéin-eolaíochta agus an fhaireacháin ar shaincheisteanna práinneacha os comhair ár saoránach, an chomhshaoil agus an domhain; agus chun tuiscint phoiblí a chothú i leith luach an Aigéin Atlantaigh.

Is mian linn an clár sin a chur ar aghaidh ach

- an comhoibriú déthaobhach reatha um eolaíocht agus teicneolaíocht a bhreithniú agus a úsáid (m.sh. Comhghrúpa Comhairleach Eolaíochta agus Teicneolaíochta idir S.A.M. agus an tAontas Eorpach, agus Comhchoiste Comhordaithe Eolaíochta agus Teicneolaíochta Cheanada - an Aontais Eorpaigh) i dteannta le creatlacha comhoibrithe iltaobhacha lena n-áirítear iad siúd a bhaineann le faireachán an aigéin, agus tionscnaimh litearthachta aigéin;
- tosaíochtaí a mholadh don chomhoibriú amach anseo, agus de réir mar is féidir,
- pleanáil agus clárúchán na ngníomhaíochtaí ábhartha sna limistéir úd a chomhordú, lena n-áirítear cothú na soghluaisteachta i measc taighdeoirí.

D'fhéadfai comhpháirtithe naisiúnta agus ionadaithe an Choimisiúin Eorpaigh, an earnáil phríobháideach, agus an pobal eolaíochta a áireamh leis an gcomhoibriú sin chun ár gcuid iarrachtaí a chur chun cinn ach luach na gcomhpháirtíochtaí poiblí-príobháideacha a shaothrú.

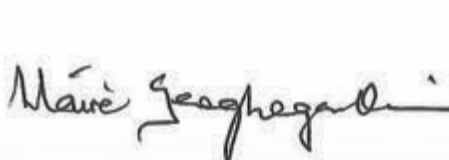

Táthar ag dúil freisin go dtreiseofar leis an tionscnamh soe na hiarrachtaí idirnáisiúnta reatha chun ár gcur amach ar an aigéan a chur ar aghaidh, lena n-áireofar an Mheasúnacht Dhomhanda um na hAigéin.

Arna shíniú i nGaillimh an 24 Bealtaine 2013 i dtrí bhunchóip sa Bhéarla.

Ar son an Aontais Eorpaigh

Ar son Rialtais Cheanada

Ar son Rialtais Stát Aontaithe Mheiriceá

Máire GEOGHEGAN
QUINN
An Coimisinéir um Thaighde

Edward FAST
An tAire Trádála
agus an tAire do Bhealach
na hÁise-An Aigéin Chiúin

An Dr. Kerri-Ann JONES
Leas-Rúnaí Stáit
um na hAigéin agus Gnóthaí
Comhshaoil agus Eolaíochta
Idirnáisiúnta

Maria DAMANAKI
An Coimisinéir do Ghnóthaí
Muirí agus Iascaigh

Gluais Giorrúchán

AIT	Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Luain	BSLI	An Bord Soláthair Leictreachais Idirnáisiúnta
ASL	Ard-Seirbhís Léarscáilithe	FTD	An Feabhas trí Dhaoine
AORA-CSA	Comhghuaillíocht Taighde don Aigéan	AE	An tAontas Eorpach
Atlantach	Gníomh Comhordaithe agus Tacaíochta	AE FP7	Tionscadal na Mara don tSochaí
AsMARA	An Arsanaic sna macralgaí muirí agus impleachtaí do leasanna tráchtála	EuroGOOS	Córas Breathnóireachta Aigéin
B.A.	Baitsiléir Ealaíon	EurOcean	Dhomhanda na hEorpa
BIM	Bord lascaigh Mhara		An Lárionad Eorpach don Fhaisnéis faoin Eolaíocht agus Teicneolaíocht Mara
BMW	Réigiún na Teorann, Lár na Tíre agus an Iarthair	ÚSBÉ	Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann
B.Sc.	Baitsiléir na hEolaíochta	CLG	An Cumann Lúthchleas Gael
BSH	Bundesamt für Seeschifffahrt und Hydrographie (Gníomhaireacht Cónaidhme Mhuirí agus Hidreagrafach na Gearmáine)	OTI	Olltáirgeacht Intire
		GLEON	An Gréasán Domhanda don Bhreathnóireacht Éiceolaíochta ar Lochanna
CAFS	Acadamh um Eolaíocht lascaigh na Sine	GMIT	Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Mhaigh Eo
CeADAR	Lárionad don Anailísíocht Sonraí Fheidhmeach	SGÉ	Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann
CEO	Príomhoifigeach Feidhmiúcháin	HABS	An tSeirbhís um Bláis
CFP	An Comhbheartas lascaigh		Algacha Diobhálacha
CIT	Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí	HABSOC	Teagmhais Blás Algach
CMEMS	Seirbhís Monatóireachta Comhshaoil Mhara Copernicus		Diobhálach 2015
COFASP	Gréasán um Chomhar sna hlascaigh, Uisceshaothrú agus Próiseáil an Bhia Mhara	ÚAO	An tÚdarás Ard-Oideachais
		IAO	Institiúid Ard-Oideachais
COOPEUS	Comhar idir SAM agus an tAE i Réimse na mBonneagar Taighde Comhshaoil	AM	Ardmhinicíocht
		LTHM	An Lárionad Taighde Hiodrálaice agus Muirí
RTBM	An Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara	HOOW	Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéan
DAMARA	Plean Bainistíochta lascach don Mhuir Cheilteach	HR	Acmhainní Daonna
RCFAN	An Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha	IBIROOS	Córas Breathnóireachta Aigéin
CBS	Creat Bailiúcháin Sonraí		Réigiúnach na hÉireann, na Bioscáine, na hIbéire
DCU	Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath	ICES	An Chomhairle Idirnáisiúnta um Thaiscéaláíocht na Mara
RCPRÁ	An Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil	TFC	Teicneolaíocht na Faisnéise agus na Cumarsáide
DFO	An Roinn lascach agus Aigéan	ÚFT	An tÚdarás Forbartha Tionscail
DGMARE	Ard-Stiúrthóireacht um Ghnóthai Muirí agus lascaigh	IDO	Aigéan Digiteach na hÉireann
DINO15	Blás Algach Diobhálach Dinifise 2015	IFI	lascaigh Intire na hÉireann
DISCARDLESS	Ag saothrú chun níos lú iasc a aischur	IFPEA	Cumann Próiseálaithe agus Easpórtálaithe Éisc na hÉireann
DTX-2	Dinifistocsain -2	IFREMER	Institut français de recherche pour l'exploration de la mer
E. Coli	Escherichia coli		(Foras Taighde na Fraince do Thaiscéaladh na Mara)
TOÉF	Táscaire Oibriúcháin um Éifeachtúlacht Fuinnimh	ILV	Soitheach Choimisinéirí Soilse na hÉireann
EMFF	An Ciste Eorpach Muirí agus lascaigh	OFMÉ	Oifig Forbartha Muirí na hÉireann
EMSO	Faireachlann Eorpach Ildisciplíneach ar Ghrinneall na Farraige	IMERC	Braisle Acmhainní Muirí agus Fuinnimh na hÉireann
GCC	An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil		Eacnamaí Iompair Mhuirí na hÉireann
ERIC	Cuibhreannais Bhonneagair Thaighde Eorpacha Eora-Argo	IMTE	

INFOMAR	Léarscáiliú Comhtháite d'Fhorbairt Inbhuanaithe Acmhainní Mara na hÉireann	RIAN	Foilseacháin taighde Éireannacha le Rochtain Oscailte arna mbainistiú ag Leabharlannaithe Éireannacha
INIS Hydro	Suirbhé Hidreagrafach na hÉireann, Thuaisceart Éireann agus na hAlban	INRBT	Institiúid Náisiúnta Rioga na mBád Tarrthála
INTERREG SF & F ISEAS	Clár Comhoibre Idir-Réigiúnach an AE Seirbhísí Faisnéise agus Forbairt Scéim Chúnamh Oideachasúil Mhairnéalaigh na hÉireann	ROV	Feithicil Chian-Oibrithe
TF	Teicneolaíocht na Faisnéise	TTFN	Taighde, Tecineolaíocht, Forbairt agus Nuálaíocht
JNCC	An Comhchoiste um Chaomhnú an Dúlra	RTÉ	Radio Telifís Éireann
CTC	Comh-Thionscnamh Clárúcháin	RV	Soitheach Taighde
KPMG	Klynveld Peat Marwick agus Goerdeler	LCS	Limistéir Chaomhantais Speisialta
MaREI	Fuinneamh In-athnuaite Muirí na hÉireann	SBM	Bainistiú Cuain Singil
GCM	Grúpa Comhordaithe Muirí	SC2	Dúshlán Sochaíoch 2 (Slándáil an Bhia, An Talmhaíocht agus An Fhoraoiseacht Inbhuanaithe, Taighde Mara, Muirí agus Uisce Intire, agus An Bith-Gheilleagar)
CMSB	Comhshaol Mara agus Sábháilteacht an Bhia	UFIE	Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann
MESH	Gnáthóga Ghrinneall Mara na hEorpa a Léarscáiliú	SEMRO	Aonad Taighde Mara Socheacnamaíoch
FM	Foras na Mara	FEÉ	Fondúireacht Eolaíochta na hÉireann
M.Sc.	Máistir Eolaíochta	ÚCIM	An tÚdarás um Chosaint lascaigh Mhara
CTSM	An Chreat-Treoir um Straitéis Mhara	SMART	Comhghuaillíocht Mara Straitéiseach um Thaighde agus Oiliúint
MULLET	Éifeachtaí Leibhéal Ilioch den Trálaeireacht	FBMi	Fiontair Bheaga agus Meánmhéide
NASCO	Eagraíocht um Chaomhnú Bradán san Atlantach Thuaidh	LfCSI	Limistéir faoi Chosaint Speisialta
PTN	Pointe Teagmhála Náisiúnta	STECF (CETEI)	An Coiste Eolaíochta, Teicniúil agus Eacnamaíoch i leith lascach
PFN	An Plean Forbartha Náisiúnta	STO	Oifigeach Eolaíochta & Teicniúil
ATT	An tAtlantach Thoir Thuaidh	SSCS	Buanchoisti Eolaíochta um Bradán
NEAFC	An Coimisiún um lascach an Atlantaigh Thoir Thuaidh	SSCE	Buanchoisti Eolaíochta um Eascainn
NMCI	Coláiste Náisiúnta Muirí na hÉireann, Corcaigh	TAPAS	Uirlisi do Mheasúnú agus Pleanáil na hInbhuanaitheachta Uisceshaothraithe
NOAA	Riarachán Náisiúnta Aigéanach agus Atmaisféarach	COC	Coláiste na hOllscoile Corcaigh
NoV	An Noraivíreas	COBÁC	Coláiste na hOllscoile Baile Átha Cliath
NPWS	An tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra	UK	An Ríocht Aontaithe
OÉG	Ollscoil na hÉireann, Gaillimh	UL	Ollscoil Luimnigh
OÉMN	Ollscoil na hÉireann, Má Nuad	UNESCO (EOECNA) (IOC) (CAIR)	Eagraíocht Oideachais, Eolaíochta agus Chultúir na Náisiún Aontaithe (Coimisiún Aigéneolaíochta Idir-Rialtasach)
ESCE	an Eagraíocht um Shlándáil agus Comhar san Eoraip	SAM	Na Stáit Aontaithe
OSIS	Seirbhísí Eolaíochta agus Faisnéise Aigéin	SAM	Stáit Aontaithe Mheiriceá
OSPAR	Coinbhinsiún Osló agus Pháras (1992)	UU	Ollscoil Uladh
Ph.D.	Dochtúir Fealsúnachta	UWTV	Teilifís Fo-Uisce
CFBF	Córais Forbartha Bainistiú Feidhmíochta	CTU	An Chreat-Treoir Uisce
PRTL	An Clár um Thaighde sna hInstitiúidí Tríú Leibhéal	WGOH	Grúpa Oibre um Aigéaneolaíocht Oibriúcháin
PwC	PricewaterhouseCoopers	WGOOF	Grúpa Oibre um Tháirgí Aigéaneolaíochta Oibriúcháin d'lascaigh agus don Chomhshaol
QuERCi	Cainníochtú Rialuithe Comhshaoil um Fhás na Sceire Coiréil Fuaruisce	VIVALDI	Cosc agus maolú aicídí débhlascach feirme
T & F	Taighde agus Forbairt		

Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch An 31 Nollaig 2015

Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	70
An Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird	71
An Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais	72
Ráiteas an Chuntais Ioncaim agus Chaiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta	73
An Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	74
An Ráiteas ar an Staid Airgeadais	75
An Ráiteas ar Shreabhadh Airgid	76
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	77

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Foras na Mara

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais Fhoras na Mara don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2015 faoin Acht um Fhoras na Mara, 1991. Áirítear sna ráitis airgeadais, a ullmhaíodh faoi na beartaí chuntasaíochta a leagtar amach iontu, an ráiteas ar chaiteachas agus ioncam agus cúlchistí ioncaim coimeádta, an ráiteas ar ioncam cuimsitheach, an ráiteas ar an staid airgeadais, an ráiteas ar shreabhadh airgid agus nótaí gaolmhara. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais san fhoirm a forordaíodh faoi alt 12 den Acht um Fhoras na Mara, agus i gcomhréir le cleachtas cuntasaíochta lena bhfuil glacadh ginearálta in Éirinn.

Freagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as ullmhú na ráiteas airgeadais, lena chinntiú go dtugtar léiriú fíor agus cóir iontu agus le rialtacht idirbheartaíochtaí a chinntiú.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Táimse freagrach as iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais agus tuairisciú a dhéanamh orthu de réir an dlí infheidhme.

Tugaimse faoi m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do na breithniúcháin speisialta lena mbaineann comhlachtaí Stáit i ndáil lena mbainistiú agus lena n-oibriú.

Tugaimse faoi m'iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (an RA agus Éire) mar aon le Caighdeáin Eitice an Bhoird Chleachtas Iniúcháireachta d'Iniúcháirí a chomhlíonadh.

Scóip Iniúchadh na Ráiteas Airgeadais

Is éard a bhaineann le hiniúchadh, fianaise a fháil faoi shuimeanna agus nochtadh sna ráitis airgeadais, ar leor iad lena chinntiú go réasúnta nach ann d'aon mhiráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, bíodh calaois nó earráid is cúis leis. Áirítear leis seo measúnú ar an méid a leanas:

- cibé acu an cuí nach cuí do na beartaí chuntasaíochta do chúinsí Fhoras na Mara, agus cibé acu ar cuireadh nó nár cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad agus cibé acu ar nochtadh nó nár nochtadh iad go cuí
- réasúntacht na mórmheastachán cuntasaíochta a rinneadh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, agus
- cur i láthair foriomlán na ráiteas airgeadais.
- Ina theannta sin, tugaim faoi fhianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais i gcúrsa an iniúchta.

Sa mhullach air sin, déanaim tuarascáil bhliantúil Fhoras na Mara a léamh le haon mhiréireachtaí ábhartha leis na ráitis airgeadais ar a ndearnadh iniúchadh a shainaithint. Déanaim breithniú ar na himpleachtaí do mo thuarascáil má thugaim faoi deara aon mhiráiteas nó aon neamh-chomhsheasmhach ábhartha.

Tuairim faoi na Ráitis Airgeadais

I mo thuairim:

- tugtar seasamh fíor agus cóir ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais Fhoras na Mara amhail an 31 Nollaig 2015 agus ar a chuid ioncaim agus caiteachais le haghaidh na bliana 2015; agus
- ullmhaíodh iad i gceart i gcomhréir leis an gcleachtas cuntasaíochta lena bhfuil glacadh ginearálta in Éirinn.

I mo thuairim, ba leor taifid chuntasaíochta Fhoras na Mara lena cheadú na ráitis airgeadais a iniúchadh go gan stró agus i gceart. Tá na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na taifid chuntais.

Ábhair ar a dTuairiscim trí Eisceach

Déanaim tuairisciú trí eisceacht sna cásanna a leanas:

- Mura bhfuair mé an uile fhaisnéis agus mhíniúchán a theastaigh uaim chun m'iniúchadh a dhéanamh, nó
- Thug mé aon chás ábhartha faoi deara i m'iniúchadh nár caitheadh airgead chun a gcríoch beartaithe nó sa chás nach raibh na hidirbheartaíochtaí i gcomhréir leis na húdaráis a bhí á rialú, nó
- Níl an fhaisnéis a thugtar i dtuarascáil bhliantúil na Fhoras na Mara comhsheasmhach leis na ráitis airgeadais ghaolmhara nó leis an eolas a fuair mé le linn dom tabhairt faoin iniúchadh, nó
- Ní léiríonn an ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais comhlíonadh Fhoras na Mara an Chóid Iompair le haghaidh Rialachas Comhlachtaí Stáit, nó
- tugaim faoi deara gurb ann d'ábhair eile lena mbaineann an bealach a tugadh faoi ghnó poiblí.

Níl aon rud le tuairisciú agam i ndáil leis na hábhair sin a dhéantar a thuairisciú trí eisceacht.

Séamus McCarthy

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
An 30 Meitheamh 2016

Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2015

Ceanglaíonn alt 12 den tAcht um Fhoras na Mara, 1991, ar an bhForas chun ráitis airgeadais a ullmhú i cibé foirm a cheadóidh an tAire Talmhaíochta, Bia agus Mara, i gcomhairle leis an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Agus na ráitis siúd airgeadais á réiteach, ceanglaítear an méid a leanas ar Bhord an Fhorais:

- Beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ina dhiaidh sin;
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- A lua cibé acu ar leanadh nó nár leanadh caighdeáin infheidhme chuntasaíochta, faoi réir aon imeachtaí ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais;
- Na ráitis airgeadais a réiteach ar bhonn gnóthas leantach, mura cuí a mheas go leanfaidh an Foras i mbun feidhme.

Tá an Foras freagrach as leabhair chuí chuntais a choimeád ina nochtar le cruinneas réasúnta, ag tráth ar bith, staid airgeadais an Fhorais agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais riachtanais reachtúla.

Anuas air sin, tá an Foras freagrach as a sócmhainní a chosaint agus as bearta réasúnta a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Tá an Bord freagrach as cothabháil agus as iomláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais a chuirtear san áireamh ar láithreán gréasáin an Fhorais. D'fhéadfadh an reachtaíocht in Éirinn a rialaíonn réiteach agus scaipeadh ráitis airgeadais bheith éagsúil ón reachtaíocht i ndlínsí eile.

Rialú agus Rialachas Inmheánach

Lean an Foras ag cloí leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit a nuashonraíodh. Leagtar amach staid an Chomhalta Boird amach maidir le Rialú agus Rialachas Inmheánach sa Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais ar leathanach 4 agus i mír an Choiste Iniúchóireachta a chuimsítear laistigh de mhír Riarachán Ginearálta na Tuarascála Bliantúla.

Taifid Chuntasaíochta

Is iad na bearta a ghlac na Comhaltaí Boird chun comhlíonadh dhualgas na Fhorais a bhaint amach chun taifid leordhóthanacha chuntasaíochta a choimeád,

córais agus nósanna imeachta cuí a úsáid agus daoine inniúla a fhostú. Coimeádtar na taifid chuntasaíochta ag ceanncheathrú an Fhorais ag Rinn Mhíl, Órán Mór, Contae na Gaillimhe.

Beartais Chuntasaíochta

Leagtar amach na príomhbheartais chuntasaíochta, anuas ar bhonn réitigh na ráiteas airgeadais, sa mhír Beartais Shuntasacha Chuntasaíochta, Meastacháin agus Breithiúnais Chriticiúla Chuntasaíochta de na ráitis airgeadais seo. Is é an tréimhse thuairiscithe dar críoch an 31 Nollaig 2015 an chéad tréimhse inar ullmhaigh an Foras a ráitis airgeadais i gcomhlíonadh FRS 102 "An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais atá infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann".

Sláinte agus Sábháilteacht

I gcomhréir leis an Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair (1989), comhlíonann Foras na Mara gach caighdeán ábhartha. Cuimsítear níos mó sonraí faoi Shláinte agus Sábháilteacht faoin mír Seirbhísí Corparáideacha sa Tuarascáil Bhliantúil.

Gnóthas Leantach

D'ullmhaigh na Comhaltaí Boird ráitis airgeadais an Fhorais ar bhonn gnóthas leantach i ndiaidh gur mheas na Comhaltaí Boird gur cuí amhlaidh a dhéanamh. Áirítear é seo faoi Breithiúnais agus Meastacháin Chuntasaíochta Criticiúla ar leathanach 10.

Imeachtaí i ndiaidh Dháta an Chláir Chomhardaithe Nil an Bord feasach ar aon imeachtaí a tharla i ndiaidh an 31 Nollaig 2015 a imríonn tionchar ar na ráitis airgeadais seo.

An Dr John Killeen
Cathaoirleach

An tOllamh Patricia Barker
Comhalta Boird

Dáta: An 27 Meitheamh 2016

Dáta: An 27 Meitheamh 2016

An Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais

Thar cheann an Fhorais na Mara, is mian liom ár bhfreagracht a aithint a chinntiú go gcoimeádtar agus go n-oibrítear córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Aithníonn an Bord nach féidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnta, seachas iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta, go gcuirtear iad i dtaifead i gceart, agus go gcuirtear cosc ar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad i dtréimhse thráthúil.

Ghlac an Bord bearta lena chinntiú go bhfuil timpeallacht chuí rialaithe i bhfeidhm, tríd an méid a leanas a dhéanamh:

Freagrachtaí bainistíochta, údarás agus cuntasacht a shainmhíniú go soiléir;

- Próisís agus nósanna imeachta foirmiúla a bhunú chun monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí na heagraíochta agus sócmhainní na heagraíochta a chosaint;
- Cultúr cuntasachta a fhorbairt ar fud gach leibhéil den Fhoras; agus
- Teagmháil a dhéanamh leis an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste chun dearbhú a sholáthar maidir le héifeachtacht agus le héifeachtúlacht na gcóras Rialaithe Inmheánaigh.

Tugadh faoi athbhreithniú ar bhainistíocht riosca in 2015, lenar áiríodh an méid a leanas:

- Measúnú ar oiriúnacht agus ar éifeachtacht an bheartais agus na nósanna imeachta reatha chun rioscaí gnó a shainaithint agus a mheasúnú;
- Cineál, méid agus impleachtaí airgeadais na rioscaí a shainaithint atá roimh an bhForas, lena n-áirítear an méid agus na catagóirí a mheasann sé is inghlactha;
- Measúnú a dhéanamh ar an dóchúlacht go dtarlódh na rioscaí a sainaithníodh agus tionchar na rioscaí siúd;
- Measúnú a dhéanamh ar chumas an Fhorais chun na rioscaí a tharlaíonn a bhainistiú agus a mhaolú;
- Measúnú a dhéanamh ar chostais rialaithe áirithe a oibriú i gcomhréir leis an tairbhe a bhainfidh siad amach;
- Gealltanas go dtéann an creat rioscaí i ngleic le ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2009).

Tá an córas rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar chreat tuairisciú rialta bainistíochta, nósanna imeachta riaracháin, lena n-áirítear leithdheighilt dualgas, córas atá in ainm is calaois a chosc agus a bhrath agus córas tarmलगin agus freagrachta. Áirítear leis, go háirithe:

- Córas cuimsitheach buiséadta ag a bhfuil buiséad bliantúil a ndéanann an Bord comhaontú agus athbhreithniú air;

- Athbhreithnithe rialta ag an mBord ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais a thugann feidhmíocht airgeadais le fios i leith na dtuartha;
- Spriocanna a leagan síos chun feidhmíocht airgeadais agus feidhmíocht eile a thomhas;
- 3-4 iniúchadh inmheánacha a dhéanamh gach bliain; agus
- Caiteachas os cionn €0.050m a fhaomhadh ag cruinnithe an Bhoird.

Bhunaigh Foras na Mara feidhm iniúcháireachta inmheánaí a oibríonn i gcomhréir leis an gCreatchód Dea-Chleachtais atá leagtha amach sa Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit. Tá obair fheidhm na hiniúcháireachta inmheánaí bunaithe ar an eolas a fhaightear trí anailís a dhéanamh ar na rioscaí dá nochtar an Foras, agus tá pleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánaí bunaithe ar an anailís seo. D'fhormhuinigh an Coiste Iniúchta an anailís ar riosca agus an plan iniúchta inmheánaigh don bhliain 2015 agus d'fhaomh Bord iad. Tá na tuarascálacha ar ghníomhaíocht iniúcháireachta inmheánaí sa bhliain 2015 faighte ag an gCoiste Iniúchta, agus cuireadh iad seo faoi bhráid an Bhoird. Áirítear leis na tuarascálacha seo measúnú an Iniúcháir Inmheánaigh ar leordhóthanacht agus éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Cuireann obair an iniúcháir inmheánaigh, an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, an Choiste Iniúcháireachta a dhéanann maoirsiú ar obair an iniúcháir inmheánaigh agus na mbainisteoirí feidhmiúcháin laistigh d'Fhoras na Mara atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe airgeadais, eolas ar fáil do mhonatóireacht agus athbhreithniú an Bhoird ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Rinne an Bord athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais don bhliain 2015.

Thar ceann an Bhoird:

An Dr John Killeen
Cathaoirleach

Dáta: An 27 Meitheamh 2016

Ráiteas an Chuntais Ioncaim agus Chaiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2015

AN CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS

		Athráiteas	
		2015	2014
	Nóta	€'000	€'000
Ioncam			
Deontais an Oireachtais	2	25,995	26,105
Deontais Eile Stáit	3	5,932	5,882
Ioncam an AE agus Eile	4	5,104	4,331
Glanchistiú larchurtha le haghaidh Sochair Scoir	17	3,078	2,816
		40,109	39,134
Caiteachas			
Tuarastail agus ÁSPC	5	10,721	10,244
Costais Sochar Scoir	17	2,998	2,896
Costais Oibriochta Árthaigh	6	7,265	7,469
Costais Taistil	7	1,068	879
Deontais agus Soláthraithe Seirbhíse Seachtraí	8	8,114	7,867
Costais Saoráidí	9	1,892	1,699
TF, Guthán agus Cumarsáid		932	843
Costais Saotharlainne agus Allamuigh		811	810
Costais Riaracháin Eile	10	2,486	1,821
Dimheas	14	4,702	3,918
Caiteachas Iomlán		40,989	38,446
Aistriú (chuig)/ón gCuntas Caipitil	13	993	(517)
Barrachas don bhliain		113	171
An tIarmhéid a tugadh Anonn amhail an 1 Eanáir		1,902	1,731
An tIarmhéid a tugadh anonn ag an 31 Nollaig		2,015	1,902

Cruthaíonn an Ráiteas ar Shreabhadh Airgeadais agus Nótaí 1 go dtí 24 cuid de na ráitis airgeadais seo.

John Killeen

An Dr John Killeen
Cathaoirleach
Dáta: An 27 Meitheamh 2016

Patricia Barker

An tOllamh Patricia Barker
Comhalta Boird
Dáta: An 27 Meitheamh 2016

An Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2015

		2015	Athráiteas 2014
	Nóta	€'000	€'000
Barrachas don Bhliain i ndiaidh Leithreasú		113	171
Gnóthachain/(Caillteanais) ó Thaithí ar Dhliteanais na Scéime Sochair Scoir	17	1,694	816
Athruithe ar thoimhdí faoi luach reatha scéime	17	(8,466)	0
Coigeartú ar Chistiú larchurtha Sochar Scoir		6,772	(816)
Ioncam Cuimsitheach Iomlán don bhliain		113	171

Cruthaíonn an Ráiteas ar Shreabhadh Airgeadais agus Nótaí 1 go dtí 24 cuid de na ráitis airgeadais seo.

An Dr John Killeen
Cathaoirleach

Dáta: An 27 Meitheamh 2016

An tOllamh Patricia Barker
Comhalta Boird

Dáta: An 27 Meitheamh 2016

An Ráiteas ar an Staid Airgeadais

amhail an 31 Nollaig 2015

		2015	2015	2014	2014
	Nóta	€'000	€'000	€'000	€'000
Maoín, Gléasra agus Trealamh	14		20,712		21,705
Sócmhainní Reatha					
Infháltais	15	4,451		5,200	
Airgead agus coibhéisi airgid		581		1,334	
		5,032		6,534	
Dlíteanais Reatha					
Suimeanna Iníoctha	16	3,017		4,632	
Glansócmhainní Reatha			2,015		1,902
Sócmhainní Iomlána Lúide Dlíteanais roimh Shochair Scoir			22,727		23,607
Cistiú larchurtha Sochair Scoir	17	40,050		30,200	
Dlíteanas Sochair Scoir	17	(40,050)		(30,200)	
Glansócmhainní Iomlána			22,727		23,607
A léiríonn:					
An Cuntas Caipitil	13	20,712		21,705	
An Cuntas Ioncaim agus Caiteachais		2,015		1,902	
			22,727		23,607

Cruthaíonn an Ráiteas ar Shreabhadh Airgeadais agus Nótaí 1 go dtí 24 cuid de na ráitis airgeadais seo.

An Dr John Killeen
Cathaoirleach

Dáta: An 27 Meitheamh 2016

An tOllamh Patricia Barker
Comhalta Boird

Dáta: An 27 Meitheamh 2016

An Ráiteas ar Shreabhadh Airgid

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2015

	Athráiteas	
	2015 €'000	2014 €'000
Glansreabhaidh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		
Barrachas don bhliain airgeadais	113	171
Coigeartuithe le haghaidh:		
Dimheas Maoin, Gléasra agus Trealamh Inláimhsithe	4,702	3,988
Aistriú chuig an gCuntas Caipitiúil	(993)	517
Laghdú/(Méadú) ar Infháiltais	749	(1,234)
Laghdú/(Méadú) ar Nithe Iníochta	(1,615)	1,939
Glansreabhaidh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	2,956	5,381
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		
Íocaíochtaí le haghaidh Maoin, Gléasra agus Trealamh inláimhsithe	(3,709)	(4,505)
Glansreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta	(3,709)	(4,505)
Glanmhéadú/(glanlaghdú) ar airgead agus coibhéisí airgid	(753)	876
Airgead agus coibhéisí airgid ag tús na bliana airgeadais	1,334	458
Airgead agus coibhéisí airgid ag deireadh na bliana airgeadais	581	1,334

Nótaí leis an Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2015

1. Beartais Chuntasaíochta

Leagtar amach thíos bonn na custasaíochta agus na beartais shuntasacha chuntasaíochta a rinne Foras na Mara a oiriúnú. Cuireadh iad go léir i bhfeidhm go comhsheasmhach i gcaitheamh na bliana agus don bhliain roimhe sin. Rinne an Foras anailís ar a chaiteachas bunaithe ar chineál an chostais seachas i dtaobh bhonn an chláir. Rinneadh athanailís ar fhigiúirí inchomparáide 2014 ar an mbonn céanna.

Faisnéis Ghinearálta

Bunaíodh Foras na Mara an 30 Deireadh Fómhair, 1992 i gcomhréir le forálacha an Achta um Fhoras na Mara, 1991. Tá ceanncheathrú an Fhorais lonnaithe i Rinn Mhil, Órán Mór, Contae na Gaillimhe H91 R673.

Is iad príomhchuspóirí Fhoras na Mara, faoi mar a leagtar amach iad in alt 4 den Acht “chun taighde agus forbairt mhuirí a ghabháil de láimh, a chur chun cinn agus a chuidiú agus na seirbhísí sin a bhaineann le taighde agus forbairt mhuirí a chur ar fáil ar bhealach, i dtuairim an Fhorais, a chuirfidh forbairt gheilleagrach chun cinn agus a chruthóidh fostaíocht agus a chosnóidh an timpeallacht mhuirí.”

Aonán Sochair Phoiblí (ASP) is ea Foras na Mara.

Ráiteas Comhlíonta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais Fhoras na Mara don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2015 i gcomhréir le FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais atá infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn a d’eisigh an Chomhairle um Thuairisciú Airgeadais (an CTA), arna bhfógairt ag Cuntasóirí Cairte na hÉireann. Is iad seo an chéad sraith ráitis airgeadais de chuid Fhoras na Mara a ullmhaíodh i gcomhréir le FRS 102. Is é dáta an aistrithe chuig FRS 102 an 1 Eanáir 2014. Rinneadh athráiteas i dtaobh ráitis airgeadais na bliana seo caite chun coigeartuithe ábhartha a dhéanamh tar éis gur glacadh le FRS 102 sa bhliain reatha. Is féidir toradh an ghlactha seo a thabhairt faoi deara i Nóta 22.

Airgeadra

Cuireadh na ráitis airgeadais i láthair in Euro (€), arb é airgeadra feidhmeach an Fhorais. I gcásanna inar slánaíodh méideanna i leith an mhíle Euro is gaire, tugann an tsiombail €’000 seo le fios.

Bonn an Réitigh

Ullmhaítear na ráitis airgeadais faoin modh fabhráithe cuntasaíochta agus faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil san fhoirm a fhaomhann an tAire Talmhaíochta,

Bia agus Mara, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i gcomhréir le hAlt 22(1) den Acht um Fhoras na Mara, 1991.

Cuireadh na beartais chuntasaíochta a leanas i bhfeidhm go comhsheasmhach nuair a bhítear ag déileáil le hearraí a meastar gurb ábhar ábhartha iad maidir le ráitis airgeadais Fhoras na Mara.

Ioncam

Aithnítear ioncam a eascraíonn ó Dheontas an Oireachtais ar bhonn fáltais airgid, seachas i gcás ioncaim ón Oireachtas maidir le caiteachas an Chiste Eorpaigh Mhuirí agus lascaigh (an EMFF). Aithnítear seo ar bhonn fabhráithe mar an t-ioncam ón Oireachtas mar gheall go gcistítear an caiteachas díreach gaolmhar i gcaitheamh na bliana i ndiaidh go ndéantar an caiteachas.

Aithnítear ioncam a fhaightear maidir le tionscadail an AE agus tionscadail taighde conartha eile ar bhonn fabhráithe ina n-aithnítear an t-ioncam sa tréimhse chuntasaíochta ina ngearrtar an caiteachas gaolmhar. Caitear le hioncam a fhaightear roimh ré mar ioncam iarchurtha agus cuirtear san áireamh é laistigh de Shuimeanna Iníochta sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais. Caitear le caiteachas a thabhaítear sa chás nach bhfuarthas an t-ioncam gaolmhar mar ioncam fabhráithe agus léirítear é mar Infháiltas sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

Maoín, Gléasra agus Trealamh agus Dímhéas

Luaítear Maoín, Gléasra agus Trealamh ar a gcostas lúide dímhéas carnach, seachas i gcás talún, a thugtar anonn ar a costas. Léirítear dímhéas ar bhonn líne dhíreach ar rátaí a mheastar a laghdaíonn na sócmhainní anuas chuig a luach inréadaithe faoi dheireadh a saolréanna ionchasacha. Is iad seo a leanas na rátaí atá in úsáid:

Foirgnimh	2%
Daingneáin agus Feistis	25%
Riomhairí	33%
Árthach Taighde	4%
Trealamh Árthach Taighde	20 - 25%
Mótarfheithiclí	20%

Déantar athbhreithniú ar luachanna tugtha anonn na sócmhainní inláimhsithe i dtaobh lagú nuair a thugann imeachtaí nó athruithe ar chúinsí le fios go bhféadfadh nach mbeadh an luach tugtha anonn inghnóthaithe. Má tá fianaise oibiachtúil ann i leith lagú ar luach na sócmhainne, aithnítear caillteanas lagaithe sa Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus sna Cúlchistí loncaim Coimeádta sa bhliain.

Sócmhainní ar Léas

Aithnítear caiteachas cíosa faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus sna Cúlchistí Ioncaim Coimeádta i gcaitheamh shaolré an léasa. Aithnítear caiteachas ar bhonn líne dhíreach i gcaitheamh thréimhse an léasa, seachas sa chás gurb ann do mhéaduithe cíosa atá nasctha le ráta ionchasach an bhoilscithe, agus aithnítear na méaduithe seo nuair a tabhaíodh iad, sa chás sin. Aithnítear aon dreasachtaí léasa a fhaightear i gcaitheamh shaolré an léasa.

An Cuntas Caipitil

Aithníonn an Foras cistiú a fuarthas ar mhaithe le cuspóirí caipitil faoin tSamhail Fabhráithe a shonraítear in FRS102. Aithnítear an méid a fhaightear san ioncam ar bhonn córasach i gcaitheamh shaolré ionchasach úsáideach na sócmhainne.

Airgeadraí Coigríche

Is é an Euro (€) airgeadra feidhmeach agus airgeadra a chuireann an Foras i láthair.

Aistrítear idirbhearta atá ainmnithe in airgeadra eachtrach chuig an airgeadra feidhmeach agus na rátaí spotmhalartaithe á n-úsáid ag dáta na n-idirbheart. Ag deireadh gach bliain airgeadais, aistrítear earraí airgeadaíochta iasachta chuig Euro agus an ráta dúnta á úsáid. Déantar earraí neamhairgeadaíochta a thomhas ar an gcostas stairiúil agus an ráta malartaithe á úsáid ag an dáta an idirbhirt agus tomhaistear earraí neamhairgeadaíochta ar luach cóir agus an ráta malartaithe á úsáid nuair a cinneadh luach cóir.

An Clár Taighde Mhuiri

Iontrálann Foras na Mara i ngealltanais maidir le conarthaí a bhronntar le haghaidh tionscadail an Chláir Thaighde Mhuiri. Gearrtar caiteachas sna ráitis airgeadais ar bhonn na n-íocaíochtaí tosaigh a rinneadh ar shíniú chonradh an tionscadail, féadtar íocaíocht eatramhach a dhéanamh faoi réir feidhmíocht shásúil agus gearrtar íocaíochtaí breise tar éis éilimh a fháil agus ar dheimhniú na n-éileamh siúd maidir le hobair a críochnaíodh. Cistíonn vóta caipitil Fhoras na Mara costais a thabhaíonn an Foras agus tionscadail an Chláir Thaighde Mhuiri á riar agus gearrtar iad ar na ráitis airgeadais faoi mar a thabhaítear iad.

Sochair Fostaithe

Sochair ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha, ar nós pá saoire, mar chostas sa bhliain, agus áirítear sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana le figiúirí na n-infháltas sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Bhunaigh Foras na Mara a scéim pinsin sochair shainithe féin, atá maoinithe go bliantúil ar bhonn ‘íoc mar a thuillir’ ó airgead arna sholáthar ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara agus ó ranniocaíochtaí a asbhaintear ó

thuarastail na foirne agus na gcomhaltaí. Ina theannta sin, oibríonn Foras na Mara an Scéim Pinsin Shingil Seirbhíse Poiblí (“an Scéim Shingil”), ar scéim í le sochar sainithe do sheirbhísigh inphinsin poiblí a ceapadh an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin. Íoctar ranniocaíochtaí chomhalta na Scéime Singil leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (an RCPA).

Léiríonn costais phinsin sochair phinsin a thuill fostaithe, agus taispeántar iad glan ar ranniocaíochtaí pinsin foirne, a aisíoctar leis an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara. Aithnítear suim atá cothrom leis an táille phinsin mar ioncam sa mhéid is go bhfuil sé in-aisghabhála, agus seach-churtha ag deontais a fuarthas sa bhliain d’fhonn íocaíochtaí pinsin a scaoileadh.

Léirítear gnóthachain nó cailteanais achtúireacha a eascraíonn as dliteanais scéime sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach, agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid in-aisghabhála ón Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

Léirítear sna ráitis airgeadais, ar luach cóir, na sócmhainní agus na dliteanais a eascraíonn ó oibleagáidí pinsin Fhoras na Mara agus aon chistiú gaolmhar, agus aithnítear na costais a bhíonn ar shochair phinsin a sholáthar sna tréimhsí cuntasaióchta ina dtuilleann na fostaithe iad. Déantar dliteanais na scéime sochar scoir a thomhas ar bhonn achtúireach agus leas á bhaint as modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa.

Infháltais

Aithnítear infháltais ar luach cóir, lúide foráil le haghaidh fiachais amhrasta. Soláthar ar leith is ea an soláthar d’fhiachais amhrasta, agus deimhnítear é nuair atá fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh Foras na Mara in ann na suimeanna go léir a bhailiú atá ag dul dó. Aithnítear gach gluaiseacht sa soláthar le haghaidh fiachais amhrasta sa Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coimeádta.

Teagmhais

Ní aithnítear dliteanais theagmhasacha, a eascraíonn mar thoradh ar imeachtaí roimhe seo, (i) nuair nach dóchúil go mbeidh eis-sreabhadh acmhainní nó nach dóchúil gur féidir an tsuim a thomhas go hiontaofa ag dáta an tuairiscithe nó (ii) nuair a dheimhneoidh tarlú nó neamhtharlú imeachtaí éiginnte amach anseo nach bhfuil smacht iomlán ag an bhForas orthu, láithreacht na ndliteanas teagmhasach. Nochtar dliteanais theagmhasacha sna ráitis airgeadais mura bhfuil an dóchúlacht i leith eis-sreabhadh acmhainní iargúlta.

Ní aithnítear sócmhainní teagmhasacha. Nochtar sócmhainní teagmhasacha sna ráitis airgeadais nuair is dóchúil go mbeidh insreabhadh tairbhí geilleagracha i gceist.

Páirtithe Gaolmhara

Nochtadh idirbhearta gaolmhara páirtí sna nótaí leis na ráitis airgeadais i gcomhréir le FRS102. Féach nóta 19 chun teacht ar nochtadh na n-idirbheart gaolmhar páirtí i rith 2015.

Meastacháin agus Breithiúnais

Chuntasaíochta Chriticiúla

Ceanglaíonn ullmhú na ráiteas airgeadais ar an mbainistíocht chun breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh a imríonn tionchar ar na suimeanna a thuairiscítear le haghaidh sócmhainní agus dliteanas amhail dáta an chláir chomhordaithe agus na suimeanna a thuairiscítear d'ioncaim agus do chostais i rith na bliana. I ngeall ar chineál an mheastacháin, áfach, d'fhéadadh na torthaí iarbhir a bheith éagsúil ó na meastacháin siúd. D'imir na breithiúnais a leanas an tionchar ba shuntasai ar mhéideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

Lagú Maoine, Gléasra agus Trealamh

Déantar athbhreithniú ar shócmhainní atá faoi réir amúchta i dtaobh lagú pé uair a thugann imeachtaí nó athruithe ar chúinsí le fios go bhféadfadh nach mbeadh an tsuim thugtha anonn inghnóthaithe. Aithnítear caillteanas lagaithe don tsuim lena sáraítear suim inghnóthaithe shuim thugtha anonn na sócmhainne. Is ionann an tsuim inghnóthaithe agus an luach is airde atá ar luach cóir sócmhainní lúide an costas a bheadh ar an tsócmhainn a dhiol agus luach na sócmhainne agus í á húsáid. Ar mhaithe le measúnú a dhéanamh ar lagú, grúpáiltear sócmhainní ar na leibhéil is ísle dá bhfuil siad ina sreafaí inaitheanta ar leithligh (aonaid ghiniúna airgid thirim). Déantar athbhreithniú ar shócmhainní neamhairgeadais a bhi thíos le lagú i dtaobh aisiompú féideartha an lagaithe ag dáta gach tuairiscithe.

Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

D'athbhreithnigh na Comhaltaí Boird saolréanna na sócmhainní agus luachanna gaolmhara iarmharacha gach aicme de shócmhainní seasta, agus go háirithe, saolré úsáideach gheilleagrach agus luachanna iarmharacha daingneán agus feisteas, agus baineadh an chonclúid amach go bhfuil saolréanna na sócmhainní agus luachanna iarmharacha cuí.

Oibleagáid Sochar Scoir

Nuashonraítear na toimhdí a bhuntacaíonn leis na luachálacha achtúireacha dá ndeimhnítear na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais (rátaí lascaire, rátaí méadaithe ar leibhéil chúitimh amach anseo, rátaí mortlaíochta agus treorátaí costas cúram sláinte ina measc) gach bliain bunaithe ar choinníollacha reatha eacnamaíochta, agus d'aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iar-scoir.

Féadfaidh na rudaí a leanas tionchar a imirt ar na toimhdí:

- an ráta lascaire, athruithe ar an ráta toraidh ar bhannai ardchaighdeáin corparáideacha
- leibhéil chúitimh amach anseo, coinníollacha an mhargaidh shaothair amach anseo
- treorátaí costas cúram sláinte, an ráta de bhoilsciú costas leighis sna réigiúin ábhartha.

2. Deontais an Oireachtais ón Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

	2015	2015	2014	2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
Cuspóirí Reatha				
Foras na Mara - Vóta 30, Fotheideal A.7	14,345		13,479	
Ioncam ón EMFF (Nóta 15)	3,576		3,030	
Lúide ranníocaíochtaí Aoisliúntais atá in-aisíoctha	(426)		(404)	
		17,495		16,105
Cuspóirí caipitiúla				
Foras na Mara - Vóta 30, Fotheideal A.7	2,100		3,387	
Vóta 30 an Chláir Thaighde Mhuirí, Fotheideal A.7 (Nóta 12)	6,400		6,613	
		8,500		10,000
		25,995		26,105

Ó 2014 i leith, cuireadh ioncam an EMFF i gcuntas ar bhonn fabhráithe mar gheall go gcistítear an caiteachas díreach gaolmhar sa bhliain i ndiaidh go dtarlaíonn sé. Trí chomhaontú a dhéanamh leis an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, aisíoctar ranníocaíochtaí pinsin fostaithe go díreach leis an Roinn agus taispeántar iad mar laghdú ar leibhéil deontais.

3. Deontais Eile Stáit

	2015	2015	2014	2014
	€'000	€'000	€'000	€'000
An Suirbhé Náisiúnta ar Ghrinneall na Farraige – an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, Vóta 29, Fotheideal D.7	1,176		1,406	
Baoi Sonraí – an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt, Vóta 31, Fotheideal C.3	413		419	
Creat-Treoir na Straitéise Mara (an RCPRÁ)	508		556	
Natura – an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, Vóta 30, Fotheideal C.7	315		330	
An Chreat-Treoir Uisce cistithe ag an GCC	964		1,024	
Tionscadal an Chláir Thaighde Mhuirí comhchistithe ag Teagasc	-		517	
Suíomhanna Tástála Tonnfhuinneimh atá Cistithe ag an SEAI	1,240		995	
Tionscadal Cáblaí Chuan na Gaillimhe – atá Cistithe ag an HEA	1,316		635	
IOMLÁN		5,932		5,882

4. Ioncam an AE agus Eile

	2015	2014
€'000	€'000	€'000
Taighde faoi Chonradh an AE	1,928	1,112
Ioncam Eile		
Cairtfhostú Ártach Taighde	2,239	2,117
Ioncam Éagsúil agus Conartha Eile	937	1,102
	3,176	3,219
IOMLÁN	5,104	4,331

5. Pánna agus Tuarastail

	2015	2014 (athráiteas)
€'000	€'000	€'000
An Chroífhóireann	7,556	7,107
An Foireann Chonartha agus Costais Phárolla Eile	3,165	3,137
	10,721	10,244

Seo a leanas meánlíon na bhfostaithe de réir láithreach:

	2015	2014
	Líon	Líon
Rinn Mhíl, Gaillimh	148	138
Baile Uí Fhiacháin	16	15
Ardán Wilton, Baile Átha Cliath	14	14
Poirt	6	8
	184	175

Miondealú ar Phánna agus Tuarastail

	2015	2014
	Líon	Líon
€60,000 - €69,999	33	38
€70,000 - €79,999	15	12
€80,000 - €89,999	2	3
€90,000 - €99,999	5	3
€100,000 - €109,999	1	1
€110,000 - €119,999	0	0
€120,000 - €129,999	0	0
€130,000 - €139,999	1	1

Áirítear leis na costais iomlána tuarastail €0.196m (2014: €0.146m) maidir le teidlíochtaí carnacha saoire bliantúla foirne. Rinneadh asbhainti €0.426m a bhain le pinsin ó thuarastail agus tarchuireadh iad chuig an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.

Cloigh an Foras leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit a nuashonraíodh. Ba é an luach saothair iomlán a íocadh le Príomhfheidhmeannach Fhoras na Mara don bhliain 2015 €136,496 (2014: €136,496). Níor íocadh aon sochair eile mar chuid d'íocaíochtaí an phacáiste luach saothair leis an bPríomhfheidhmeannach. Níl an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin i dteideal aon rud lasmuigh de shamhail scéim na hearnála poiblí ó thaobh pinsin de a fháil. B'ionann na costais iomlána chun críche gnó a íocadh leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin le haghaidh 2015 (2014 €18,471), lena n-áirítear costais taistil €5,064. Ba é an cúiteamh iomlán a íocadh leis an bpríomhbhainistíocht in 2015 €553,996 (2014: 547,978) móide costais €61,525 (2014: €42,121).

Comhaltaí Boird

Cuimsítear sonraí faoi Bhallraíocht an Bhoird laistigh den mhír Comhaltaí Boird den Tuarascáil Bhliantúil. Soláthraítear sna táblaí a leanas faisnéis a bhaineann leis na táillí agus na costais a íocadh le Comhaltaí Boird mar aon le sonraí faoi fhreastal ar chruinnithe maidir leis an mbliain dar críoch an 31 Nollaig 2015.

Comhalta Boird	Catagóir 3	Olltáillí 2015 €	Costais 2015 €	Iomlán 2015 €	Cruinnithe Infheidhme Boird in 2015*	Cruinnithe an Bhoird ar ar Freastalaíodh in 2015	Téarma arna Thosú nó arna Chriochnú
John Killeen	Cathaoirleach	11,970	-	11,970	10	10	
Lorcán Ó Cinnéide	Comhalta Boird	1,007	-	1,007	1	1	An Téarma dar críoch an 16/02/2015
Francis Coyle	Comhalta Boird	3,103	4,006	7,109	5	5	An Téarma dar críoch an 25/05/2015
David Owens	Comhalta Boird	7,695	1,295	8,990	10	10	
Patricia Barker	Comhalta Boird	7,695	912	8,607	10	10	
Donal Kelly	Comhalta Boird	7,695	10,135	17,830	10	10	
		39,165	16,348	55,513			

*Seo an líon cruinnithe Boird a bhí ar siúl i rith théarma ceapacháin chomhalta. Cuireadh deireadh le téarma boird Lorcáin Uí Chinnéide an 16/02/2015 agus cuireadh deireadh le téarma boird Francis Coyle an 25/05/2015.

Sa Choiste Iniúchóireachta in 2015, bhí an tOllamh Patricia Barker (Cathaoirleach), David Owens, Francis Coyle agus Lorcán Ó Cinnéide. Ba é Lorcán Ó Cinnéide an Cathaoirleach go dtí an 16/02/2015.

6. Costais Oibríochta Árthaí

	2015 €'000	2014 €'000
Costais Phárolla agus Ghaolmhara	3,925	3,882
Breosla	946	1,095
Árachas	232	418
Bia agus Stór a Sholáthar	164	175
Táille Bhainistíochta	232	232
Táillí agus Sábháilteacht Phoirt	121	73
Léasanna	133	112
Costais Innealtóireachta agus Chothabhála	785	750
Costais Oibriúcháin agus Riaracháin	727	732
	7,265	7,469

Ní áirítear le costais oibríochta árthaí an costas a bhíonn ar threalamh agus aisfheistiú árthaigh a dhéantar a chaipitliú i gcomhréir le Nóta 14. Tá na hárthaí faoi úinéireacht Fhoras na Mara agus déantar oibríochtaí na n-árthaí a fhochochrú do chuideachta bhainistíochta árthaí.

7. Costais Taistil

	2015 €'000	2014 €'000
Taisteal agus Cothabháil		
Tí	626	491
Iasachta	442	388
	1,068	879

8. Deontais agus Soláthraithe Seirbhíse Seachtracha

	2015 €'000	2014 €'000
Deontais agus costais tacaíochta an Chláir Thaighde Mhuiri (Nóta 12)	3,366	3,684
Oiliúint agus Oideachas Mairnéalach	212	239
Conraitheoirí agus Soláthraithe Seirbhíse Seachtracha	3,375	3,303
Anailís Shamplach	431	482
Íocaíochtaí Deontais Taighde Tionscadail le Comhpháirtithe Tionscadail	730	159
	8,114	7,867

9. Costais Saoráidí

	2015 €'000	2014 €'000
Cothabháil	855	679
Solas agus Teas	493	549
Athsholáthairtí	349	227
Eile	195	244
	1,892	1,699

10. Costais Riaracháin Eile

	2015 €'000	2014 €'000
Cíos, Rátaí agus Costais Mhaoine Eile	325	375
Suibhscríbhinní Irisleabhair, Ballraíochtaí agus Costais Leabharlainne	139	147
Oiliúint	151	131
Páipéarachas agus Tomhaltáin	110	68
Foilseacháin agus Ábhair um Chur chun Cinn	152	145
Árachas	200	191
Táille iniúchóireachta	17	18
Trealamh agus Árthaí a Fhrúiliú	628	152
Trealamh Éagsúil	503	213
Costais Riaracháin Eile	261	381
	2,486	1,821

11. Cánachas

Tá Foras na Mara díolmhaithe go sonrach faoi fhorálacha Alt 32 agus Sceideal 2 den Acht Airgeadais, 1994. Dá réir, níor cuireadh aon mhuirear cánachais san áireamh sna ráitis airgeadais.

12. Clár Beaufort agus an Clár Taighde Mhuirí 2014-2020 (NDP 2007-2013)

	2015 €'000	2014 €'000
Ioncam ón Oireachtas (Nóta 2)	8,500	10,000
Ioncam Eile	56	517
Ioncam Iomlán ó Thaighde Muirí	8,556	10,517
Caiteachas ar thionscadail an Chláir Thaighde Mhuirí	6,456	7,130
Trealamh Caipitil Fhoras na Mara	2,100	3,387
Caiteachas Iomlán ar Thaighde Muirí	8,556	10,517

In 2015, áirítear leis an gcaiteachas €6.456m ar an gClár Taighde Mhuirí €2.998m in iocaíochtaí bronnata am loinge. Áirítear leis an iarmhéid €3.458m €3.366m a caitheadh ar Dheontais Taighde Mhuirí agus ar chostais tacaíochta (Nóta 8) agus €0.092m atá curtha san áireamh faoi chostais tuarastail (Nóta 5). Áiríodh le caiteachas €2.1m in 2015 ar threalamh caipitil ag Foras na Mara, a bhí cistithe faoin gClár Taighde Mhuirí (i) €0.7m a caitheadh ar threalamh agus ar aiseitheistí áirthaigh agus (ii) €1.4m ar TF, trealamh Aigéaneolaíochta agus ar dhaingneáin agus feistis.

An NDP Muirí 2007-2013

Bhí an infheistíocht i dtaighde muirí faoi Fho-Chlár Taighde Mhuirí an NDP 2007-2013 dírithe ar (i) cuspóirí a bhaint amach, (ii) gníomhaíochtaí taighde agus (iii) aschur Chasadh na Taoide ('Sea Change'), an straitéis náisiúnta eolais, taighde agus nuálaíochta muirí agus Feidhm a bhaint as Saibhreas ár nAigéin – Plean Comhtháite Muirí d'Éirinn (Iúil 2012). Díriodh cistiú ar Bhearta agus ar Chláir Thaighde na straitéise trí réimse meicniúchta, ina measc gairmeacha iomaíocha le haghaidh tograí taighde (e.g. bronnataí tionscadalbhunaithe, staidéar deisce, Comhaltachtaí PhD/Iar-Dhochtúireachta, rochtain ar áirthaí taighde) agus tairiscintí a chur isteach chun bonneagar/seirbhísí a sholáthar.

Tacaíodh le 142 tionscadal san iomlán faoi Fho-Chlár Taighde Mhuirí an NDP 2007-2013 agus bhí 27 ceann de na tionscadail seo fós ar bun ag deireadh 2015. Tá na tionscadail seo ina ainm is bheith curtha i gcrích in 2016.

An Clár Taighde Mhuirí 2014-2020

In 2014, sheol Foras na Mara Clár Chomhaltacht Cullen, ar gairm le haghaidh clár bliantúil é chun deiseanna oiliúna taighde iarchéime a sholáthar do mhic léinn in eolaíocht mhuirí agus i ndisciplíní gaolmhara. Leanadh le hinfeistíocht a dhéanamh sa chlár seo in 2015, agus tá tús curtha anois le 13 Chomhaltáí Cullen.

Chun dul i ngleic le spriocanna Feidhm a Bhaint as Saibhreas ár nAigéin agus chun an úsáid a uasmhéadú a bhaintear as cistiú náisiúnta in 2015, rinneadh infheistíocht nua beagán de bhreis ar €1m trí ERA-Net biteicneolaíochta muirí Choimisiún an AE, a chistíodh dhá chlár chomhchistithe Eorpacha sa bhiteicneolaíocht mhuirí agus i micreaphlaistic, a thacaíonn le cúig thionscadal le seachtar comhpháirtithe Éireannacha i gcaitheamh trí bliana.

Tacaíodh le 71 tionscadal san iomlán faoi Fho-Chlár Taighde Mhuirí an NDP 2014-2020 agus bhí 42 ceann de na tionscadail seo fós ar bun ag deireadh 2015.

Bionn Tionscadail Taighde a bhronntar faoi réir conartha a shonraíonn go ndéanfar íocaíocht tosaigh tar éis an conradh a shíniú; d'fhéadfaí íocaíocht(aí) eatramhacha a dhéanamh faoi réir feidhmíocht shásúil agus déanfar an íocaíocht dheireanach tar éis éilimh a fháil agus a fhíorú. Gearrtar caiteachas sna ráitis airgeadais de réir bheartas cuntasáíochta an Chláir Thaighde Mhuirí. An 31 Nollaig 2015, bhí íocaíochtaí €191,000 (2014: €156,000) fós le híoc i dtaobh suimeanna a gearradh ar na ráitis airgeadais agus áirítear iad laistigh de na suimeanna iniúchta.

B'ionann an caiteachas iomlán faoin bhFo-Chlár Taighde Mhuirí idir 2007 agus 2015 agus €71.5 milliún. B'fhiú €7.2m na ceangaltais amhail an 31 Nollaig 2015, nár gearradh iad ar na ráitis airgeadais go fóill, agus déantar an anailís a leanas orthu.

	Iomlán €'000
Gealltanais amhail an 1 Eanáir 2015	7,634
Geallta in 2015	6,068
Íochta in 2015	<u>(6,456)</u>
Gealltanais amhail an 31 Nollaig 2015	<u>7,246</u>

13 An Cuntas Caipitil

	2015 €'000	2015 €'000	2014 €'000	2014 €'000
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir		21,705		21,188
<i>Aistriú (ó)/chuig an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais</i>				
Ioncam a leithdháileadh le haghaidh Cistiú Caipitil	3,709		4,505	
Muirear dímhéasa don bhliain	(4,702)		(3,988)	
Glan-Aistriú (ó)/chuig an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais		(993)		517
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig		20,712		21,705

14. Maoin, Gléasra agus Trealamh

	Talamh agus Foirgnimh €'000	Árthai Taighde €'000	Trealamh Árthaigh €'000	Daingneáin agus Feistis €'000	Ríomhairí €'000	Mótarfheithicilí €'000	IOMLÁN €'000
Costas nó Luacháil							
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2015	3,743	32,654	6,027	24,200	8,823	338	75,785
Breisiúcháin	-	694	441	2,116	440	18	3,709
Diúscairtí	-	-	-	-	-	(15)	(15)
Costas amhail an 31 Nollaig 2015	3,743	33,348	6,468	26,316	9,263	341	79,479
Dímheas							
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir 2015	1,076	18,120	4,609	21,556	8,439	280	54,080
Muirear don bhliain airgeadais	75	2,080	568	1,589	369	21	4,702
Diúscairtí	-	-	-	-	-	(15)	(15)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig 2015	1,151	20,200	5,177	23,145	8,808	286	58,767
Glanluach Leabhar							
An 31 Nollaig 2015	2,592	13,148	1,291	3,171	455	55	20,712
An 31 Nollaig 2014	2,667	14,534	1,418	2,644	384	58	21,705

Tá ceanncheathrú Fhoras na Mara lonnaithe ag Rinn Mhil, Órán Mór, Contae na Gaillimhe. Soláthraítear an foirgneamh seo, atá faoi úinéireacht Oifig na nOibreacha Poiblí (an OPW), saor in aisce. Thug lontaobhas Guinness an tsaoráid i mBaile Uí Fhiacháin mar bhronntanas don Fhoras. Tá na háitribh éagsúla eile a úsáideann an Foras i mBaile Átha Cliath agus ag na calafoirt faoi léasanna oibriúcháin nó comhaontuithe cíosa, faoi mar a leagtar amach i Nóta 18.

15. Infháltais

	2015 €'000	2014 €'000
Infháltais Trádála	392	206
Ioncam Conartha	128	1,423
Ioncam Fabhráithe ón EMFF (Nóta 2)	3,150	3,030
Réamhiocaíochtaí	781	541
	4,451	5,200

Bíonn gach infháltas dlite laistigh de bhliain amháin. Léirítear infháltais trádála glan ar lagú maidir le fiachais amhrasta.

16. Nithe Iníoctha

	2015	2014 (athráiteas)
	€'000	€'000
Suimeanna atá dlite laistigh de bhliain amháin		
Infháltais Trádála	1,242	1,994
Ioncam Iarchurtha	1,211	1,946
Fabhrú an Chláir Thaighde Mhuirí (Nóta 12)	191	156
Fabhruithe	134	311
Fabhrú Párolla agus Ioncaim	43	79
Fabhrú Pá Saoire (Nóta 5)	196	146
	3,017	4,632

Áirítear le hinfháltais thuas na suimeanna a leanas atá dlite do na Coimisinéirí Ioncaim:

	2015	2014
	€'000	€'000
Cáin Shiarchoinneálach Seirbhísí Gairmiúla	50	88
ÍMAT/ÁSPC/MSU	43	79
CBL	49	179
Cáin Chonartha Iomchuí	5	3
	147	349

Tagann Foras na Mara faoi chuimsiú shainchúram an Achta um Íoc Pras Cuntas, 1997 a tháinig i bhfeidhm an 2 Eanáir 1998 agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht dhéanach in Idirbhearta Tráchtála), 2002 a tháinig i bhfeidhm an 7 Lúnasa 2002. Tá sé mar bheartas de chuid Fhoras na Mara a chinntiú go n-íoctar gach sonrasc roimh a ndáta dlite. Is é an ráta Úis ar íocaíocht dhéanach 8% sa bhliain nó ráta laethúil 0.022%. Ní raibh aon ús ná cúiteamh i ngeall ar íocaíocht phras dlite ag deireadh na bliana airgeadais.

17. An Scéim Aoisliúntais agus an Scéim Sochair Scoir Ranníocach do Chéilí agus Leanaí

a. Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Is gníomhaireacht reachtúil de chuid an Stáit é Foras na Mara, a bunaíodh faoi alt 3(1) den Acht um Fhoras na Mara, 1991 (Uimh. 2 de 1991). Foráiltear le halt 9(1) den Acht go ndéanfaidh an Foras scéimeanna chun sochair aoisliúntais a dheonú do bhaill foirne agus i ndáil le baill foirne, faoi réir cheadú an Aire. Tá dhá scéim fhormheasta, is iad sin an Scéim Aoisliúntais d'Fhoireann Fhoras na Mara 1998 agus Scéim Phinsin Ranníocaigh do Chéilí agus Leanaí Fhoras na Mara 1998, i bhfeidhm ag an bhForas i láthair na huaire. Cuireadh sochair scoir (cnapshuim agus pinsean) do chomhaltaí foirne agus sochair aisce bháis maidir le báis le linn seirbhíse ar fáil san iar-scéim. Faoi dara scéim, cuirtear sochair phinsin ar fáil do chéilí marthanacha agus do leanaí cleithiúnacha na gcomhaltaí a fuair bás. Is í an ghnáthaois scoir breithlá 65 bliain comhalta. Scéimeanna aoisliúntais le sochar sainithe iad an dá scéim. Íoctar ranníocaíochtaí Aoisliúntais Foirne leis an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.

Ar mhaithe le tuairisciú a dhéanamh i gcomhlíonadh FRS102, chuir achtúire cáilithe comhairle ar an bhForas a d'ullmhaigh luacháil iomlán chun dliteanas na scéimeanna aoisliúntais a mheas amhail an 31 Nollaig 2015.

Ba iad seo a leanas na príomhthoimhdí achtúireacha sa bhliain:

	2015	2014	2013
Méadú ar an ráta boilscithe	1.65%	2%	2%
Méadú ar an ráta tuarastail	2.65%	4%	4%
Méadú ar an ráta pinsin	2.15%	4%	4%
Ráta lascaíne na ndliteanas scéime	2.55%	5.5%	5.5%

Ós rud é go bhfuil méaduithe pinsin faoi scéimeanna Foras na Mara bunaithe ar mhéaduithe tuarastail seachas ar mhéaduithe praghaís, níl gá le toimhde bhoilscithe praghsanna chun an luacháil seo a dhéanamh. Mar sin féin, ós rud é go mbíonn tagairt do ráta toimhde boilscithe riachtanach faoi FRS 102, bheadh an ráta thuas oiriúnach ar mhaithe leis seo.

Is mar seo a leanas atá an meánionchas saoil don todhchaí a bheidh fanta de réir na dtáblaí básmhairachta arna n-úsáid chun dliteanais phinsin a chinneadh:

	2015	2014
Fear aois 65	20.9	22
Bean aois 65	23.5	25

Ag glacadh leo seo agus le toimhdí eile agus ag cur mhodh chreidiúint réamh-mheasta an aonaid a leagtar amach in FRS 102 i bhfeidhm, seo a leanas an tsócmhainn chistithe iarchurtha agus an dliteanas sochair scoir:

	2015	2014
Dliteanas iomlán fabhráithe sochair scoir	€40.05m	€30.2m

b. Anailís ar na Costais Iomlána Phinsin a gearradh ar Chaiteachas

	2015 €'000	2014 €'000
Costas Reatha Seirbhíse	1,772	1,800
Ús ar dhliteanais na scéime pinsin	1,652	1,500
Ranníocaíochtaí Fostaí	(426)	(404)
	2,998	2,896

c. Anailís ar an tsuim a aithnítear sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach

	2015 €'000	2014 €'000
Gnóthachain ó thaithí	1,694	816
Athruithe ar thoimhdí faoi luach reatha na scéime	(8,466)	-
Gnóthachan agus (caillteanas) achtúireach sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	(6,772)	816

d. Glanchistiú larchurtha le haghaidh Pinsean a Aithnítear sa bhliain

	2015 €'000	2014 €'000
Costas Reatha Seirbhíse agus Úis	3,424	3,300
Lúide sochair a íocadh sa bhliain	(346)	(484)
	3,078	2,816

Aithníonn Foras na Mara gurb ionann méideanna atá dlite ón Stát agus sócmhainn a chomhfhreagraíonn don dliteanas neamhchistithe iarchurtha um pinsin ar fhoras na dtoimhdí a míníodh thuas agus roinnt imeachtaí san am a chuaigh thart. Áirítear leis na himeachtaí seo an bonn reachtúil le bunú na scéimeanna aoisliúntais agus an bheartais agus an chleachtais i dtaca le pinsin seirbhíse poiblí a chistiú, lena n-áirítear ranníocaíochtaí ó fhostaithe agus an próiseas bliantúil meastachán. Ar chuma scéimeanna aoisliúntais na seirbhíse poiblí i gcoitinne, ní chothaítear ciste faoi leith ná ní choimeádtar sócmhainní chun íocaíocht pinsean agus aiscí a mhaoiniú.

Ar aon dul leis an nós agus leis an gcleachtas faoi mar a nglacann an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara leis go dtí seo, níl aon fhianaise ag Foras na Mara nach leanfaidh an beartas cistithe seo leis na suimeanna sin a chomhlíonadh i gcomhréir leis an gcleachtas reatha. B'ionann an tsócmhainn iarchurtha chistithe le haghaidh pinsean amhail an 31 Nollaig 2015 agus €40.05 milliún (2014: €30.2 milliún). Tá cainníochtú an dliteanais bunaithe ar na toimhdí airgeadais a leagtar amach sa Nóta seo. Cuirtear na toimhdí a úsáidtear, atá bunaithe ar chomhairle ghairmiúil achtúire, in iúl don Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara, ach ní chomhaontaítear iad go foirmiúil leis an Roinn.

e. Anailís ar ghluaiseacht i nglandliteanas pinsin le linn na bliana

	2015 €'000	2014 €'000	2013 €'000	2012 €'000	2011 €'000
Dliteanas ag tús na bliana	30,200	28,200	27,501	26,004	25,900
Costas Reatha Seirbhíse	1,772	1,800	1,900	1,900	2,200
Ús ar Dhliteanais Scéime (Gnóthachan)/Caillteanas Achtúireach a aithnítear sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	6,772	(816)	(2,339)	(1,360)	(3,080)
Sochair a iocadh sa bhliain	(346)	(484)	(362)	(443)	(416)
Dliteanas ag deireadh na bliana	40,050	30,200	28,200	27,501	26,004

f. Stair na nOibleagáidí Sochair Shainithe

	2015 €'000	2014 €'000	2013 €'000	2012 €'000	2011 €'000
Oibleagáidí sochair easnaimh	40,050	30,200	28,200	27,501	26,004
Gnóthachain ó Thaithí/ar Dhliteanais na Scéime	1,694	816	2,339	1,360	3,080
Céatadán na nDliteanas Scéime	4.2%	2.7%	8.29%	4.96%	11.8%
Gnóthachain)/Caillteanais Toimhde ar Dhliteanais Scéime	(8,466)	-	-	-	-
Céatadán na nDliteanas Scéime	21.1%	0%	0%	0%	0%

Is ionann an gnóthachan carnach achtúireach a aithnítear sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach agus €480,000.

18. Gealltanais Léas Oibriúcháin

Áitíonn Foras na Mara áitribh ar léas agus ar cíós sna láithreacha a leanas:

- **Léas 1:** Teach Pháirc Wilton, Baile Átha Cliath 2, cuireadh tús leis in 2015 ar feadh tréimhse 4 bliana agus 3 mhí agus tá sé le foirceannadh an 31 Deireadh Fómhair 2019.
- **Léas 2:** Páirc Oifigí na Páirce Móire, Gaillimh, cuireadh tús leis i 1999 ar feadh tréimhse 25 bliain agus déantar cúig athbhreithniú bhliantúla ar an gcíos.
- **Léas 3:** Trádstóras Red Sail, Calafort na Gaillimhe, cuireadh tús leis in 2013 ar feadh tréimhse 11 bhliain agus déanfar athbhreithniú ar an gcíos in 2018.
- **Léas 4:** Talamh Thionsclaíochta, Calafort na Gaillimhe, cuireadh tús leis in 2014 ar feadh tréimhse 5 bliana agus cuireadh an rogha ar fáil chun sineadh a chur leis a fhad le Lúnasa 2024.
- **Léas 5:** Talamh Thionsclaíochta, Páirc Teicneolaíochta na Gaillimhe, cuireadh tús leis i 1988 ar feadh tréimhse 999 bliain, agus déantar cúig athbhreithniú bhliantúla ar an gcíos.
- **Léas 6:** Léas urthrá sa Spidéal, cuireadh tús leis in 2006 ar feadh tréimhse 10 mbliana.
- **Comhaontuithe Cíos:** Tá roinnt comhaontuithe cíos ag an bhForas a bhaineann le céanna, saotharlanna agus seideanna, a bhfuil gach ceann díobh in-athnuaite ar bhonn bliantúil.

Seo a leanas na híocaíochtaí íosta léasa iomlána amach anseo faoi léasanna oibriúcháin neamh-incheallaithe, a mbaineann gach ceann díobh le Talamh agus Foirgnimh:

Bainteach le léasanna:	2015 €'000	2014 €'000
Iníochta laistigh de 1 bhliain	40	197
Iníochta idir 2 agus 5 bliana	592	-
Iníochta ina dhiaidh sin	1,267	1,422
	1,899	1,619

Ba iad na híocaíochtaí léas oibriúcháin a aithníodh mar chostas in 2015 €371,097 (2014: €378,037).

19. Idirbhearta Páirtithe Gaolmhara

Is é an tAire Bia, Talmhaíochta agus Mara príomhchisteoir an Fhorais, agus an páirtí rialaithe faoi dheoidh. Aithnítear Rialtas na hÉireann mar pháirtí gaolmhar mar gheall go meastar go bhfuil an Foras faoi rialú an Rialtais, faoi mar a shainítear in FRS 102. Níor nocht an Foras idirbhearta páirtithe gaolmhara maidir le haonáin Rialtais agus a bhaineann leis an Rialtas mura mbaineann tábhacht aonair nó comhthábhacht leis na hidirbhearta. I ngnáthchúrsa an ghnó, tá cistiú á fháil ag an bhForas ó chomhlachtaí éagsúla Rialtais, a nochtar i Nótaí 2 agus 3. Tá na comhaltaí boird faoin tuairim nach ann d'aon idirbhearta suntasacha eile le haonáin Rialtais nó le haonáin a bhaineann leis an Rialtas ar gá iad a nochtadh maidir leis an tréimhse airgeadais dar críoch an 31 Nollaig 2015.

Bunaíodh Smartbay Ltd. chun tionscadal Smartbay an Chláir Thaighde in Institiúidí Tríú Leibhéal (an RPTLI) a chur i bhfeidhm chun Saoráid Tástála agus Taispeántais Mhuirí na hÉireann ag Cuan na Gaillimhe a bhainistiú. Bunaíodh an chuideachta mar chuideachta atá faoi theorainn ráthaíochta ag comhpháirtithe tionscadail an RPTLI – Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath (DCU) agus Ollscoil na hÉireann, Gaillimh i bhFeabhra 2012. Is é DCU an phríomhinstitiúid a sholáthraíonn cistiú an RPTLI do Smartbay.

Is Comhalta Boird é Príomhoifigeach Feidhmiúcháin an Fhorais agus is é Ceann Sheirbhísí Corparáideacha an Fhorais Rúnaí na Cuideachta. Le linn 2015, thug an Foras cistiú €330,125 do Smartbay Ltd (2014: €264,755). Tá an caiteachas sin áirithe faoi chaiteachas taighde i Nóta 8 leis na ráitis airgeadais seo. Rinneadh íocaíocht €32,332 maidir le Conradh chun tacaíocht oibriochtúil a sholáthar maidir le Suiomh Tástála Fuinnimh Aigéin a fhorbairt i nGaillimh agus leis an Suiomh Tástála ag Béal an Mhuirthead, anuas ar an iarmhéid a bhí le híoc le Smartbay Ltd an 31 Nollaig 2015.

20. Clár leasanna

Ghlac an Foras le nósanna imeachta de réir na dtreoirilintí a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoi nochtadh leasa ag comhaltaí an Bhoird agus tá an Foras tar éis cloí leis na nósanna imeachta sin. Ní dhearnadh aon idirbhearta i rith na bliana ó thaobh ghníomhaíochtaí an Fhorais de ina raibh leas tairbhiúil ag comhaltaí boird.

21. Sócmhainní Teagmhasacha

Amhail an 31 Nollaig 2015, chuir an Foras éileamh árachais isteach maidir le trealamh a ndearnadh díobháil dó ar muir i rith 2015. Mar gheall nach ndearnadh comhaontú leis na hárachóirí ar bhonn agus ar chandam an éilimh ag deireadh na bliana, níor aithin an Foras sócmhainn maidir leis an éileamh seo.

22. Aistriú chuig FRS 102

Réiteach Caipitil agus Cúlchistí

	An 1 Ean 2014 €'000	An 31 Nol 2014 €'000
Caipiteal agus Cúlchistí (faoi mar a luadh roimhe seo)	23,143	23,753
Fabhrú Pá Saoire	(224)	(146)
Caipiteal agus Cúlchistí (faoi mar a athluaitear)	22,919	23,607

Réiteach an Bharrachais don bhliain

	31Dec 2014 €'000
Barrachas don bhliain (faoi mar a luadh roimhe seo)	93
Fabhrú Pá Saoire	78
Barrachas don bhliain (faoi mar a athluaitear)	171

Níor chuir an Foras alt 20.15A i bhfeidhm ar dhreasachtaí léasa sa chás gur cuireadh tús le téarma an léasa roimh dháta an aistrithe chug FRS 102. Lean an Foras le haon sochar nó aon chostas iarmharach a aithint a bhaineann leis na dreasachtaí léasa seo ar an mbonn céanna a bhí i gceist ag dáta an aistrithe chuig FRS 102.

23. Imeachtaí i ndiaidh dheireadh na bliana airgeadais

Nil an Bord feasach ar aon imeachtaí a tharla i ndiaidh an 31 Nollaig 2015 a imríonn tionchar ar na ráitis airgeadais seo.

24. Faomhadh an Bhoird

D'fhaomh an Bord na Ráitis Airgeadais an 23 Bealtaine 2016.

Foras na Mara
Marine Institute

Ceanncheatrú & Saotharlanna

Rinn Mhil
Órán Mór
Co. na Gaillimhe
H91 R673
Teil.: +353 91 387 200
Facs: + 353 91 387 201
Ríomhphost: institute.mail@marine.ie

Oifigí agus Saoráidí Réigiúnacha Foras na Mara

Teach Pháirc Wilton
Plás Wilton
Baile Átha Cliath 2
D02 NT99
Teil.: +353 1 775 3900
Facs: + 353 91 387 201
Ríomhphost: institute.mail@marine.ie

An Fhoirnéis
Baile Uí Fhiacháin
Co. Mhaigh Eo
F28 PF65
Teil.: +353 98 42 300
Facs: + 353 98 42 340
Ríomhphost: institute.mail@marine.ie

www.marine.ie

 [www.facebook.com/
marineinstituteireland](https://www.facebook.com/marineinstituteireland)

 [www.linkedin.com/
company/marine-institute](https://www.linkedin.com/company/marine-institute)

 @marinelnst